

Василь Терак

Віг
щирого
серця

ДОРОГИЙ СИНУ ЧИ ДОЧКО УКРАЇНИ!

Я нич більше не точу, лем це, щоби всі землі України були визволені і з них була відновлена Суверенна Соборна Українська Держава. Щоб ця Держава ногами оперлася об Карпати, там де є моя рідна Лемківщина, а головою сягала до Каспійського моря, де також проливалась українська кров для захисту волі. Щоб ця Мати Україна, опершись об Карпати, правим рамям торкалась Новгороду, а лівим Чорного моря. Оце є тіло моєї Матері України, яку я невимовно люблю і якій я намагався служити повсякчасно. та служитиму до кінця мого віку.

Василь Челак.

WASYL CHELAK

**From
my sincere heart**

POEMS AND MEMOIRS

Cover illustration by Sylvia Pihichyn

Published by the Author
WASYL CHELAK
1321 Race Street
Denver, Colorado, 80206
U.S.A.

Printed in the U.S.A.

Василь Челак

ВІД
ЩИРОГО СЕРЦЯ

ВІРШІ І СПОМИНИ

Обкладинка роботи Силвії Пігіччи

Накладом Автора

Всі права застережені за автором

Денвер, Колорадо, ЗСА

1984

**МОЇМ ЗЕМЛЯКАМ ЛЕМКАМ, В УКРАЇНІ
І НА ЧУЖИНІ СУЩИМ, ПРИСВЯЧУЮ.**

ЗАСПІВ

Як звичайно це буває,
Передмову чи вступ має
Кожна книжка, що йде в люди —
То нехай так і тут буде.
Дякую, що Ви набули
Оцю книжку. Що почули
Мій клич серця вже старого.
Потерпів я дуже много.
В житті своєму й що навчила
Життя мого тверда школа,
Передаю оце нині,
Щоб лишилося по мені.

Не поета в мене крила —
Пишу, що біда навчила,
Як працював для народу,
І як мрію про свободу,
(Не для мене — я свободний)
Та в неволі брат мій рідний.
Отак пишу, так віршую,
Що в моєму серці чую.
Але, (скажу для прикладу):
Чи є "склад", чи нема "складу",
Чи є "приклад", чи немає,
Чи слів автор добирає,
Щоб сказати все це гарно,
Квітисто, високопарно,
(Мож такого тут не буде) —
Хай розсудять про це люди!
Недомоги свої знаю
Та і ще раз повторяю:
Як на волі уродився б,

У високих школах вчився б,
Цей талан, що мені даний
Був би усім краще знаний.
Та не така моя доля.
(Не з такого вийшов поля).
Всеж таки, по моїй змозі
І при Божій допомозі,
Поки Він дозволить жити,
Життя хочу тим ввінчити.

Передаю в Ваші руки
Оцю збірку: мої муки,
Мої жалі і страждання,
Мою любов і бажання
Волі рідному народу,
Щоб він мав таку свободу,
Як я маю отут нині
В цій прибраній батьківщині,
(Моя ж рідна Батьківщина
Це є люба Лемківщина,
Я до неї серцем лину,
Любитиму до загину!)
Тут розкажу хоч по тихо,
Щоб всі знали, яке лихо
Наші Лемки переходять.
По чужині вони бродять,
Проклинають цю годину
Як працювали Лемковину.
Хай їх доля знана буде,
Де лиш живуть наші люди.
А всіх інших Українців,
З України різних кінців
По братньому закликаю
Нехай Лемкам помагають.
Не відкиньте Лемківщини
Як частини України
І говорять все і всюди,
Що ці Лемки – наші люди!
Не мож бути України
Без нашої Лемковини.

*Ми з Києвом хочем бути,
Про нас всім не забути
Бо був Київ – наша слава,
Була Руськая Держава
І в ній була Лемківщина,
Русі славної частина.*

*І нам того не забути,
До древних часів вернути!
Як остаточний бій прийде
Й перемога з нього вийде –
Буде Вільна Україна
І в ній Вільна Лемковина.*

*Ну, "заспівав" вже доспочу,
Та сказати іще хочу:
Якщо тут "інакша" мова,
Інший наголос на слова –
Лемків говором я пишу.
(Цим говором живу й дышу!)
І хоч мова ця лемківська,
Вона також українська.
Тож за це не критикуйте,
Мову Лемків пошануйте
І не ставтесь дуже строго
До цього Лемка старого.*

АВТОР

З КНИГИ МУДРОСТИ ЛЕМКА САМОУКА

Селянином вийшов з Краю,
Шкіл високих я не маю,
А що в серці відчуваю,
Я на папір виливаю,
Виливаю і болю
Та віршую так, як вмю.

Наук нових я тут не творю,
За старших мудрістю говорю,
Бо хто дожив вісімдесятки –
Свої й чужі роздумав гадки
І що із цього сказати маю,
То скажу так як вмю й знаю.

Старших треба шанувати,
Щоб шасливу старість мати.
А хто старших не шанує,
Сам на собі це відчує!

Не думай, що чуже краще –
Чуже часто є ледаше.
Бо найкраще – своє рідне,
Хочби воно було й бідне.

Не бери собі за жінку
Якусь гарную чужинку,
Бо чужинка тягне в своє
Й нещасливі ви обоє.
Хочеш мати добру жінку –
Бери собі українку.

Хто нечесно поступає –
Той сам себе покарає,
Бо чи тим, чи іншим роком
Вийде йому кривда боком.

Можна йти геть, геть брехнею,
Та не вернешся вже з нею.
Брехня – наперед потіха –
Вийде як те шило з міха.

Легко Бога зневажати,
Бо не бачиш Його, брате,
А Він бачить і Він знає –
Провинишся – покарає.

Можна вкрати легко дуже,
А сховати – то вже хуже.
Перед людьми ти сховасш,
Перед Богом – сил не маєш.

По дурному поступає,
Хто сам себе вихваляє,
А розумний такий буде,
Кого хвалять за щось люди.

Школи розуму не дають!
З переконання це знаю,
Що є дурні, хоча вчені,
А розумні – неписьменні.

Для народу працювати,
Нагороди не чекати –
Це є знам"я патріота –
Національна чеснота!

Не курити і не пити!
Бо хто курить –
Тіло журить,
А хто п"є –
Розум б"є!

Любов, брате, є всіляка.
Моя думка про це така:
Перш за все – люби Вітчину –
Люби її до загину!
Люби маму, люби тата,
Люби сестру, люби брата,
Люби любую дівчину,
Люби вірную дружину!
А хто лише гроші любить –
Любови інші всі погубить.

Не той поет, хто вірші гарно пише,
А той поет, хто духом рідним дише.
Не той поет, хто слова гарно укладає,
А той поет, який любов у серці має.
Бо слова можна усяко укласти –
Поезія ж – любов і серце мусить мати!

В цьому світі є палати,
Але є й бідненькі хати –
Чи багате це, чи бідне,
Люби його, якщо рідне!

Любити всіх – це чеснота від Бога,
Але ненависть теж любови є віднога:
З любови до брата – ненавидь супостата,
Який ненавидить і мучить брата!

Хто братові лихо вдіяв
І зло йому заподіяв,
Того буде Бог карати.
Ніде йому не втікати:
Хоч сховається глибоко –
Знайде його Боже око!

Не довіряймо дуже силі –
Вагання сили перемінні.
Буває так: слабі й похилі
На переміну стають сильні,
Сильні ж конають наглим сконом,
Як це було із Гітлером й Наполеоном.

Багатство, брате, не є щастя!
Багатим стане кому вдасться.
Майно здобудеш сяко-такো,
Чесно, нечесно і всіляко,
А щастя є єдино певне,
Як маєш ти вдоволення душевне
Із того всього, що ти дієш
І визов долі дати вмієш.

Як хто дбає, так і має,
Кажуть добрі люди –
І з посіяного злого
Доброго не буде.
Бо не вродиться пшениця
Ча стеблі осоки,
І не правда це, що скажуть
Фальшиві пророки.
А фальш легко розпізнати
Тим, що розуміють,
Треба лише слідкувати,
Що кажуть й як діють!

Людська зависть – це огида,
Для чесноти – це обида.
Людська зависть творить шкоду,
Для людини й для народу,
То ж замість завидувати,
Треба життя порівняти
Тих, що мають, тих що дбали,
З тими, що все пропивали,
І в дідах вкінці остались!

Писав поет, що "Україні вічно бути,
Про Україну всім почути" –
Писав поет! Ти ж його слухай!
Яка не була б завірюха –
Про Україну всім скажи ти –
Тоді Вона жива і буде вічно жити!

Хочеш щонебудь будувати –
Розваж всі кошти й труди, брате,
Застановися на хвилину,
Яку уложиш ти цеглину

Під цю задуману будову,
Слабу збудуєш, чи здорову?

Хто не слуха тата й мами,
Той до щастя замкне брами.
Твої мама, твої тато
Є мудріші! Хоч багато
Міг навчитись, знання мати,
Та що виніс з батька хати,
Те з тобою завжди буде,
Не відберуть того люди.
І як довго ти не жив би,
Які діла не створив би –
Пам"ятай, що мама й тато
Вклали в це дуже багато!

Про Україну пишуть много,
Багато доброго і злого,
Залежить хто й чому це пише
І яким духом автор дише.
О, Україно, страждна Мати,
Лише Ти годна розпізнати,
Хто є Твій син, дочка і вкажеш,
Хто є вони – а хто насіння враже!

"Щануй своє – своїм гордися!
На ласощі чужі ти не дивися.
Як України син, дочка ти,
То від чужих не зможеш дочекатись
Того, що дасть тобі Країна,
Твого роду – Україна!

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ВАСИЛЯ ЧЕЛАКА

Автор цієї збірки, Василь Челак, народився 9-го червня в селі Романова Завадка, Сяніцького повіту, на Лемківщині. Учився в сусідньому селі Кам"янці. Його мати, Параскевія з роду Петенько, померла в січні 1913 року, а батько, Іван, в січні 1917 року. Лишилося шість сиріт. Дома чотири сестри і два брати, молодший Теодор, уроджений 1907 року, дві сестри були старші від Василя, а дві молодші. В ЗСА було двоє його рідних: найстарший брат Михайло і сестра Маруся. Брат був жонатий, уроджений 1893 року, а сестра замужна, уроджена 1895 р.

В 1919 році Василь був призначений польською владою служити у війську, помимо міжнародного права, яке забороняє брати до війська одинокого дорослого чоловіка на господарці, як опікуна родини. Його петицію, щоб його не брали до війська, поляки відкинули. Одначе Василь не хотів йти служити у війську окупантів і, працюючи на господарці, укривався від польської поліції.

В міжчасі його найстарший брат Михайло, бачучи, що господарка піднепадає, "наказав" з Америки, щоби Василя "оженити", щоб він став "газдою" над господарством. Василь послухав старшого брата та одружився Тому, що польські "канарки" намагалися зловити Василя, щоб він таки служив у війську, він і "газдував" й укривався і це дуже утруднювало нормальне ведення господарки. Остаточо брат Михайло вернувся з Америки та обрав себе за "опікуна" цілої родини.

Василя дальше переслідувала польська поліція. Врешті його зловили, але йому вдалося втікти. Бачучи, що йому неможливо залишитися дома, Василь перейшов чеський кордон. Якийсь час працював у Словаччині і старався про виїзд до Канади, де він мав дальших родичів. Ці його

*Василь Челах в часі його перебування в Голяндії
Світлина зроблена 3-го червня 1924 р.*

родичі спочатку вислали Василеві афідавіт на виїзд до Канади, однак його старший брат Михайло, довідавшись про це, "перестеріг" родичів у Канаді, щоб вони Василя не прийняли. Родичі тоді заперечили афідавіт.

Тимчасом Василь виїхав до Голяндії, чекаючи на корабель, яким він мав прибути до Канади. Без афідавіту від родичів канадське посольство в Роттердамі відмовилось видати йому візу на виїзд до Канади. Цілий рік перебув

Василь в Ротердамі, в тій, як він каже, "вовчій ямі" заки остаточно видали йому візу.

Прибувши до Канади, Василь спершу поїхав до родичів у Саскачевані, де він один рік працював на фермі, а згодом переїхав до Онтаріо, де працював, наскільки міг в лісорубній індустрії. По різних перешкодах, труднощах і занедужанні близько смерті, Василь дістався до Торонта. Часи були дуже трудні, в Канаді було велике безробіття. Всежтаки Василь якось давав собі раду. Борючися важко за власний прожиток, він взявся організувати братів лемків, про що він мріяв ще заки залишив рідний край. В 1929 році, після довгих старань, йому вдалося спровадити до Канади дружину Анну з 6-літнім сином Михайлом.

В тодішніх обставинах в Торонті, одинока організація з якою Василь міг зв'язатися було Робітничо Запомогове Товариство, яким керували українські марксисты-комуністи. "Новоприбулий" лемко не уявляв собі в тому часі комуністичних затій і ревно став з тим "товариством" співпрацювати, завжди маючи на увазі організувати розсіяних, політично неграмотних лемків. Він запропонував організувати їх при цьому "товаристві", на що провід "товариства" погодився.

Василь скоро зрозумів куди тягнуть його "товариші" і намагався вийти з того "зачарованого кола" московської агентури. З того часу почалася шалена нагінка на нього з боку московських наймитів, по крові українців. Він покинув РЗТ й організував лемків на власну руку, як лише міг. Включився також в працю в інших українських національних організаціях, як ось УНС, а особливо помагав установам і газетам, що служили справі лемків. Він працював дуже ревно і сліди своєї праці він залишив у всіх організаціях, яких він торкнувся, особливо в організаціях лемківського характеру, про що й досі є свідчення.

В 1950 році Василь Челак з родиною (а вже крім сина подружжя Челаків мали й дочку), шукаючи кращого заробітку, виїхав до ЗСА. Там також, перебуваючи переважно в Нью Йорку, не покидав народної праці. Хоча, в першу чергу, турбувала його доля лемків, він, як загально

ВАСИЛЬ ЧЕЛАК
Світлина з 1950-го року.

український патріот, допомагав усім українцям, як лише міг.

В 1968 році, на 66-ому році життя, він був змушений відійти на пенсію. З того часу панство Челаки проживають в Денвері, в стейті Колорадо, обое вже по вісімдесятті і слабкого здоров'я. Проте п. Василь Челак дальше цікавиться українським життям, дописує до газет і журналів.

Про себе і свій патріотизм Василь Челак каже так: "Я, поза селом, не був десь в школах, Сам, як самоук, рішив учитись. Читав, слухав викладів і хоч не став я

ПАНИ АНАСТАЗІЯ ЧЕЛАК
Світлина з 1950-го року.

професором, всеж таки в загальному знаю історію і географію моєї Батьківщини та причини нашого поневолення. Я не тільки домагаюся, щоби ми всі дбали про всі землі Нені Русі-України і не обмежувалися лиш "від Сяну до Дону", бо дійсна Україна куди більша – від Новгороду, поза Карпати, аж до Старої Винниці (Відня), до Дунаю".

Виданням оцієї збірки його віршів і споминів він бажає упам'ятнити свою любов до України і її частини Лемків-

Дім Панства Челахів у Денвері, Колорадо.

шини та надіється, що українське громадянство прийме це як щире визнання щирого українського серця і душі.

ПЕТРО ПІГІЧИН

Статті і Спомини

КАНАДСЬКІ ЛЕМКИ І 30-ИЙ ВІДДІЛ ООЛ

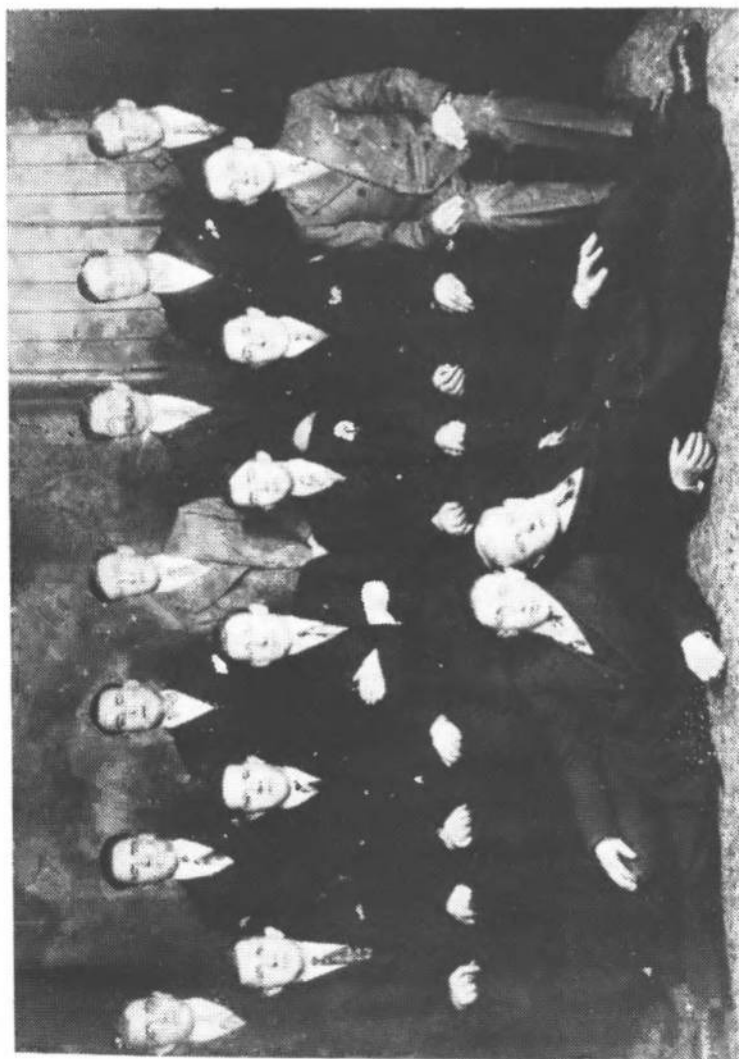
Наші лемки виїздили з Руси-України вперше до ЗСА понад 100 років тому, а до Канади почали їхати, одні із ЗСА, а інші з Батьківщини понад 75 років тому. По першій світовій війні лемки їхали хто як міг, одні до ЗСА, а інші, які не могли їхати до ЗСА, їхали до Канади чекати на квоту. Ті, що приїздили до Канади, їхали в степові провінції на фарми, а відтак верталися до східних провінцій індустріальної Канади. Одні поселялися в провінції Онтаріо, в Торонті і інших містах як Гамільтон, Брантфорд, Ошава, кругом Торонта, а інші їхали до провінції Квебек, міста Монреалу та його околичних містечок і там поселялись. Тоді постійної праці для всіх робітників у Канаді було замало, а зокрема для нас нових, що приїздили до Канади, праці майже не було. Американська і канадська індустрія потрапить за п'ять років наробити всього того, що їх суспільство потребує а як немає збуту на товари закордоном, фабрики менше продукують і затруднюють менше робітників. З тієї причини всі робітники не мають постійної праці, крім сезонних робіт, а що життя вимагає грошей, тоді безробітні "шукають муки на руки": ходять вулицями від фабрики до фабрики і від готелів, ресторанів, кафетерій,

шукаючи будьякої праці і звичайно одержують відповідь, що їм робітників не треба. Так тяглося до 1929 року, а від того року почалася "депресія", масове безробіття, яке тривало аж до другої світової війни.

В часі цього "славного" безробіття не лише нові поселенці, але й уроджені канадці з фахами не мали праці і шукали тієї "муки на свої руки" разом з чужинцями. Та як було канадцам в тому поганому часі жити, не трудно догадатися, а як нам, новим поселенцям, без грошей, без мови, без фахів, а в цей же самий час наші рідні, які осталися в Рідному Краю, мали велику надію на поміч своїх опікунів: чоловіків, батьків, братів, синів, що поїхали в "новий світ" розбагатіти. Кожна доросла особа може собі уявити цю грізну ситуацію, бо це є і самозрозуміле, як люди почуваються, коли не мають середників до життя. Наші рідні в Батьківщині під різними окупантами дуже бідували, а ми тут не менше, бо не маючи грошей, без будьякого забезпечення опинилися в чужому краю.

Я ще в 1926 році почав свою працю між моїми земляками, бо уважав, щоб і ми, лемки, були зорганізовані як й інші люди, а зокрема наші українські поселенці з інших земель України. Як в ЗСА так в Канаді наші лемки всіх українців називали "бойками". Таких то "бойків", всіх українських фермерів і робітників з різних сторін великої і багатой Русі-України я багато стрічав і досить поважне їх число видів вже зорганізованих, як бойків, гуцулів, буковинців, подоляків та інших, хоча канадці всіх їх називали "галішменами". Мені це дуже подобалося та імпонувало і я відчував, що лише організовано можна досягнути замірену ціль. А в Канаді в той час наші хлібороби-"фермери" і робітники, які були зорганізовані, підпали під вплив агентів Москви, хоч родом українців. Про це вже є написані книжки, а їх варто мати, щоби знати, які початки в Канаді мали наші піонери в Канаді після першої світової війни і яке лихо вони переживали. Я виходив з того заложення, що всі ми, русини-українці, де лише ми не живемо, повинні бути зорганізовані, а ми лемки зокрема, бо ми були "Богом і людь ми забуті".

Нам лемкам ніхто нічого доброго даром не дасть і тому та лише тому ми повинні так як треба і як самі зможемо пробувати організуватися. До того були і є всі дані

*Перший Відділ Робітничо-Освітнього Карпатського
Товариства в Торонто, Онтаріо.
Світлина зроблена 8-го березня 1929 року.*

з нашої минулої історії. Коли скінчилася перша світова війна, то той час застав нас зовсім неприготованими. Тас ляхи на ново в свої пазурі забрали в північній Лемківщині, а в південній, на зміну, нас перебрали від мадярів словаки з чехами і включили до своєї держави не як інший нарід, але уважали нас за словаків лише тому, що ми не знали хто ми є. А вороги на те вже були приготовані і південну Лемківщину назвали "Східною Словакчиною". Це не лише погано, але й соромно.

Тому, знаючи це, я рішився, щоби ми лемки самі себе якомога організували і пізнавали себе, що ми є русини-українці, бо наша Батьківщина є Русь-Україна. Як ми вже цей крок зробимо, тоді можна йти далі, тобто ми "першу клясу скінчимо, тоді перейдемо до другої, а з другої до третьої і т. д. Я як міг так працював, а своїх знайомих "бойків", які вже були добре зорганізовані, просив, щоби нам допомагали в організуванні наших братів лемків і сестер лемкинь, щоби до них говорили ці, які вже були бесідниками. З великим трудом через два роки говорив бойко В. Б., а інший, також з цих "бойків", що його вчив в Галичині у гімназії нач лемко професор Сидоряк, чим він гордився, відмовився говорити, хоч початково обіцяв свою допомогу, а як прийшов той час, то він сказав: "Я не можу приїхати, бо я вікна мию"... Інші "бойки" мені дораджували: "Ви самі до своїх лемків говоріть, як знаєте, бо вас ваші лемки скорше і ліпше зрозуміють ніж нас. Я запевняв всіх цих "бойків" в тому, що лемки знаменито кожного "бойка" розуміють, бо лемківська говірка є частиною української всенародньої мови.

І так в 1932 році 14 основателів створили суверенне Робітниче Освітнє Карпатське Товариство. Товариство, рішило видавати свій орган "Голос Карпат", як місячник, який помагав би організувати не-організованих лемків робітників. Тоді той же т. С. мав доволі часу лишив "вікна мити" комусь іншому, а сам із знаними розбивачами приїхав розбивати зорганізованих робітників лемків, хоч самі "тудячі" увесь час горлали: "Товариші, організуйте не-організованих робітників"...

А як робітники-лемки своїми силами зорганізувались, тоді агенти Москви кинулися як голодні вовки, вбравшись

в овечі шкури та вдаючи приятелів-товаришів робітникам лемкам. Почалася нерівна боротьба, бо розбивачі, слуги Москви, маючи на 100% чисельну перевагу "червоної гвардії", над нашими лемками, але наші лемки не відступали, але відбивали наступи і пробивалися вперед. Рафіновані агенти Москви зробили крок назад, щоб після невдач різними крутими маневрами зробити два кроки вперед. Велася затяжна боротьба більше року. Агенти Москви були змушені спровадити з Су-Сейнт Мері одного із своїх "генералів" І П., але і це не помогло, хоч він мене перестеріг перед Збором РОКТ-ва, що він перебере все керівництво РОКТ-ва, а мене прожене. Ця штука не вдалася, бо РОКТ-во його копнуло. Майже цілий рік він ходив по хатах і морочив нашим лемкам, членам РОКТ-ва голови, але і на невчених "попкіся", бо невчені лемки, побачивши, що їм ставати на прою з рафінованим агентом Москви не під силу, воліли мовчати, а він тим радів і себе запевняв, що він вже виграв цю битву, на яку був покликаний з віддалі кілька сот миль і якої не могла виграти "червона гвардія".

Робітниче Освітнє Карпатське Товариство мало організований і другий відділ в Монтреалі, при допомозі П. Б. Коли велася оборона наших лемків перед тими червоногвардійцями, на мій поклик приїхали "фрейтом" з Монтреалу представники другого відділу РОКТ-ва, на чолі з П. В. Рафіновані агенти Москви були заскочені. Відмовилися говорити про цю лемківську справу, мотивуючи тим: "Ми з Василем Челаком не будемо говорити".

Так агенти Москви в Торонті зробили з РОКТ-вом, як зробила Москва з Українською Народною Республікою, яку вперед визнала, а потім пішла на неї війною та вимордувала мільйони українського народу. Ці агенти і до цієї пори служать оцій забріханій, жорстокій Москві поневолювати Україну. А що сталося з Ірчаном і Сембаєм? Обох їх помогли вислати з Канади до "Радянської" України, і там їх "ясне сонечко" Сталін помордував, як і цих тисячі полонених галичан, які осталися по війні в Україні. Їх винищено як "українських буржуазних націоналістів"...

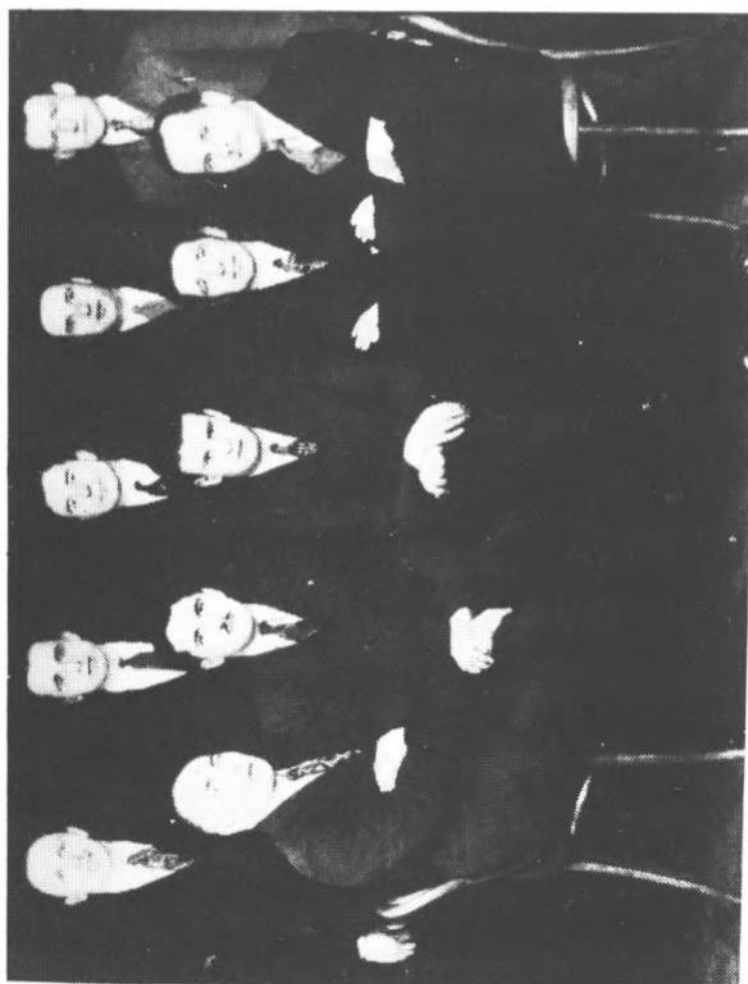
РОКТ-во з часом перестало існувати. На це склалося багато причин. Перше: агенти заманювали в затяжній

боротьбі лемків, обіцяючи їм "амнестію", а ці "рекрути", не визнаючися на методах рафінованих агентів Москви, далися обдурити, а як це їм вдалося досягнути, тоді "червоно-гвардійці" передавали членів РОКТ-ва до табору "Лемко-Союзу", що його організував "Ваньо Гунянка" на те, щоби і даліше тягнути наших лемків за мос - ковським возом, що і до цього часу маємо нагоду видіти.

Після цього я в 1934 році зорганізував Комітет Допомоги Поводянам на Лемківщині, при допомозі п. Михайла Фесенка, коли то вилляла ріка Висла та Карпатські ріки, і позаливали частину Лемківщини. Зібрані гроші я вислав до адміністрації газети "Іаш Лемко" яка переводила цю допомогу для пошкодованих.

Також цього 1934 року я зорганізував Лемківське Видавниче Товариство, яке мало завдання видавати для лемків часопис, щоб їх освідомлювати під національним оглядом та вчити їх про їхнє завдання, як лемків-русинів - українців, бо нашою Батьківщиною є Русь-Україна, а як так, то ми всі русин- українці, як бойки .так і також лемки. Щоб часопис видавати в часі безробіття, я почав переводити зїрку в Торонті. В той час в Нью Йорку було переорганізовано Комітет Допомоги Лемківщині на Організацію Оборони Лемківщини. Я зараз згосився до співпраці. Зібрані на цю ціль гроші переслав до Головної Управи Організації Оборони Лемківщини (ООЛ), а як одержав від бл. пам. пок. голови Василя Левчика припоручення організувати в Торонті новий відділ ООЛ, це я і виконав. 26-го лютого 1936 р., при допомозі Д. Кримки, в Українськiм Народнiм Домi зорганізував 30-ий відділ Організації Оборони Лемківщини, Західної України, а в 1937 році, в імені цього ж відділу запросив представника Лемківської Комісії при Товаристві "Просвіта" у Львові молодого бувшого студента, а теперішнього професора, д-ра Михайла Дудру, який виголосив в Торонті чотири промови. Не лише наші лемки, але все чесне і свідоме українське громадянство щиро, із захопленням, слухало і витало, хоч тоді ще молодого, але вже славного бесідника лемка, яким всі тішилися і ним гордилися.

Цього самого 1937 року відбувся другий Лемківський З'їзд ООЛ в Нью Йорку, на котрий 30-ий відділ ООЛ мене

Члени Управи 30-го Відділу Організації Оборони Лемківщини з представником Т-ва "Просвіта". В першому ряді, з ліва до права, заст. голови Й. Кучма, Др. І. Вагна, М. Дудра, предст. Т-ва "Просвіта" М. Джуган, голова Др. М. Буряк. В другому ряді: С. Іваницький, контролёр, Д. Крижко, скарбник, А. В. Фін, секретар, М. Ваверчак, член Відділу, Василь Челак, організатор і рекорд. секретар.

вибрав і вислав як свого представника. В часі З'їзду ООЛ в Нью Йорку було виставлено "Українське Весілля на Лемківщині", твір Івана Бугери. Це мені вподобалося і я, коли повернувся до Торонта, постарався, щоб і 30-ий відділ ООЛ в Торонті перевів чотири рази це Українське Весілля на Лемківщині: два рази в Торонті, раз в Гамільтоні і раз в Ошаві. Гамільтонці й ошавці, після вистави, щиро та тепло прийняли нас та вгощали, хоч тоді була біда, продовжувалося велике безробіття. Ми цю щирість наших "бойків" не забудемо ніколи, так ж вони чим могли нас прийняли, як то кажуть: "чим хата багата".

Як буде відновлена наша Українська Суверенна Соборна Держава, включно з Лемківщиною, тоді наші лемки запросять наших братів і сестер з усіх земель Русі-України до нас за наш Срібний Сян, в ці славні гори Карпати, на нашу славну "Богом і людьми забуту" Лемківщину, до Іванича, Криниці та до Закопаного, добре викупатись і відпочати.

Наш 30-ий відділ в цей трудний час робив що міг Влаштовував забави, базари, члени помагали мені зібрати передплати на прес-фонд "Лемківському Дзвоні" і т.п. Я сам постійно продавав по 100 примірників "Лемківського Дзвона" місячно, і в той сам час збирав передплати й оголошення до цього журналу. Продавав і "Нашого Лемка по 100 примірників місячно. "І. І. Лемківщини", як також Календарі та інші видання Лемківської Бібліотеки. Коли п. Юрій Тарнович видавав свій часопис "Лемківщина" в Торонті, я його що місяця продавав по 450 примірників, збирав передплати, прес-фонд, їздив своїм коштом до Гамільтону й Ошави з його часописом і там "Лемківщина" була поширювана.

Коли я переїхав до ЗСА, "Лемківщина" перестала появ-

→

*Члени постановки "Українське Весілля на Лемківщині".
Посередині Марія Пригідка ("панна млада"), біля неї,
з ліва до права, панни Ст. Кучма, З. Ткачик і Марія Джуган.
З топірцем стоїть дружба І. Косар, а коло нього "младий"
П. Полянський. Пані: А. Захар, Косар, Т. Вайда, Н. Тинько,
А. Челах, М. Капалівська, П. Синько, Г. Урам.*

лятися (регулярно, а згодом зовсім не виходила). Я продавав різні видання п. Ю. Тарновича, присилані з Німеччини, помагав "Ді-Пі", як популярно називали наших скитальців. В Нью Йорку я продавав "Українське Громадське Слово", яке видавав інж. Сава Зеркаль і в якому він обороняв Україну і її "забуту Богом і людьми" Лемківщину.

За цю його працю нью-йоркські "революціонери" сказали мені так: "Як не хочете мати голову розбиту, то перестаньте продавати цей журнал "УГС". Ми вас тому перестерігаємо, бо знаємо, що ви маєте родину".

У Денвері я продавав "Лемківські Вісті" через три роки і перевів піврічну збірку на прес-фонд "ЛВ" та зберав передплати. Як п. С. Женецький мав клопіт з членами ООЛ, я до того не мішався. Коли він почав видавати "Голос Лемківщини" я продавав цей часопис майже три роки. Скитальцям я теж помагав. Це мені коштувало тисячі доларів, але всіх я не задоволів, навіть тих, яким дав найбільше грошей.

Наших лемків я тому організував, бо неволі не любив, а хотів видіти лемків по-перше зорганізованих, а по-друге вільних, без рабського п'ятна.. Скитальцям тому помагав, бо співчував їм у їхньому горю. Помимо того деякі мене підступно надужили і використали. Лемківщину і лемків тому так все і всюди завзято обороняв, бо я не уважав і не уважаю Лемківщини і лемків поза кордонами України. Щоб ми не були так оставлені, як ми є сьогодні лишені так званою Українською Советською Соціалістичною Республікою, яка на Сяні стала і нас лемків за Сяном на поталу ляхам і словакам лишила. Також були і є такі "патріоти", що лише по Сян Україну знають і таку вони обороняють. Я визнаю Україну від краю до краю і таку бажаю мати вільною, від Дунаю до Каспію.

* * *

30-ИЙ ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВ- ЩИНИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

26 листопада 1936 р. відбулося перше зібрання наших лемків. Зібрання скликав Василь Челюк при співпраці п. Д. Кримки в Українському Народньому Домі, 191 Липпінкот, у Торонті, Онт. На цьому зібранні Василь Челюк обширно поінформував про Організацію Оборони Лемківщини Західної України в Нью Йорку. Він висловився за те, щоб і в Торонті лемки мали свій Відділ ООЛ ЗУ. Присутні лемки підтримали цю думку та після жвавої дискусії рішили зорганізувати Відділ близької їхньому серцю Організації. 26-го листопада 1936 р. було зорганізовано 30-ий Відділ ООЛ ЗУ.

Літом, наступного 1937 р., секретар управи Відділу Василь Челюк в імені цього Відділу запросив головного організатора і представника Матірнього Т-ва "Просвіта", тодішнього молодого студента-в'язня польської тюрми п. Михайла Дудру з доповідями для новозаснованого Відділу ООЛ в Торонті. Він виголосив чотири доповіді про нашу "Богом та людьми забуту віками Лемківщину". Українці Торонта із захопленням слухали молодого, енергійного промоця, яких тоді було мало. Про ці його виступи в Канаді довго наші люди го-

ворили: "Таких би нам більше лемків".

З нагоди його доповідей видавець торонтонського щоденника "Івнінг Телеграм", як не помиляюсь, п. Пейпер мав з Дудрою інтерв'ю, у якому М. Дудра з'ясував жалюгідне становище лемків під Польщею, а також розмовів про своє ув'язнення в Польщі. Тільки завдяки тому, що М. Дудра уродженець США, його звільнили по півріччю ув'язненні та депортували до Америки. Після появи згаданого інтерв'ю в "Івнінг Телеграм" явилась делегація поляків у п. Пейпера з протестом та вимогою вибачення за нібито неправдиві свідчення п. М. Дудри про жорстоке становище лемків і взагалі українців під Польщею. Дивні польські сараки вдавали забудьків, нібито вони нічого злого не зробили нашому народові на загарбаній землі України. Та й по другій війні, хоч самі вони опинилися під опікою "старшого брата", викинули наших лемків із прадідних земель на чужі землі.

У 1937 р. В. Челюк зорганізував також Аматорський гурток з думкою поставити п'єсу "Українське весілля на Лемківщині" Івана Бугери. Праця для тієї вистави не бу

ла легка. Треба було шукати аматорів, режисера, кравців, музикантів та відповідного матеріалу. Але завзяття лемків увінчалось успіхом. Пан Крайник повідомив, що актори вже "готові" і можуть "вийти на люди" не тільки в Торонті, але й в Голівуді. Винаймлено залу в УНДомі і два рази поставлено "Українське весілля на Лемківщині". Наші люди масово прибули на виставу і з Торонта і з околиць, щоб подивитися на незанихаті їм лемків. Хотіли побачити людей, що жили "на вівсі і бульбі", як загально говорилося. Не багато з них знали, яких рекрутів набирав австрійський цісар з Лемківщини, — рослих і здорових як дуби. "Лемківщина родила і родить все, а теж і просо. хоч ошадні лемкині ходять босо"... А коли б була своя Українська Держава, — то лемки мали б справжній рай на землі своєї вужчої батьківщини. Тому наші вороги не бажають втратити нашу Лемківщину, бо без неї мусять більше бідувати.

Після двох вистав у Торонті ми ще поставили "Українське весілля на Лемківщині" в Ошаві та в Гамілтоні. Наші люди в тих містах масово прибули на виставу, а після вистав влаштовували багаті прийняття, хоч тоді було безробіття. Вони щиро нас вітали та зі сльозами в очах виявляли свою радість, коли побачили що лемки — це наші брати. Ці зустрічі були великою заохотою до дальшої праці лемків та створювали атмосферу єдності і згоди, чого колись дуже бракувало.

Але з вибухом війни праця наших лемків почала занепадати. Головою 30-го Відділу був тоді д-р Ілля Вахна, який віддавав багато часу і праці для наших лемків. Але в 1941 році Відділ ООЛ ЗУ припинив свою працю. Однак лемки вже включилися духовно в широкі ряди соборного українського життя і з тих позицій боронять свою Лемківщину та своїх братів і сестер та завжди готові простягнути всяку для них допомогу.

Лемко В. Ч.

РІДНА ПРАВДА

У 1901 році була прислана молода вчителька, панна Кмишикевич з повіту Перемишляни до села Кам'янки. Лемко І. Ч. із Романової Завадки привів до школи дитину, щоб її вписати, бо було ближче, як у рідному селі. Вчителька Шевченківського знання радо прийняла і по-рідному пояснила Лемкові про вітчизну Русь-Україну і її автохтонів-Лемків; що вони є синами та донями Руси-України і «ким, за що закутими». Лемко це зрозумів і прийняв пораду.

Як прийшов додому, це все пересповів жінці і дітям, щоб також знали.

Родичі підписаного пізнали РІДНУ ПРАВДУ і дітей вчили, а теж пояснювали завадчанам та кам'яничанам, що нічого не маємо з Москалями, бо ми є Русинами-Українцями. А те «Обчество» Михайла Качковського тільки ширило баламуту за московські рублі. В часі вибору 1911 р. посла І. Ч. інформував, щоб не голосувати на москофіла Куриловича, тільки на українця Залозецького.

1917 року брат тата цієї вчительки, о. Кмишикевич у Святині виголосив проповідь про переворот у московській «Думі» в Петрограді, до якої увів Керенський 160 присланих «Волстрітом» ЗСА під проводом Леніна-Троцького. Вони завели пекло, яке і донині існує в СРСР. Ті рафіновані кати прийняли до більшовицького комуністичного уряду Сталіна, і він був їх секретарем. Той Сталін післав на лого Авраама Леніна-Троцького і багато інших сатрапів, а відтак по 29 роках і Сталіна післали туди інші: «Носив вовк, понесли і вовка».

Коли б усі Лемки дбали, як дбав І. Ч. в Романовій Завадці, були б знали про відчизну (Русь-Україну) і «чий ми діти та ким, за що закуті». Була б існувала наша держава в 1918 році. Не лише Лемки зле зробили, а теж і інші ці наші отаманшики, що завалили свою державу, і Москві шлях відчинили.

ВАСИЛЬ ЧЕЛАК

ПІЗНАЙТЕ НАШИХ СПІВРОБІТНИКІВ

ВАСИЛЬ ЧЕЛАК

Пишучи недавно в „Лемківських Вістях” про початки Організації Оборони Лемківщини, ми вичислили в загальному тих лемків-піонерів, які трудились при її закладанні та розбудові. Сьогодні хочемо згадати зокрема „незлим тихим словом” одного з них, а саме п. Василя Челака.

Без пересади можемо сказати, що коли б між нашою кількасоттисячною лемківською еміграцією в Америці і Канаді було бодай сто таких лемківських патріотів як п. Челак, то наша лемківська організація начислювала б понад сотку відділів та видавала б тижневик замість місячника.

Говоримо це зокрема на основі нашого досвіду з передвоєнних років, коли ми закладали ООЛ. Василь Челак був тим піонером-організатором, який допоміг зорганізувати віча та збори лемків і взагалі українців не тільки в Торонті, де він

тоді проживав, та в околиці, але також в інших більших українських осередках в Канаді. А по заложенні відділу ООЛ в Торонто він був справді його душею, прислужуючи членів, переводячи збірки на фонд Оборони Лемківщини та кошируючи наш організаційний часопис „Лемківський Дзвін”. Завдяки наполегливій та жертвенній праці п. Челака, який був рівночасно містоголовою Головної Управи ООЛ, торонтський відділ був одним з найбільш рухливих та в великій мірі причинився до фінансової розбудови бази ООЛ і її офіційного органу.

Праця ця не приходила п. Челакові легко. Він сам не раз, маючи на удержанні родину, мусів важко пробиватись крізь життя, а то й знаходився зовсім без праці. До Канади прибув він ще в 1925 році та він ніколи не забував свого рідного села Завадки Романової, сяніцького повіту, з якої виїхав нелегально, щоби схоронитись перед браункою до польського війська.

З подібним запалом та само-

посвятою п. Челак поширював в Канаді „Нашого Лемка”, який виходив в передвоєнних роках у Львові під редакцією Юліяна Тарновича, та його „Ілюстровану Історію Лемківщини”, а в повоєнних роках „Лемківщину”, яку п. Тарнович видавав через деякий час в Торонті.

Сьогодні п. Челак, хоч і живе далеко від більших українських скупчень, бо аж в Денвер, Колорадо, далше дуже живо цікавиться нашою організацією та зокрема старасться причинитися до розбудови „Лемківських Вістей” до яких сам часто дописує.

Хай ця коротка згадка буде для нього бодай частинною моральною винагородою за його труд та жертвенність.

М. Дудра

Наші лемки

Др. Є. Перейма торкнув дуже важного і болючого нашого питання: "Про границі консолідації" у липневому виданні в "Нашому Голосі", а в жовтневому ще додав: "Мобілізація людей і сил".

Оде відноситься до: "Забутої Богом і людьми Лемківщини". Тому, що вже існує Організація Оборони Лемківщини, може нема потреби творити нову організацію. Але справа забутих наших Лемків і Лемкинь вимагає щось робити в тому напрямі, щоб дістати ту свою силу, котра є нам дуже потрібна. В такому ж випадку, як знайдуться організатори, працівники на народній ниві, обговорять це наше старе наболіле і пекуче занедбане питання то вироблять певний плян. А коли евент. схочуть створити нову організацію підберуть відповідну назву для неї, котра імпонувала б лемкам з південної ЛЕМКОВИНИ /"Пряшівщини"/, які давненько прибули до ЗСА, то можна щось зробити. Треба спробувати втягнути авторитетних ЛЕМКІВ свяще-ників, бо ж вони також є СИНАМИ НАШОЇ СПІЛЬНОЇ ВІТЧИНИ РУСИ-УКРАЇНИ, з котрої прибули їхні предки, або і вони самі. Це відноситься до отців УКЦеркви, Православної і протестанської.

У ЗСА є нас лемків поперх два мільйони. Варто попрацювати. Наші закарпатці мають найстаршу організацію "СОЄДИНИНИЄ" та інші, де начисляють сотні тисяч членів. Мають свою пресу і Церкву. Священиків називають "фарарами" і "клебанами".

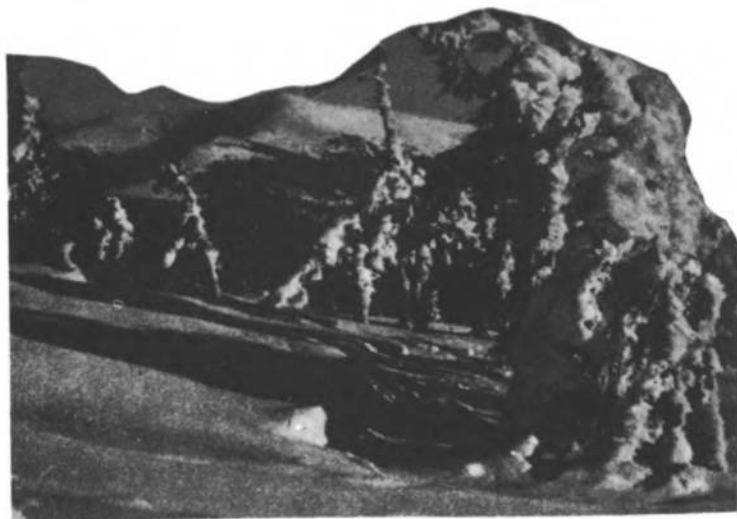
Свого часу в Канаді у м. Торонті був-

ші селяни зоганізували своє Робітничо-Освітнє Карпатське Товариство.

Там був заснований 30-ий відділ Організації Оборони Лемківщини самими лемками, бувшими селянами, ще 26.ІІ.1936 року. Він існував доки його організатор міг працювати, а як вибився зі сили, тоді відділ ООЛ в 1941 перестав існувати. Тепер маємо не лише бувших селян, маємо докторів, професорів, та інших професіоналів. Тільки треба хотіти і уміти їх зрушити з байдужости до свого кореня.

За хоробрість Галичан, хтось їх назвав ТИРОЛЬЦЯМИ Сходу, а ми ці карпатські Верховинці чи не можемо бути подібними? Тільки треба своїх сил спробувати. . . і до діла усім взятись.

Василь Челак-Челюк

КРАСА КАРПАТ У СНІГОВОМУ ПОКРИВАЛІ

Обороняймо прапрадідні землі Руси-України

Не лишаймо наші рідні прапрадідні землі, які є на півночі: Новгород, Курськ, Вороніж, Саратов та інші, а на півдні: Поза Кавказ, Чорноморщина, Добруджа, Малий Галич ("Галац") на Дунаєві, Південну Буковину ("Молдавію"), південну Карпатську Верховину і її Закарпатську рівнину поза ріки Тису і Сомеш. Із заходу від Дунаю, Морави, Пилиці і горішньої Висли та Нарви: На сході до Уралу і Каспій, де є наш нарід український. Не кажімо: "Від Сяну до Дону, по Кубань, чи від Карпат по Кавказ на перемену", це не повне визначення. Наші межі на Дунаєві, Мораві, Пилиці, Вислі і Нарві. За Сяном, Бугом, Доном із сивої давнини живуть русини-українці, яких маємо обороняти і не маємо права їх поза штучними "межами" лишати, а не на Бугові, Сянові і Донові штучні "межі" визнавати.

Сян витікає в Карпатах у Сянках, в Україні і тече Україною впадаючи до Висли. За Сяном живуть автохтони, потомки білохорватів, русини-українці-лемки, в Західній Карпатській Верховині, Лемківській Русі-Україні, вони були і тепер є членами Київської Русі. Проте, що деякі наші "політики" говорили і визнавали штучні "межі" і тим різали живе ТІЛО НАШОГО НАРОДУ можна знати, хоч би з книжки Олекси Кузьми "Листопадові дні 1918 р.", де написано: "Стоячи на становищі самовизначення народів, Українська Національна Рада, як конституанта постановляє: 1. Ціла етнографічна Українська Область Австро-Угорщини, а зокрема Східня Галичина з граничною лінією Сяну з влученням Лемківщини, північно-західньої Буковини та Українська долоса північно-східньої Угорщини творять

одноцільну Українську територію”.

Для чого було творити штучну “межу” на Сянї на українському живому тілі, а після цього дописувати: “З влученням Лемківщини?” Ми запитасмо: А як її було б у практиці влучити до обтятої кучої Української Держави, знаємо, Лемківщина є за Сяном?

Так, за Сяном є Лемківська Русь-Україна, яка зайняла простір через Західну Карпатську Верховину поза Татри рівниною аж до Дунаю, бо на її території із сивої давнини живуть русини-українці-лемки, які співають: “Летіла куля понад Дунай”; яке ж право мали без автохтонів лемків, рішати їх долю ті непрошені “архітекти” і лишати їх поза Українською Несоборною Державою? В цей спосіб зроблено шкоду Україні, а кривду Лемковині з її лемками-автохтонами.

Ми, є лемки-русини-українці не гіршими від інших українців, а може і кращими. Ми, лемки хочемо належати туди, де належали наші прадіди, а вони належали до КИЄВА, туди і ми будемо належати, бо ми є лемками - русинами - українцями!

Це баламутство культивується та толерується ще й тепер, як запитуємо чи Лемківщина є частиною України, то нам відповідають: Так! А як питаємо: “Звідкіля із заходу починається Україна і де її там кордон?” Нам відповідають: “Від Сяну і тягнеться до Дону”! Так кажуть наші “розумки” тоді, як треба казати: “Від Дунаю, Морави, Пилиці і Висли до Уралу і Каспію”, було б точніше і справдливніше.

Дивні “архітекти”, вони не знають, що за Бугом, Сяном, Доном теж живуть українці ще з часів перед князями: Ігорем, Святославом, Володимиром, Романом, Данилом, Львом і Лабірцем, всі вони обороняли Русь-Україну, а Лаборець зі своїми воїнами обороняв Карпати і Закарпатську рівнину, від наїздників монголів і їх союзників, де впало його воїнів 80,000 і він з ними. Мадярські союзники віддали мадярам Закарпатську область України. Подія відбулася 893 року. В цьому часі монголи жили між Уралом і Волгою, коло 50,000 їх числили з родинами вдерлися на наші землі. Самі монголи не могли здобути Карпат і Закарпатської рів-

ниши, їм помогли наші вороги, Юди, із нашого народу, які не хотіли розуміти цього зла, що віддаючи багату і велику частину Русі-України, а з нею і русичів-українців в дарунок монголам, котрі і дотепер тримають наших сестер і братів невільниками. А у нас раз-у-раз ми маємо нагоду чути і читати ось це: "Тому, що Україна є багата, усі вороги до України лізуть та її з тієї причини поневолили". Ми запитасмо: "Чому не лізуть до цієї б́увшої нашої Закарпатської частини багатої і красної її для себе не забирають?" Або: "Чому не забирають цю багату землю, також б́увшу наших русичів коло Чорного моря, де римляни привезли туди волохів — теперішніх румунів?".

По нашому — лемківському — треба себе належно обороняти, а не приводити ворогів проти рідних по крові братів... А про б́увшу Винницю на півдні, де є тепер Відень, з українців ніхто і не згадує. Це чотири тисячі років тому, як туди німота також вдерлася — це забулося зовсім...

А чому? Ось тому тільки

треба кілька разів це перечитати, що понижче буде подано:

1064 року Із'яслав викидає Ростислава і ділить Західню Галичину. Із'яслав б́ув "прост умом" — не мав сильної волі, рішучости, б́ув безініціятивний — простак, здатний виконувати лише чужі заміри, без власного розсудку. За памовою своєї жінки, мабуть на прохання її брата і тітки Доброніти викидає Ростислава з Галичини і віддає Західню Галичину Болеславу, як віно своєї жінки і цим відсуває руську границю від Кракова. Границі Руської Держави починаються від Балтійського моря і йдуть границею Прусії аж до знаного міста "Русь" і границею Русі до Кракова. Про це пише жінка польського князя С. Ш-го ("*Жінка і держава*", ст. ст. 114, 118, 19, І. Кузич-Березовський).

Так Русь-Україну пошматовано, а наш нарід поневолено, покарано. Дивні ті підлі діла! А що ти, народе, на це скажеш? Коли до цього приглянешся і як про це заговориш?!

Оті "архітекти" чомусь настирливо оперують і до

цього часу Сяном-Доном та визнають ті штучні "межі". Кого ж вони обдурюють? Автохтонів русичів-українців, які споконвіків живуть за цими ріками, чи самі себе?!

Сини України лемки в 1918 році створили в Команчі Команецьку Республіку, — була вона частиною Західньо-Української Народньої Республіки, бо лемки с з крові і кости української народности, а Лемківщина є частиною України із своєї давнини.

Хай зайді і хруні разом це пам'ятають, бо незабаром прийде той час, як наш велетень Русь-Україна встане на свої ноги, тоді вона буде направляти все зло, яке їй заподіяно. Тоді її вже втримати не зможуть ті, що панують і катують наш народ в Україні. А той день прийде так, як приходять ранок після ночі, вічно так не може бути і не буде. "Все йде і все минає..." і гноблення та неволя наша минеться, постане Русь-Україна в своїх споконвічних прапрадідівських кордонах.

"Богом і людьми забута Лемківщина" — ця наша Вітчизна Руси-України, вона поверх тисяча років у неволі, але живе! Лемки

терплять важке лихо, борються і боряться, щоб здобути волю і свободу для свого Русько-Українського Народу, щоб жити і працювати для добра нашої Батьківщини разом зі всіма Синами та Донями Руси-України. Спільно з нашим народом виберемо волю Вітчизні, відновимо Русько-Українську Суверенну Соборну Державу...

Наш славний географ С. Рудницький писав: "Де гомонить українська мова, там є Україна". Як перед Сяном, за Сяном, за Ужом і за Тисою лунає наша українська мова, бо там живуть русини-українці-лемки і вони домагаються свого права: "Ми чужого не бажаємо тільки свого права, але де упала, хай воскресне наших предків слава!"

Апелюємо до почуття і розуму кожної української людини і закликаємо обороняти суверенність і соборність Батьківщини, у повному розумінні історичні та географічні землі Руси-України. Дбаймо про себе, щоб ми тут на волі не носили пляму рабів, рятуймо живих в неволі і тих, що будуть після нас жити, щоб у нашій, а покищо не у своїй Батьківщині, могли віль-

ними бути і мати свою суверенну соборну русько-українську державу.

Для тих, які не знають Лемківщини, вважаємо потрібним подати деякі орієнтації і деякі міста Лемківщини. З півночі: Балигород, Лісько, Сянік, Риманів, Яслиська, Дукля, Іванич, Коросно, Змигород, Ясло, Горлиці, Грибів, Новий Санч, Старий Санч, Тарнів, Краків, Санжар, Закопане, Криниця. З півдня: Межи-Лабірці, Вищий Свидник, Нижній Свидник, Строків, Бардиїв, Сабинів, Лемеша, Пряшів, Кошиці, Михаліяни, Гуменне, Воронів, Михалівці, Капушани, Ужгород, Списька, Стара Вєсь, Левоча, Попрад, Кежмарок, Стара Любовня, Списька Нова Вєсь, Рожнева, Ревуца, Лучинець, Талич на Тугарі, Мишколц, Ягер, Татван, Тавеш. Прохання трактувати обидві частини Лемківщини однаково, як північну і південну. Чехи презвали південно-західну Лемківщину на "Словаччину", а ці "словаки", непрохані "опікуни", пляново і навмисно презвали південну Лемковину на "східну Словаччину", щоб її скорше зісловачити.

Так і ляхи робили, презвали Галичину, велику ча-

стину України, на "Східну Малу Польщу". Москалі пішли їх шляхом і всю Наддніпрянську Україну презвали на "Малу Росію".

Все це погане діло започаткували бувші волинські Дуліби, які посунулися до Богимії і назвали себе чехами, як набрались сили в Богимії; замість жити своїм прадідним краєм — Київською Руссю-Україною по братерському, почали числитись по-жидівському. Вони напали на наших і своїх предків русинів, як голодні вовки і відібрали собі частину Київської Русі-України, що мала тоді свої межі на Дунаєві, Мораві, Пилиці і горішній Вислі, вдерлися на схід поза Татри і підбиту частину нашого народу ті дуліби-чехи презвали на "словаків", щоб легше та скорше зробити чехами. Та наші бувші русини, хоч з часом до них і прилипла ця штучна назва "словаки", як реп'ях до кожуха, але її до цього часу "чехами" не назвалися. Хто мав, або має нагоду тепер слухати мову теперішніх "словаків", той перекопнеться, що їх мова це наша стара мова Русі-України, а їх прізвиська самі за себе говорять. Хто як хто, а ми,

вихідці з Карпатської Верховини найкраще пізнаємо наших людей, хоч вони с приспані та обдурені.

Дуже шкода, що наші брати-українці із земель на схід від Сяну належно не обізнані з цією нашою, хоч і сумною історичною справою. Мабуть не зашкодить пригадати дещо з давно минулого і теперішнього, яку заплату дістали за зраду свого народу ті бувші дуліби-“чехи”, яких чомусь називають ще “пепіками”. Ці теперішні чехи багато мали клопоту з німотою, з якою вони межували й жили та живуть по-сусідньому. Німці воювали з чехами тридцять років і так їх виснажили, що чехи впали, а німці чеську сліту вимордували. Після того чехи витворили нову сліту і назверх стади тим “покірним телятком”, котре “се дві корови”, вивчили німецьку мову, але своєї не забули, а німецька нсволя зробила з них великих москвофілів.

Коли 1914 року перші військові частини з чехів маршували по Празі, до виїзду на фронт проти москалів, вони співали: “Червона шатічка коло’я ся точі, йдеме руса біть, самі нсв’сме проч?” Та в 1968 році ті

“русі” (москалі - комуністи) знаменито вилікували чехів з того москвофільства. Ще в 1944-45 р., коли українці й інші втікали з того советського пска, то чехи і “словаки” питали втікачів “Пречо утікатс пред русами, таж русі наші браття?” По короткому часі ті самі чехи і “словаки” також повтікали до Німеччини, а там зустрілися і з українськими втікачами. Коли українці їм бригадали їх поставу, то вони відповідали: “Ми нс знали же такі то с ті русі шпатлі (погани)”.

Не менше лиха наробили нашому народові і ляхи-поляки, за той час відколи вони відійшли від Русі-України за Вислу. Вони раз-у-раз нападали на свою Прабатьківщину і руйнували її, як робили те різні бісурманн турки з татарами, а часами її ще гірше. Вже після другої світової війни ляхи вивезли наших лемків з їх прапрадідної землі Русі-України за Вислу, на землі “одзискане”, що їм дали Черчіль, Рувсєлт та Сталін. Всім с відомо, як палили села та різали і вбивали русинів-українців-лемків ці ляхи, — колись, може, історія хоч дечого навчить їх.

Хто, як хто, а ми лемки,

здасться, найбільше натерпілись та набідувалися, а за час неволі найбільше втрапили, хоч частина нас живе. Одні бідують у Рідному Краю, другі в Югославії вже коло 250 років, та в США поверх 125 років. За цей час піонери-лемки в США зорганізували союзи, набудували будівель та сотні мільйонів доларів, придбали майна, але поза тим ще є дуже багато наших "руснаків", "руснів" і "карнаторосів" в чужих руках. Не було кому в минулому, і немає ко-

му тепер подбати за тих заблуканих та забутих наших братів, хоч у нас тепер не бракує вчителів.

Ми віками є в неволі, розсварені та поділені. Коли б ми були об'єднані та разом, то напевно було б легше пережити й неволю і леліяти, що ми разом у відповідний час скорше скинули б ярмо неволі і визволили б нашу Русь-Україну і любий та дорогий її народ.

Лемківський краєвид

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО ЛЕМКІВ!

Боляче те, як наші брати на схід від Сяну називали і називають нас по-різному, а коли будували чи відновлювали свою державу, то «від Карпат по Кавказ», хоч у цей самий час і лемки брали участь у тих змаганнях. І в час Другої світової війни лемки мали свою УПА і видали про цю боротьбу книжку... Так що лемки існують, незважаючи на те, що їхня Лемківщина тисячу років «Богом і людьми забута»... Колись один українець у Торонто запитав мене: «Ви словак чи хорват?» Що ж то за українець, що не знає, що лемківська говірка — це частина української мови?! А Лемківщина — це частина України. І, може, я не гірший українець від того найосвіченішого... Хоч Лемківщина не так, як Таврія, Херсонщина чи Полтавщина, але то неправда, що там родить лише бульба, не картопля, і овес. Землиця Лемківщини, що під мадярами, дуже урожайна, і сама Лемківщина займає більший простір, як Бойківщина, Гуцульщина і Буковина. А якби ми мали завтра нагоду визволяти землі України, то чи ті визвольники і соборники не лишали б знову Лемківщину чужим зайдам?

Українську державу будували різні будівничі без соборности, без Лемківщини, а вона ж була частиною Київської Русі-України. А хто «будує» без лемків, той щастя не має. Лемківщина — це «ноги» України, бо вона зайняла найбільшу частину славних Карпат.

Василь Челюк, Денвер'

ХТО ЗОРГАНІЗУВАВ

418 ВІДДІЛ УНС?

Як постав 418 Відділ УНС ім. Богдана Хмельницького в Торонто, Канада і хто його зорганізував? В заморській українській твердині, Ювілейному Альманасі в 75-річчя УНС, на 206 сторони розказується про 418 Відділ УНС ім. Богдана Хмельницького, з першими і теперішніми урядниками, а немає хто його зорганізував.

В 1949 р. я одержав листа від Головного Організатора УНС, Василя Загаєвича, в якому він мене запрошував взяти участь в кампанії БАТЬКА СОЮЗУ за здобуття для нього ТРИ ТИСЯЧІ нових членів. Я згодився прийняти це запрошення взяти участь в цій кампанії, як Головна Канцелярія УНС дасть згоду на зорганізування в Торонто 6-го нового Відділу. Головна Канцелярія на це погодилася і прислала мені все, що було потрібне для заснування Відділу. Я тоді взявся до праці.

Коли про це довідався п. Володимир Гірняк, секретар 432 Відділу УНС і представник на Канаду, прийшов до мене і запитав мене, чи він мігби допомогти мені організувати започаткований мною Відділ. Я відмовився від тієї пропонуваної п. Гірняком допомоги. Тоді п. Гірняк ще запитав кого я думаю поставити секретарем. Я відповів, що п. Євгена Дундру. Опісля я передумав, що п. Є. Дундра працював і як механік, заробляв досить добре, і не конечно було йому тієї праці.

Я знав іншого, якого я вважав покликати на секретаря, а саме ново-прибулого п. ред. Ю. Б. Тарновича, який хоч і редагував свою газету п. н. "Лемківщина" і її видавав, але це були початки в Торонто. Тому я й покликав п. ред. Ю. Б. Тарновича на секретаря. П. ред. Тарнович, народний діяч, прийняв цю функцію і приєднав своїх приятелів, яких мав, до нового Відділу УНС. Перший його приятель, інж. Іван Мельник, став касирем, а згодом секретарем.

Я тоді не помилюся і не согрішив для БАТЬКА СОЮЗУ, що рішився на те, щоби зорганізувати 6-ий з ряду Відділ в Торонто. В практиці показалося, що Торонто вже має 10 Відділів. (А тепер може більше). Відділи подвоїлися, з того часу, коли я уважав за відповідне зорганізувати 6-ий Відділ, замість працювати в тому самому 432-ому Відділі, до якого я належав. Під кожним оглядом це краще показалося в практиці.

Все це вже належить до історії, але правду таки треба сказати.

ПРИСВЯТИ

Ще вам скажу, брати милі:
Пишу так, як в моїй силі.
Що сказав я, то не каюсь,
Від того не відрікаюсь.
Може я не "поетичний"
Або "діяч політичний" –
Сказав те, що в серці маю,
Сказав так, як вмю й знаю.

Присвяти Василеві Челакові

ЗА ПРАВДУ БУДЬ НА СТОРОЖІ

(Присвята для Василя Челака)

Раджу тобі рідний брате,
Зрозумій та схаменися,
Відносно правди в світі
Дуже завжди стережися...

Правду топчуть і катують,
Тягнуть її аж до суда,
Із чесноти лиш глузують,
Скрізь накладають пута

А ці пута незаконним
Шляхом причепляють,
Людину за правду лише
Сміхом зневажають.

Оце було й в старій добі,
Й за життя Ісуса,
У народі, що Бог вибрав
З'явилась спокуса.

Стережися вірний друже
І будь все практичний,
Куп ворог своє діло,
Ти ж будь непохитний.

Не вір в ласку змійним очам,
Ні в брехню шалену,
Слухай свого серця в грудях,
Не піддавайсь склону.

Згадай друже, соколику,
Ті красні Карпати,
Де нас батьки навчали
Все правду казати.

Правду, батьку, орле сизий,
Давно поховали,
Як стогнала і вмерала,
Ще й плакати не дали.

Поховали вірну правду
В глибоку безодню.
А на місце її трону
Вибрали незгідне.

Лиха сестра ця незгідна,
Що гуля сьогодні
Володіє усім світом,
Ця брехні безодня.

За правдою люди тужать,
Сумують за нею,
Тую сестру, що панує,
Вважають брехнею.

МИКОЛА ХУСТСЬКИЙ

Торонто, 20.9. 1977.

В СОРОКОВІ РОКОВИНИ

Ця присвята для людини
В сорокові роковини,
За цю працю для народу,
Його волю і свободу

Ця людина з України,
Із нашої Лемківщини,

Яка щиро працювала,
Українцям помагала.

Українцям з Лемківщини,
З Карпатської Верховини,
З прадідної Батьківщини,
З Неньки-Руси України.

Вродилася вже в неволі,
Виростала в своїм полі,
Все бажала волю мати,
По рідному газдувати.

Кати зайди не давали,
Чарід у ярмі держали,
Лемківщину загарбали,
Над народом панували.

Любу, милу поділили,
Дуже її покривдили,
Від Києва відірвали,
Автохтонів убивали.

Всі зайди зговорилися,
Рідним краєм ділилися,
П"ять хижаків розібрали,
Щоби тільки панували...

Лемко-Русин-Українець
Дунав катам буде кінець,
По першій світовій війні
По страшній великій борні.

Але так те не сталося,
Бо ворогів зіталося,
Між собою поділились,
Здобичею вдоволились.

Тому Батьківщину лишив,
Щоб на волі вільним жив.

Не міг стерпіти неволі,
За те бажав рідним волі.

В новому світі працював,
Скільки міг все віддавав,
Всім званої вже причини,
Наших предків їх же вини.

Маючи сильну державу,
Вироблену добру славу,
Байдужними уже стали
І державу не вдержали.

Тепер черга вже на нас
Прийшов найвищий цей час,
"Щоб ми вже всі працювали,
Рідним братам помагали...

Ми перестаньмо юдити,
Рідним та собі шкодити,
Нам потрідно уже згоди,
Братерської полагоди...

Робімо всі хто що може,
Тоді Бог нам допоможе
Батьківщину визволити,
Ворогам перешкодити.

Бог всім лише помагає,
Хто про себе уже дбає,
Закотімо всі рукави,
Доберемося до слави.

Зробимо добру прислугу,
Подякують нам із Лугу,
Із рідної Батьківщини
До прибраної країни.

Лемко взявся до роботи,
Мав він з юних днів охоти,

"Щоб ми в себе газдували
Та наш Київ вільний мали.

Земляків організував,
Все як треба пояснював,
І скільки міг помагав
Та до Європи гроші слав.

Це не лише нашим лемкам,
Рівнож іншим українцям,
Гроші посилав в Європу
Деяким більше як копу.

Він обороняв народ наш
Де лише був у даний час,
Не встидався захищати,
Вважав в обороні стати.

Хоч міг за це потерпіти,
Там в арешті посидіти,
Як він рідних обороняв,
У пригоді все ставав...

Вже за це має ворогів,
Не лише чужих як чортів,
Але своїх ріднесенських,
Без причини поганеньких.

Як сказано, він працював
Завсіди усім помагав,
Словом, ділом, кишенею
Також своєю ріднею.

Першу війну ми програли,
Другу війну не виграли,
Батьківщина є в неволі,
Просимо Бога на волі:

"Щоб другим корова здохла".
В нас так голова розсохла,
Правда, совість вилітають,
Бо в голові "шпари" мають.

Ця присвята є лемкові,
Василеві Че л а к о в і,
З горішнього Абрамова –
Це Завадка Романова.

ЛЕМКО КОРОСНЯНСЬКИЙ
Голеда, Каліфорнія.

ЛИСТ ДО ПОБРАТИМА В. ЧЕЛАКА

Любий Брате, Товаришу,
З далеченька оце пишу,
За листочка Вам дякую,
А я дальше ще мандрую.

Як про себе це знаєте,
Бо Ви також мандруєте,
Про нашу знану Родину,
Любу-Милу Батьківщину

Про болючу справу нашу,
Че лиш мою, теж і Вашу:
Нам знана Русь-Україна
Усім вона Батьківщина.

Батьківщина по рідному,
Де Прадіди жили в дому,
Кругом Дніпра і Дунаю,
Від Прадідів те я знаю.

Ми будемо усе мати,
Коли будемо вивчати
Науки Генія Шевченка,
А також Івана Франка.

Так Велитні написали
Бо любили це і знали,
Щоби нарід свій навчити
Як він має визволитись

І Державу відновити
Та на волі усім жити,
Самі в себе газдувати,
Щоби лиха не зазнати.

Треба ділом доказати
Як хочемо волю мати.
"Слова без діл є мертві"
Сказане, літ тисяч дві!

Два інтернаціонали
Свою згоду уже дали.
Щоб бунтаря Українця
Не допустити до вінця,

Щоби рідненькі лемківці
Крутилися як ті вівці,
Щоб не були освічені,
До Києва прилучені.

Знана люта чужа сила
Лемкам лиха наробила,
Що б не знали уже броду
Та щоб лізли в чужу воду.

Та щоб у ній "втопилися",
Щоб усього ізреклися
І пропали для України
Тихо, без крику і руїни.

Ворогам те є потрібно,
Бо їм оце є вигідно,
Щоби могли нас дістати,
На все перемалювати.

Треба усім працювати
І роздор ліквідувати,
Та шагати до Києва,
Як перше до Почаєва.

Ми повинні разом бути,
По державницькому дуги,
Ми всі знані як родина,
Старенька Русь-Україна.

Для народу працювати
Тяжче ніж гору лупати.
Потрібно продовжувати,
Щоб рабами не конати.

Ми працювали в Канаді,
Думали, що будуть раді,
Дали сотки долярами –
Круки хтіли тисячами...

Кажуть люди, що зі злого
Може бути щось доброго.
Ми від круків навчилися,
До грошей придивилися.

Більш вже гроші ми шануєм
І, як таких, теж пильнуєм.
Тяжко треба працювати,
Щоби гроші могли мати.

!Не було, нема й не буде
Правди, про яку іде.
З бука є хрест і лопата,
Різні діти в мами й тата.

Нам прийдеться ще бідити
З п"ятном раба також жити,
Коли зможем іспит здати,
Тоді зможем волю мати.

Закопано не одного
Патріота не чужого,
Сина й доню України –
Єдиної Батьківщини.

Коли "обійме брат брата",
Щоб не була наша втрата
Тоді можна визволитись
І Державу відновити.

Народо-правну, жваву,
Прадідно давну славу,
У Соборній Батьківщині,
Любо-Милій Україні.

Чи усюди так буває,
Що нарід права не має?
Чи за працю патріоти
Мають шкоду від голоти?

В мене справа є погана,
А натура Вам є знана:
Вийшов з роду я такого,
Що не лишу в біді свого.

Тому уже про те терплю,
Цілими ночами не сплю.
Мав я таких Маму й Тата
Та ріднесенького брата.

В обороні коли стали
Але клопіт за те мали
А найбільше у Родині –
Пам"ятаю все до нині.

Не всі такими вдалися,
До людей придивилися,
Що так не обороняють,
Інакше те розглядають.

Їм не треба позичати,
Щоби оту штуку втяти,
Хоч би іншого племені
Знають мужчини і жени.

У нас теж є розумненькі
Та до того ще й хитренькі,
Тільки тее, що лемкають
Але таку штуку знають...

Може треба догадатись,
Що Бог хоче таких мати,
Бо без Бога нема нічого
У Вселенній створеного.

Че всі таланти дістали,
Щоб співали і все грали,
Без миля й бритви голили,
Не всі такими вродились.

Чи між всіми так буває,
Де нарід права не має?
Щоб за працю патріоти
Мали шкоду від голоти?

Я придивився до того
Із села князівського,
Що на землі так буває,
Але чому? Бог це знає!

А що Ви скажете на це,
Що кругом діється усе
І до чого те все йде,
Добробут чи лихо прийде?

А те, що є вже під "носом"
Що діє іншим сосом,
Як на те все Ви глядите?
Бо грамоту не зле Ви знаєте.

Перше, що до цього краю,
Можна звати: Новим Раю,
Чи будемо забезпечені,
Чи на лихо народжені?

Щоби в нашій Верховині,
В Любо-Милій Україні
Була Воля і Свобода
Українського Народу.

Другим уже могли б дати
Як ми цеє можем знати,
Щоби вони теж мали це,
Що потрібно мати все.

Для мене нема різниці
Звідкілля є Українці,
Лиш, щоб були свідомими,
Українцями дбайливими.

Завадка, чи теж Чепори,
Що подібні у них вбори
Карпатської Верховини,
Нам Рідної України.

Посилаем Вам всім привіт
В Східньо-Далекий світ,
Щоб всі тримались здорові
Волю і Свободу зустріти готові.

Поки жити будем
Про Вас не забудем,
Все для Вас зробили б,
Коли б мали силу...

У. П.

*Далека Австралія,
1. 1., 1950 р.*

НА ПАМ"ЯТЬ ВІРНОМУ І НЕПОХИТНОМУ
ДРУГОВІ ВАСИЛЕВІ ЧЕЛАКОВІ

Ти один з многих! Прийшов у світло дня
Як та крапля в морі в шумливих хвилях,
Бурхливо гуляє навкруги землі,
Де відпорно б"ється в гранітній скалі.

Взірець є і Лицар ти свого
І непохитно борешся для того,
Щоби з"єднались всі братські рем"я
В одне могутнє, Славянське Плем"я.

Найславніше плем"я із усіх племен,
Старше, відзначніше від чужих імен,
В боротьбі за волю, свободу й Нарід
Є завжди готве рушити в похід. .

Ти один з многих! – Вибрав цю пряму дорогу
Тихо й безутомно працюєш для свого народу,
Проходячи лиха й тернисті дороги.
Свідомо й з терпінням чекаєш нагоди.

Якої нагоди? Для Рідного Краю Святої Нагоди!
Коли всі народи візьмуться до зброї,
І смертним ударом розіб"ють всі зграї
І знов воскресне рідна пісня в Гаї.

За це вірний Батьку, Тобі честь і слава,
А за твої труди й народню роботу,
Будуть споминали добром, а не лихом,
А в народі своїм будеш жити духом.

МИКОЛА ХУСТСЬКИЙ
Торонто, Канада
12. 9. 1977.

ДЛЯ ЛЕМКА ПРИЯТЕЛЯ ВАСИЛЯ ЧЕЛАКА

В/Ш/ ПА'ІЕ Челак! Ви є оцим першим піонером
В Північній Америці, у боротьбі "жовніром",
За Вами два роки пізніше взявся працювати
Дмитро Вислоцький, Лемкам часопис видавати.

Маю на увазі по першій світовій війні,
По страшній з нашими ворогами борні,
Ви вже приглянулись до нашої ситуації,
В цьому Ви мали на 100% рації.

"Ваня Гулянки" послідовник Гасподін Кохан
Заснував І. Вид. Лемко-Союза в Канаді там,
Разом із іншими шіснадцятими тими Лемками,
Котрі вже були в Укр. Роб. Орг. Членами.

Та не тільки білі москофіли завжди дуріли,
Але за ними також радянофіли дуже пріли,
Та бувший петлюрівець Г. боронив Вітчину
Під проводом С. Петлюри красну Україну.

Його брат Іван все ходив 5ть миль молитись,
Оба дали себе уже слугам Москви одуритись,
Щоб всіх списати треба було б книгу видати,
Як вони проти себе самі знали виступати.

Не лиш ці проти Піоніра В. Челака виступали,
Ще п. Михайлюком, що їм не дався, його звали,
А Василь Челак не організованих організував,
Че, що їх орган "Укр. Роб. Вісті" оголошував.

Пропонував організувати не організованих
Українських робітників всюди уже знали,
Чого ж було рабам проти Челака виступати,
Коли він взявся їх завдання виконувати?

Раби Москви проти Лемко-Союзу не виступали,
Гасподіни, з їх членів, Лемко-Союз заснували.
Бо як одні білі, були вже старими москофілами
Також радянофіли є тими самими зафарбованими

В. Ч. був у них членом, проти них не виступав,
За їхнім статутом завжди, як треба, поступав,
Лише тут була і є "собака" знана закопана,
Що раби Москви все служать для свого пана.

Коли б лише один Українець професійний
Згодився помагати В. Челакові гідний,
Сьогодні виглядала б краща наша історія
Між нами Русинами Лемками наша дія.

Можна подивляти Челакові, як він працював,
Себе за всі роки для свого народу віддав,
Не тільки він та його Родина, всі терпіли,
Пишу не є похвала – торонтонці все виділи...

ТОРОНТОНЕЦЬ

НА ПРАЩАННЯ

Дорогенькі Громадяни:

Оставайте здоровенькі
З усіх земель України,
Любо-милі ріднесенькі
Прибраної Батьківщини.

Чи змушені виїхати
Із соняшної країни,
Ліпшої долі шукати,
Працювати на зміни.

Тут можна було б сидіти,
Як мали б старі зелені,
Навіть могли б і ходити,
Щоб гроші були зложені.

Те все нам відомим є –
Як потрібно поступати,
Але хто хоче знати це,
Справедливу раду дати?

Ми переконали в тому;
Щодо праці не так то є,
Як в листі написаному,
Де автор нас запевняє:

"У нас кожний вже працює,
Лише той, котрий не хоче".
Ось так хитрун інформує,
Другим голови клопоче...

Згадаєм те ще в додатку:
Ми стали в народню лаву,
Давали жертви і вкладку
На знану народню справу.

Вам желаєм всього цього
Від щиренького серденька,
Як Ви нам бажали його,
Бо ми родина рідненька.

В. ІВАНІВ З ДРУЖИНОЮ
Онтаріо, Каліф.
15. 5. 1957

Присвяти Василя Челака

Друзям

НЕ ДЛЯ МОГО ПРИЯТЕЛЯ

Дорогий Ти Пане Друже,
За це я Вас люблю дуже,
!ю Ви Козак із Козаків,
Що вивчили штуку вояків...

Що Ви добрий Українець,
Ще до того Верховинець
Прадідної Батьківщини,
Карпатської України...

Ви боронили Вітчину,
Прадідівську Родину,
Ви для неї працювали,
Свою силу їй віддали.

Це там де Ви уродились
І тут, де Ви поселились,
За це слава Вам, Козаче,
Україна тяжко плаче...

В ній стріляють Українців,
Рідних Братів Наддніпрянців,
Б"ються, щоб вийти з неволі,
Які хочуть Волі й Долі...

Є тривожні вісти уже:
Кати вистріляли дуже
Много нашого народу,
Що боровся за Свободу.

"Кривавий Червень" в Україні,
Було повстання у Вітчизні,
У м/ Дніпродзержинському –
Кати здусили по своєму...

Народу брало участь много,
Обороняли ув'язненого,
Понад 10-ти тисяч народу –
Кати перемогли свободу...

КаГеБе військо викликало,
Яке в невинних людей стріляло
І так вбито багато людей,
Невинних сестер і матерей.

Бачу не лиш Вашу свідомість,
Але також і Вашу стійкість.
Всім треба мати обережність –
Від нас вимагає конечність.

Ком-Москва має агентуру,
Вона всюди шле свою туру,
Обдурює всіх поселенців
У цих державах – Українців.

Посилає "визволителів",
А у практиці гнобителів,
Тих рафінованих крутіїв,
Щоб далі дурить Українців.

Тут є таких между нами,
Дуже смердить комуністами,
Мають з Москви різні "парфуми",
Щоб зловить українські уми.

Деяких враг вже зловив
та "парфамувами" їх зачадив,

Які не можуть очунятись,
Ком-агента розпізнати.

Люди ж його розшифрували,
Які з ним довго працювали.
Льонька Кобзаєв, москалисько,
Скільки людей він обдурив слизько...

Казали: "він мене не зловить",
А Льоньки голова не болить.
Ішли за ним, гроші давали,
Ще й до тепер не розпізнали...

Є тут такий, казав, що знає,
Хто він є – добре пам"ятає.
Як лиш від нього довідався,
То ком-агентам більш не дався

Льонька зараз оповістив,
У своїй газеті помістив,
Тоді до нього, до "Героя";
Ой, писала, писала зг'рає.

Як хитрун усе довідався,
Тоді з другими пов"язався,
Наказав творити "станцію" –
Ці ж виконали обітницю. ..

Перший піонер-працівник
Лиш дивився, як на годинник,
Лише чекав, що з того буде,
Що на це скажуть мудрі люди.

Були й такі, що працювали,
А за ним добре слідкували,
Довідались, хто він такий є
Та для кого здавна працює.

І Ви також про це знаєте,
Дуже добре пам"ятаєте,

Як в березні святкували,
Як це гучно відбували.

Мене також запрошували,
Бо використати бажали.
А сараки того не знали,
Якого диктатора мали...

Коли те наказав робити;
Щоб невинних обдурити.
А це вдалось хитрунові,
Повірівши диктаторові.

Декого таки добре надув
І про жінку тоді забув.
Він все їздив за порадою,
Мав нещастя з родиною.

Я вже цього перестерігав,
Бо Землякові добра бажав,
Видно було як оце робив,
Собі та родині пошкодив.

Не тільки я, а також і Ви,
Радили йому, що могли.
Ой, шкода, шкода чоловіка,
Може бідувати до віку.

Шкода дітей та дружини,
Шкода розбитої родини –
Він не піддався комуні,
Не міг пізнати її гуні.

Комуна шле рафінованих,
Знаменито вже вивчених,
Щоб дурити розсварених
Українців поневолених.

Має добрий ґрунт під ногами,
Бо робить, що хоче з рабами.
Хоч з добрими патріотами,
Бідненькими Українцями...

О, Боже, Творче цього світа,
А де ж є наша ця еліта?
Чомуж не може об'єднатись,
Для України працювати?

Явби Ви могли допомогти,
Щоб більше не потерпіли,
Бажаю, щоб Ви уже дозріли,
Хто їх дурить – це виділи.

* * *

ПРИСВЯТА ЗЕМЛЯКОВІ

Любий Друже, Карпатченьку,
Дорогенький Земляченьку,
Ще прийде наша Рідна Пора,
Яка була "поза-вчора"...

Ми терпимо лихо знане,
Нам зайдами передане,
Наші рідні із Прадідів
Попали в кліщі ворогів.

Привели їх у Карпати,
У Прадідні наші хати,
Вбили Рідного Лабірця,
Коло Його Буди-Твірця.

А перед цим повбивали
Наших Воїнів, що знали
Боронити Батьківщину –
80 тисяч до загину)...

Привели тих азятів,
Наставили їх як зятів,
Віддали Русь-Україну
А нарід на різанину...

Там монголи є панами,
Рідні брати є рабами,
В Пра-прадідній Вітчизні,
В Рідній Русі-Україні.

Також Західну Галичину
Віддано у даровизну
Свому зятеві ляхові,
Проклятому ворогові.

Чехи війною забрали
Русинів – їх презвали
На так званих словаків,
Біло-Хорватів потомків.

Всі Русини-Українці
Заселили Рідні кінці,
Від тихенького Дунаю
До тепленького Каспію.

Біло-Хорвати Русини,
Червоні-Руси Галичани
І Біло-Руси на півночі –
На Київ всі звертають очі.

* * *

СОЛОВЕЙКОВІ З УКРАЇНИ

Присвячую Знаній Дамі –
Високодостойній Пані:
Євгенії Мозгової,
Славній співачці нашої.

Соловейко з України
В Америці всім співає,
З рідненької Київщини,
Любо-милий голос має...

Понад сорок років тому
Як наш славний Соловейко,
Вже вилетів він із дому,
Мов зі степів козаченько.

Вирвавшись з України
Соловейко уже знаний,
З дорогої Батьківщини,
Усім нам є побажаний.

В Україну не вертає
Із цієї то причини,
Бо свободи там немає,
Хоч чека її що-днини.

Наш Дорогий Соловейко,
Із родини Винниченко,
Є в родині Мозговенко,
Співає усім красненько.

Варта про це пам"ятати,
Щоб все мати Соловейка,
Який може все співати,
Що-днини із ранесенька.

27.9.1966.

ПРИСВЯТА КРАЯНАМ НАШИМ КАРПАТЧАНАМ

Присвята краянці,
Нашій Пряшіврянці,
Хоч її не знаю –
Це їй "заганяю".

Також і мужеві,
Дми. Українцеві,
Т. Верховинцеві,
Філядельфійцеві.

Наші дорогенькі,
Земляки рідненькі,
Одне з Вас знаємо,
Ми Вам привіт шлемо.

Ви вже потерпіли
Та досить виділи,
Також тут видите,
Де тепер живете...

Там Дубчек і Біляк
Вже бороняться так:
Щоб всім була воля,
Для всіх своя доля.

А про наш любий рай,
Дорогий рідний край,
Про те все знаєте,
Зміни сподіваєтесь.

Так повинно статись,
Всі повинні мати
Право в ріднім краю,
Там в нашому раю.

По бурі погода
Настає злагода.
Хай Бог помагає,
Бо Він силу має.

Люди доростають,
Свої діла знають,
Самі хочать жити,
Для рідних робити.

Так повинні дбати,
Щоби могли мати
Що треба в родині
У кожній годині.

Трутнів не бажують,
Зайдів не визнають,
Хочать газдувати,
Як навчила мати.

Вірили, що "роси",
Хоч вони ще боси,
Вірили їх "брати"
Не будуть карати.

Дуже помилились,
Що їм повірили,
Кати їх вбивали,
Майно заберали.

Перше в Україні,
Нашій Батьківщині,
Хліб наш заберали,
До Москви звозжали.

Народ в Україні,
В багатій країні,
Він не мав виходу —
Умерав з голоду.

Міліони вмерли,
А хліб кати жерли.
У світі мовчали,
Якби нич не знали

Цим їх вже навчили,
З "братства" вилічили,
Тепер добре знають,
Як робити мають.

Люди, що хтять волі,
Правильної долі,
Хоч люблять Карпати
І рідненькі хати,

Рішили забратись
Щоб на волі жити,
Хочби на чужині,
Не у Батьківщині.

Воля для людини
Важна є що- днини,
Як для риби вода
Вона ж насолода.

Це знають і кати,
Вороги прокляти,
То ж вони змушені
"Ікодити, скажені.

Їх пхає тут кліка,
Не всім знана з віка,
Це рабство заводить
Та по пеклі ходить.

Всі народи спали,
На те не вважали,
Про їхню свободу,
Волю для народу.

Що буде, не знаю,
Хоч кліку пізнаю.
А чомусь держави
Не видять заграви.

Вірю: прийде пора,
Хоч не прийде гора,
А придуть до гори,
Заговорять бори...

Будуть всі тішитись
Та горі кланятись,
Прийдуть наші рідні,
Багатші і бідні.

Відновлять державу,
Наших дідів славу,
Їхні праправнуки –
Здивуються дуки.

В Києві працюють,
Там їх арештують,
В тюрми замикають,
Правди не визнають.

Люди протестують,
Правди вимагають,
Не хочуть милости,
Тільки законности.

По всій Україні,
Любій Батьківщині
Люди придивились,
Як їх все дурили.

Прошу це прийняти,
Хтів Вам написати,
Рішив вам загнати,
"Юб Ви могли мати

Від лемка карпатця,
Свого верховинця,
Низького бескидця,
Із гір, українця...

З Руси-України,
З її Лемківщини,
Через Колорадо,
Оце шлю Вам радо.

* * *

ПРИСВЯТА МИКОЛІ ГОРІШНОМУ

В сорокліття поетичної праці
Посилаю Вам найциріші побажання,
За Вашу працю для нашого народу,
У боротьбі з ворогами за свободу.

Бажаю Вам сил і витревалости
Продовжувати цю працю єдності,
Помагати рідному народові
Давати відсіч кожному ворогові.

Бажаю Вам много й много літ прожити,
Аж українці будуть вільно жити
І в Батьківщині по своєму господарювати,
І Вам у вільний наш Край виїхати.

Оглянути усю Рідну Батьківщину,
Любу-милу і Дорогу Неньку Русь-Україну,
Побачити зелені гори Карпати
Та наші лемківські, верховинські хати.

Побачити Чорне Море, Крим і Кавказ,
Порівняти їх з Карпатами враз,

В славу столицю Київ приїхати
Та над любим Дніпром відпочивати.

Бажаю Вам втішатись Вільною Україною,
Найкращою рідною, нашою країною,
Чудово-прекрасно родючою землею,
Найкращою між всіми квітами рожею.

* * *

ЩИРОМУ ДРУГОВІ

Любий Брате, Товаришу,
З далеченька оце пишу—
За признання я дякую,
За горами все баную.

От таких, як Ви лемківців
Бажано б мати, щоб "вівців"
Завсіди всіх доглядали,
Від "вовків" обороняли,
Щоб ми дома газдували

Ми нічого не бажаєм,
Теж чужого не жадаєм,
Лише прадідного права,
Щоби була своя слава.

Як всі будем так робити —
В Лемківщині будем жити,
Як станемо в одну лаву —
Здобудемо свою Державу!

Треба широко працювати,
Навіть і життя віддати,
Щоби визволити Неньку,
Україну нам рідненьку.

НА СПОМИН ЗЕМЛЯКОВІ

Дорогий Земляче,
Рідний наш Іване,
Як тобі живеться?
Чи добре ведеться?

Може тобі сниться
Село, де вродився?
Це веселе село –
В нім було весело!

Дорогий Земляче,
З жалю серце плаче,
Згадати Завадку,
На Мощаньці кладку.

А також мешканців,
Цих наших Завадців –
Всіх порозганяли,
Ворогів наслали

Дорогий Земляче,,
Серце моє плаче,
Як згадаю цю
Долю нещасною.

Ти знаєш Завадку,
На Мощаньці кладку,
Гарненьку Пітросу,
І раненьку росу.

На Поповім Лазі
Пастухи, як князі,
Овець доглядали,
При кошарах спали.

Ти знаєш Обочі,
Пізнавби їх вночі,
Пізнавби Обшари,
Лемківські косари.

Щоб ще повернути,
Наш Край оглянути,
Не минуть Кичеру,
Гарненьку й веселу

Вийти на поляну,
Довкруги поглянуть —
'Це Рідна Землиця,
А там і Криниця.

Якщо маєш сили,
І вік непохилий,
Їдь в Рідну Країну,
В свою Батьківщину.

Там мігби побути,
Щераз поглянути
На Рідну Завадку,
На Мощаньці кладку.

Ти дорогу знаєш
І людей пізнаєш,
Міг би записати
Й мені розказати.

В мене нема сили
І мій вік похилий,
Як мені старому
Їхати додому?

Працював я дуже
Важко, Любий Друже,

Віддав себе Нені,
Нашій Батьківщині.

Тому працював я,
Довго гарував я
Для свого Народу,
Щоб він мав Свободу.

Праця для народу,
Ворогам на шкоду –
Це розумна штука,
Для інших наука.

Боронив я свою,
Думав головою,
Вона ж посивіла,
Багато терпіла.

Пише В. Іванів,
Свій, бо він не спанів,
Оцей з Абрамова,
Де біда лемкова.

Довгі, довгі роки
Були за ним кроки,
З "канарками" всюди
Стежили облуди.

Хотіли зловити,
В Сянів доставити,
До тюрми замкнути,
Щоб там загинути.

В. з цим не годився,
Ляхам не скорився
Хоч його й зловили,
Та не зачинили...

Я рішив втікати,
Щоби вільним стати,
Дістатись за море,
Забути за горе.

Дістався до моря,
Много зазнав горя,
Два роки без ладу,
Аж попав в Канаду.

Тобі ж пощастило,
Хоча не все мило –
Ти доконав свого,
Бо працював много.

Тобі дещо знане,
Працівнику Йване,
Як ми працювали,
Щоби волю мали.

Щоб наша Країна,
Рідна Лемківщина
Поза свою вроду,
Мала ще й свободу.

В Твою Сімдесятку
Любий Друже-Братку,
Це Тобі на спомин
З далеких Верховин.

Денвер, Колорадо, 27.4.1972.

* * *

ЗЕМЛЯКОВІ

Де соловей України?
Де то він співає?
Він з нашої Верховини,
В світі славу має.

Чам відомо, він названий
Наш рідний Карузо,
Йому титул цей наданий
Тобою, о Музо!

Народився в Україні
В гуцульській родині,
У Карпатській Верховині,
В щасливій годині.

Як він гарно заспіває
В найбільшому Домі,
Кожен слово розпізнає
В найтихшому тоні.

Усі люблять соловія,
Голос скрізь лунає,
Він нашої пісні мрія -
У нас славу має.

Присвячую Землякові,
Мистцю Голинському,
Славетному тенорові -
Честь і слава йому!

* * *

МИКОЛІ ХУСТСЬКОМУ

Присвячую Миколі Хустському,
Героєві рідненькому,
З нашу справу і за його Чин!
Житимеш як Герой – чи гин?

Ти не побоявся смерті!
Старався її стерти,
На полі бою за Вітчину,
За милу Русь– Україну.

За свій Український Народ!
За ниви і красний город,
За рідного, доброго Батенька,
За це, що плакала Ненька.

За його працю для народу,
Щоб осягнув він свободу,
За любий Край, за Україну,
За Карпатську Вітчину...

За Київ, за це Запоріжжя,
За пшеницю та за заліззя,
За руїну твого народу,
Що забрав кат свободу.

За те, що дбаєш про наш Народ,
Щоб він мав волю, повно вигод.
Щоб відновив Предків Державу,
Про описану давню справу.

Щоби воскресла Суверення,
Зі всіх Земель Соборна,
Прадідна Русь-Україна,
Наша Рідна Батьківщина.

Прийде той час і нагода,
Що українцям усміхнеться доля,
Заплачуть наші вороги,
Що залишать наші пороги.

Денвер 14. 10. 1977.

* * *

НА ПАМ"ЯТКУ

Оце на пам"ятку для Лемкині
Хочу написати трохи нині,
Котра проживає тут в чужині
А вродилась на Лемковині.

Знану охрестили Ганусенька,
Із Терстяної, ріднесенька,
Проживає в країні величавій,
У красній столиці Оттаві.

Вона любить Батьківщину,
Ріднесеньку Лемківщину,
Ції славні гори Карпати
Часто їздить відвідати.

Виїзджає і в чужину,
Має любу там родину,
Вивезену з Лемковини,
Із рідненької хатини.

Також їздить аж за Сян,
Де є гарний України лан,
В названу "Рад" Україну,
Славних Предків Батьківщину.

Виховала дві доні і два сини
В цій прибраній Батьківшині,
Тільки не із рідненької вини,
Лем, що не живе на Лемковині.

Лемковину усі люблять,
Все у серцях голублять,
Не лем рідні тубильці –
Люблять її всі чужинці.

Люблять дівчат і молодиці,
Люблять смереки та ялиці,
Також люблять ясені і дуби,
Височезні дерева та грубі.

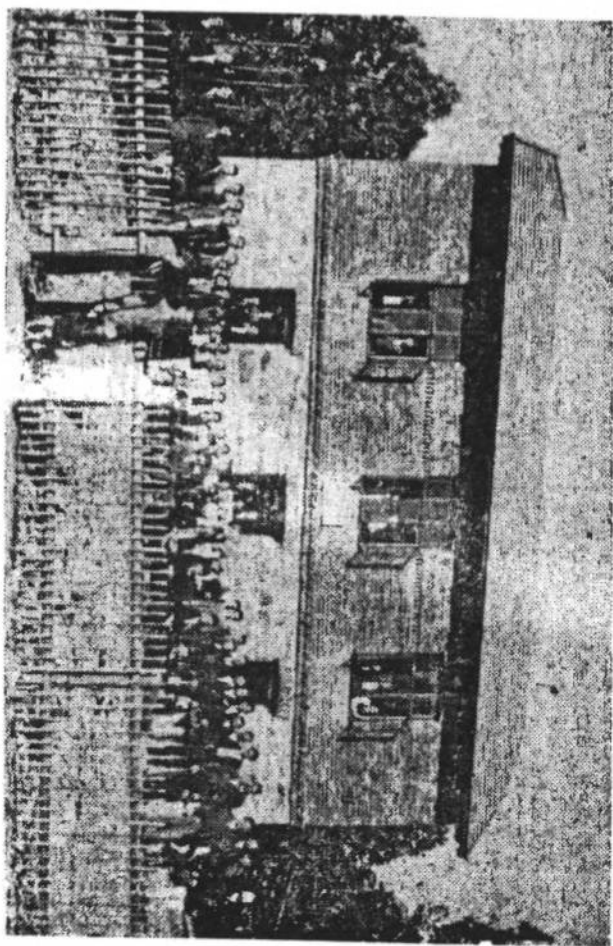
Ростуть явори, клени та граби,
Зазіхають на них усі драби.
Це наше завдання її боронити,
Щоб ми могли вільними жити.

Я бажаю нашій рідній Лемкині
Волі та свободи у Батьківшині,
В цій рідній нашій Лемківщині,
У Суверенній, Соборній Україні.

У рідному і любо-милому селі,
Там по її душі та серцю милі,
Коло красної річеньки Яселки,
Де були овочі і також терки...

Як гостя на відвідини прийти,
В кожній родині по змозі бути,
Та рівнож приятелів відвідати,
Щоб це уже було мило споминати.

Село Терстяна при дорозі,
Добре там жили, по змозі,
При Дукельському шляху,
А тепер попалося ляху.

*Громадський будинок в Засадці Рожанської
збудований в 1930-ому році.*

ПОКЛІН РІДНИМ ПОРОГАМ

Романова Завадка

Завадка Романівська, або Романова Завадка з присілком Абрамів – досить велике лемківське село в колишньому Сянницькому повіті, розташоване на віддалі 45 км від Сянока, 20 від Риманова. Межує з Тилявою, Терстяною, Церговою Люботовою та Кам"янкою.

Історичні дані стверджують, що село розбудувалося на початку ХІУ ст., а у 1487 р., згідно з привілеєм, переведено з руського на "волоське" право. Спочатку називалося Тирстянка, мабуть від назви потоку. Назва "Завадка" напевно походить від слова "завада" (перешкода). Насправді, в"їзд до села з дуклянського шляху перешкоджає річка Яселка, що у період дощів широко розливалася.

Ще перед 1566 р. стояла тут церква, в якій правив Вартоломей Лісковський. Від поміщика Русовича селяни купили для церкви ріллю та пасовище. У 1895 р. збудовано нову церкву Покрови.

Згідно Йосифінського земельного кадастру 1788 р. (Йосифінська метрика) в селі на той час нараховувалося 138 номерів (хат). Найбільш поширені прізвища селян у 1788 р.: Заганич (5 родин), Кобеля (5), Баль (4), Пельо (4), Митрейко (4), Гринейко (3), Гресько (3), Зозуля (3) та інші.

У 1928 р. побудовано тут чотироклясну дерев"яну школу, а через два роки мурований громадський будинок, в якому містилася Читальня "Просвіти" і кооперативна крамниця. Станом на 1935 р. в Завадці (з Абрамовом) проживало 1150 лемків.

З села Завадки походить Олекса Торонський (1838–1901) – етнограф-лемкознавець, педагог письменник. Автор цінної праці "Русини-Лемки" (1860), повісті "Ганци" та ін.

САМ ПРО СЕБЕ

Я вродився в Україні
У Карпатській Верховині,
У прекрасній Лемківщині,
В нашій Русі-Батьківщині.

У сяниському повіті,
70-ть літ тому, в літі,
У Романовій Завадці –
В мене це усе на гадці.

Сорок вісім років тому
Як я вийшов з свого дому,
Українськими горами
Та Карпатськими лісами.

Як перейшов я "границю",
В жнива я косив пшеницю
У південній Лемківщині,
Званій Чехо-Словаччині.

Після року я подався
До Канади, як старався,
До Заходу незнаного,
Але про те, бажаного.

За рік і один день часу
Бід усяких зазнав масу,
По преріях находився
І на "фармах" опинився.

У Канаді чверть століття –
Пережив в ній лихоліття.
Після того я дістався
Аж до Стейтів, як старався.

20-ть живу отут років –
Світ відмінний з усіх боків.
Різні є отут клімати
І вигоди можна мати.

Тут часу не марнував я,
Для народу працював я.
Люди були з цього раді,
Так у Стейтах, як в Канаді.

Крім ворогів злих, хоч рідних,
Через заздрість дуже бідних.
Ці підлоти все казяться
І ніколи не згодяться...

Денвер, 31. 8. 1971.

* * * *

ОСЬ ЩО МЕНІ СНИЛОСЬ

Я мав сон дуже дивний,
Як ще мав бути молодий,
В Рідній Завадці Романовій,
Там у церкві прадідовій.

Вчепилася мене зла біда
В церкві, при сповіді в діда
Цей злий дух служив "мамоні",
Чіплявся людей на вигоні.

Вовк нишив овець і баранів,
Їх мав досить, як ворогів,
Але ніхто стада не боронив,
Хоч він і шкоду людям робив.

Та, якось люди спам"ятались
Противника геть прогнали.

Він осівся в другому повіті –
Прийшов по нього чорт в літі.

Після цього вліз до пекла,
Де вже смола густа текла,
А страшні чорти крутились,
Кип"ячу смолу ним возили

Пізніше вже мав спільника,
Лиш там не була "Америка",
Спільник не мав долярчиків,
Де слухав тих чортиків.

Завжди про все розмовляли,
Про все прошле згадували,
Мені, підлі, все шкодили,
Те, що мають – заслужили.

Ви, Михайле, зле зробили,
Що ви так зле поступили.
Я вас слухав, помилився,
Лиш в доляри залюбився.

Ми тепер змушені бідити,
Завжди тут важко робити,
На віки вічні в цій смолі,
Не так, як жили на волі.

Один сказав, що це дивно,
Що ми й там робили рівно,
Я був знаним москофілом,
А ви грали україно-філом.

Ось цього, що убив Гриця
Возить смолу, як годиться,
"Лагідненький чоловічок"
Тут не потребує свічок.

Я, за гроші, ви з "ідеї"
Хитрі й здібні "фарисеї",

Я вродився збиточником,
А ви вже були католиком.

Робив, шкодив в загальному
А ви в життю родинному.
Братам, сестрам треба знати,
А нам тепер бідувати.

Я це робив, хочай очами —
Ви, без очей, там де ями,
Тепер ми тут між чортами,
Зробили нас диваками.

Ми, трошки, були панками
Над слабшими бідаками,
А тепер чорти над нами
Найбільшими вже панами.

Ми це собі заслужили,
Бо зле в життю поступили,
Тут нам тільки бідувати,
Замість раю, пекло мати.

Якби можна це зробити,
Вашим про це ізвістити,
Щоб там другим не шкодили,
Погане пекло обминули.

Бо й тут вашими слідами
Вже вироблені пляни,
Тяжке пекло будуть мати,
Ще гірше нас бідувати.

Бо й тут вашими слідами
Вже вироблені пляни,
Тяжке пекло будуть мати
Ще гірше нас бідувати.

Тепер вони ще на волі,
Сюди прийдуть по неволі,

Місця хватить і для них
Для ваших теж кривних.

Ви знаєте, як дуває,
Що злим вітром завіває,
Хто під ким яму копає,
Сам до неї падає...

Також тих, що поле взяли
Давно до пекла їх заслали,
Вони закон знехтували
Неправильно поступили...

Тих, що дітей повбивали
За селом закопали,
Люципер вже їх знає,
Для них місце вже готує...

Тут порядок знаменитий,
Наш Люципер добре шитий,
Ніде нема тої точности,
Як це пекло, жорстокости.

"Не пожадай чужого майна",
Будь людина чесна й файна,
"Чужої жени не пожадай",
Лише свою доглядай.

Бо ці уже тут "формани",
Хитрі й мудрі уже пани
Знають свою професію,
Якто вести цю дію.

Коли ж тільки оком глянуть,
Рівнож ухом можна чути,
Про це ще нам тре читати,
Цю картину оглядати...

Тут є Ленін, Троцький, Сталін
Також Бухарин і Калінін,
Вони є найбільші грішники
Страшні дурні є великі...

Хоч до пекла вони пущені
Вони драби рафіновані,
Тут революти не зробити
Бо нема кого дурити...

Тії знані противники
Вони є великі шкідники,
Не тільки мої, а народні,
Найгірші кати новомодні...

Трудно їх порахувати
Всіх їх тре переписати,
Щоби усіх показати
Як безроги вміють рити...

Одні в Рідній Батьківщині
Другі на чужині,
Де лише я був там шкодили.
Проти мене Юди виступали...

Знані були різного гатунку
Вівці, слабі до порохунку,
Також хитрували поза плечі
Як була біда, то до втечі.

Я деяких хрунів обороняв,
Чим лише міг, допомагав,
З рук зайдів виривав
А в чужині організував...

Дбав, щоби були свідомі
Громадянами гідними,
Щоб не шкодили самі собі
Та Рідній Україні Мамі.

* * *

НЕМА НІДЕ ЯК В КАРПАТАХ

Нема ніде, як в Карпатах
Там весело було жити.
Верховинці в своїх хатах
Любили господарити.

Що Карпати то Карпати
Бо земляця камяниста,
Досить трудно є орати,
Але вода добра, чиста.

Люди чесні та зичливі,
Помагати всі згідливі,
А як такі, жартівливі –
Опікуни в них паршиві.

Карпати то не Поділля
Знані усім, що бували,
У Карпатах гарне зілля,
Щасливі ті, що дістали.

Приїздили у Карпати
Вигріватися туристи,
Та не бажали вертати,
У горах хотіли жити.

Хотяй річеньки маленькі
У Карпатах між горами
За те любі, приемненькі,
По них пливали човнами.

Нема, нема тай не буде
Як ріднесенькі Карпати,
Краще було б, добрі люди,
Щоб там жили наші брати.

З наших любо-милих Карпат.
Із знаного заходу
Силою вигнав супостат
Лемків нашого роду.

* * *

ОЦЕ ДЛЯ ПРИКЛАДУ

Так як ти є ріднесенька,
Чом не бути дорогенька,
Як ми вже є з одної крові,
Чом не бути нам готові?

Чом не любити правдоньку,
Любу милу гарнесеньку,
Вона ж така як те сонце
Щодня світить у віконце.

Тільки треба, щоби серце
Як тее добрее відерце,
В котрому є чиста вола,
Це для всіх насолода.

Ця правдонька одинока
Вона щира і глибока,
Треба в серці Бога мати
Правду добре шанувати.

Так, як уже кожний день,
Кожного року є Великдень,
Як після ночі біла днина
Дорогенька правда і єдина.

А як довго нам чекати,
Щоб ми волю могли мати?
Як так будемо робити
Брату ногу підставляти.

Ріднесенька сестро Єво!
Подивись на прошле диво,
Як я пішов з рідної хати,
Не міг попасти до Канади.

Мусів я довго в "ямі" чекати
Що Ти на це можеш сказати?
Я нікому злого не зробив
І також нікого не убив.

Та вже помимо цього всього
Багато стратив часу дорогого,
Хоть зрікся й поля батьківського
Весь час обходився я без нього.

Я не признавав диктатури,
Не хотів знати чужі мури,
Я із дитинства любив волю
Та все я мріяв про рідну долю.

Як нахаба вернувсь додому
Він усе робив по своєму,
Чи це добре було йому
В своїм Краю рідному.

Коли повернув додому брат
За мною лазив дальше лях-кат
Мене в хаті три ляхи застали,
Мусів крізь вікно втікати.

Брат опісля їхав до Кракова
Взяв мене: "Ох Мамо Дорога",
А рано, як світало на станції
Не сподівався я комедії.

Чи лише сіли коло стола
Час ляшки обкружили довкола,
Почали по своєму дзвенькати,
Я уважав, щоб мені мовчати.

Найстарший з довгими ногами
Запитав: "Що є з вами панами?
Чому пан не служить при піхоче
Чи може пан служити не хоче?"

Хоч не вмів добре й дзвенькати,
Був змушений відповідь дати:
"Мене до війська не прийняли,
Карточку до покликання дали".

Я гіршого сподівався
Відмовити не зберався,
А що Бог дасть так і буде,
Бо скрізь і всюди живуть люди.

Краків місто України
Прадідної Лемківщини,
Де жили рідні хорвати –
Треба про це пам"ятати.

Коли повернувся із Кракова
Біда була вже готова,
Зловив мене лях при хаті
Думав, що я маю йому піддатись!

Я ляха вже не послухав,
Бо я з ним нічого не мав,
Утік рідним вікном
Пізніше дивився за ляхом.

А той зайда лях без серця
Почав свою дію стріляти,
Хотів проклятий убити
Лемкові життя відібрати.

Ой не радій проклятий ляше,
Що у світі "вшистка" ваше
Прийде колись та година
Що воскресне Русь-Україна!

Будуть юні українці,
Оборонять наші кінці,
Вивчать Рідну Історію
Де покажуть свою дію.

Кажуть: "Хто багато кусає,
"Не завжди той користь має
Він же змушений вдавнитись,
Бо вже пізно ізвільнитись.

Бог дав людині розум і волю
"Чаха бника пхає в неволю,
Бо нема совісти ні крихітки
Хоч зачавби із сусідки.

Заперечить це не можна
Дома людина знана кожна,
Хто вже був ініціатором,
А хто за гріш аматором.

Як писання листів у Каналу,
Давав фарисейську пораду,
"Щоб мені лиш шкодити
Лич коли б йому це робити.

Забув, що все іде і минає,
А Бог про це усе знає,
Як доброго, так же й злого,
Бо Бог Паном є усього.

Коли Бог хоче карати
Зможе розум відібрати,
Він пішле того чортяку
За таку дурну подяку.

Можна добре і спокійно жити
Рідну правду свою любити,
Також і свою державу мати,
Тільки совість не міняти.

Могло б краще і ще бути
Щоб ширіше все робити,
Жити лише в городі,
Бути ширеньким в народі.

Добрі Закони Законами,
Вони в силі є віками,
Хто їх в життя не шанує,
Той всігдa в житті бідує.

Наші предки мали державу
Знану в світі славу,
Як вороги їх одурили,
Страшну руїну народові зробили.

Від тоді ми у неволі
І не маємо своєї волі
І не маємо держави,
І своєї рідної слави.

НА РІДНІЙ ГОРІ НА КИЧЕРІ

Ой на горі на тій Кичері
Сидить Лемко при вечері,
Він пильнує картопельку
В ясну нічку тихесеньку.—

Кладе вогник, щоб світити,
Щоб картоплі не порили,
Бо свинки лиш й того шукають
Бо їсти здорово жажають.—

В цьому ж часі і канарки
Лазять всюди де є Лемки,
Окружають вогник власний
Чи там Лемко не опасний!

В час вигідний заскакують,
Щоб закувать – ланци мають.
Цей нал Лемко ляшків знає,
Ногам вірить, він час має. –

Ляшки певні, що злапачоть,
Окружили – Лемка "мають",
Лемко ногам давав знати,
Чого знали як втікати.

А "пан старший" назлостився,
До підвладних він забрався,
Почав злісний їх навчати,
Що Лемка мусять зламати.

Гей, ви ляшки проклятії,
Чом ви такі, як ті змії?
Що в ночі тут лазите,
Добре вночі не бачите?

Дуже ляшки дивувались
Як вісточку ту дістали,
Василь поплив у Канаду,
Там до Лемків на-нараду.

* * *

МУСІВ ЗАЛИШИТИ РІДНИЙ КРАЙ

Я Рідний Край лишив тому,
Що не було права в ньому,
Вороги Край поділили,
А нас рабами поробили.

Казали лише служити,
Їх у війні боронити,
І за них ще й умерати,
Щоб зайди могли панувати.

Я довгий час укривався,
А ворогам не здавався,
Як міг, так господарював,
Як ловили, з рук втікав.

Щодо чужих нам відомо:
Вони гріють дуже холодно,
Вони хочуть все забрати
Щоб для себе усе мати. ..

Яка ж в цьому є причина,
Що в нас розбита вся родина?
Що одні тягнуть до ліса
А другі тягнуть до біса?

Нам Каїнів непотрібно
Фарисеям лиш вигідно,
Перестаньмо зло робити,
Всім добрі діла чинити.

Я один раз повернувся
З Південної Лемковини,
Де вродився, роздивився
До рідненької хатини.

Як вороги дізналися,
Вночі хату окружили.
Вони не зрадувалися –
Вони мене не зловили.

Десять було на двох ногах,
Всі, як один, вовкулак,
Один на чотирьох ногах,
Їх рідний собака-вовкулак!

Я знову пішов між горами
У південну Лемковину,
Славетними Карпатами
В ту "Чехо-Словаччину".

ЛЮБЛЮ БАТЬКІВЩИНУ

Перейду рідненьку
Лемківщину Ченьку
З півночі на південь,
Хоч йтиму весь тиждень.

Від Сяну по Дунай,
Ти, брате, подумай,
Ось це Лемківщина,
Рідна Батьківщина.

Перейду Карпати,
Де є любі хати
Самого заходу
Нашого народу.

З півночі Горлиці,
На півдні Кошиці,
А в горах Криниця,
По Дунай границя.

Піду в Верховину,
За якою гину,
Вийду на Поляну,
Всю її огляну.

Перейду Кичеру,
Високу, веселу,
Тую прадідову
Землю Данилову.

Там маю миленьку,
Білу- червоненьку,
По котрій роками
Ходила стежками.

Я засвічу свічку,
Щоб перейти річку,

До міста Яслиська
Ця річка слизька.

Гірська вода бистра,
Як дівчина змисна,
Може підірвати,
Добре викупати.

Яслиська, Яслиська,
Твоя річка слизька,
У ній Марусенька
Купалась біленька.

Україна Ненька
Люба багатенька
Широка, довгенька
Мила, ріднесенька.

Має гори, доли,
Корови і воли,
Та лани пшениці,
В містах каменіці.

Прийде та хвилина,
Звільниться Україна -
З нею разом буде
Й наша Лемківщина.

* * *

ВІРНИЙ БАТЬКІВЩИНІ

Люблю Батьківщину,
Все за неї гину,
Хоч прийняв чужину –
В Лемковину лину.

Бо нема у світі
Рідненької !Нені,
Ні в зимі ні в літі
!Че знайшов до нині.

Хотів би вернутись
В Прадідні простори
!Щоб ще подивитись
!На рідненькі гори.

І з думкою тою,
Де я народився,
Чи стрінусь з ріднею,
!Щоб розговорився.

Улюбому селі
Романа в Завадці,
Всі були веселі,
Минались на кладці.

Перейти любив би,
Де сусідські села,
Всюди походив би,
Куди стежка вела.

!Щоби була воля
В любій Україні,
Де потрібна доля
В нашій Лемковині.

Чекана держава
Своя, суверення
І Прадідна слава
Для усіх соборна.

!Щоб Волею дуло,
!Прибутч в Країну,
Тоді краще б було
Оглядать Вітчину.

Можна б це зробити,
Щоб лиш були сили,
Всюди походити,
Як колись ходили.

Радо повернув би
У рідні Карпати,
В державу модерну,
До рідної хати.

Прийде тая днина,
Встане Україна,
Також визволиться
Рідна Батьківщина.

Буде майоріти
Прапор України.
Ще будуть горіти
Катівські країни.

Так не може бути,
Щоб заydi все були,
Мусять повернути
Звідкілля прибули

Бо як нам говорить
!Народня помовка:
!Чосив вовк, носив вовк —
Та понесуть вовка!

"Все йде і минає"
І це все минеться —
!Наш нарид чекає —
Свободи діждеться.

Буде газдувати
У своїй Вітчизні,
Буде право мати
В Рідній Україні.

Де вже були предки
Давненько газдами,
Рівнож всі потомки
Ще будуть панами.

Ворог нема права
У нас панувати!
Не його булава –
Про це мусить знати!

Де Русь-Україна –
Ми всі Українці,
Це наша Вітчизна –
Знають це Лемківці.

Ми хочемо свого,
Не чужого права,
Щиро українського –
Де є наша слава.

Ця слава з давнини,
Предків з України
З рідної Вітчизни,
Знаємо до нині.

Потом, кров"ю предки
Вітчизну скропили,
Ми, вже їх потомки.
Про це нас учили.

В Київ приїхати,
Кругом оглянути,
"Оби город взнати,
Шум Дніпра почути.

Бо це є Столиця
Красної Вітчизни,
Ця рідна Житниця
Шевченка Батьківщини.

Нам лиш треба вчитись
!Цю правду пізнати
Й ні на крок від неї
Нам не відстапати!

А тоді дійдемо
До нашої мети –
Інакше ізчезнем
З тієї планети!

* * *

ЛЕМКІВСЬКІ ПІСНІ

Снилося мі снило
В лісі під ліщинов
Жеби ся не женив
З парадном дівчинов.

Парадна дівчина
Не хоче робити,
Завісить коралі,
Жеби ей любити.

Хто ма гарну жену
Та красного коня,
Найся не сподіє
Веселости дома.

Бо гарного коня
Злодії украдуть,
А на красну жену
Усі злії прагнуть.

Ой тату, мій тату,
Мій сивий голубе,
Хто мене оженить,
Як юж вас не буде.

Ой тату, мій тату,
Мій сивий голубе,
Чого я тут прийду,
Як юж вас не буде.

Прийди, доню, прийди,
Прийди подивитись,
Хоч тобі не дадуть
Раз хліба вкусити.

Прийди, доню, прийди
На свою вітчину,
Хоч тобі не дадуть
Хлібця окрушину.

Жено, ховай хліб зі стола,
Бо йде до нас сестра моя,
Не бійся брате, не йду виїдати,
Йду свою вітчину відвідати.

Пізнати, пізнати
Хто кого любує,
Йде горів, долинов,
Лемся підсміхує.

Пізнати, пізнати,
Хто кого купує,
Пізнати, пізнати,
Хто кого турбує.

Пізнати, пізнати,
Хто кому юж шкодить,
Пізнати, пізнати,
Кому кривду робить.

* * *

ЯКЕ ЗЛО ЗРОБЛЕНЕ В НАШІЙ РОДИНІ

Я вкривався і газдував
Та дуже довго гарував,
Лише тому, щоб дати помочі
Як померли мої родичі.

"Опікун" казав мене оженити,
Щоби задармо йому робити,
Ще й до війська йти і служити,
Щоби і дружину поневолити.

Перше, мусів тюрму відбувати,
Що не хотів ляхів обороняти,
Тоді ж, як москвини наступали,
Варшаву забрать охоту мали.

А шо я з роду не є поляк,
Я не міг робити так,
Щоби я Варшаву обороняв,
Своїм життям ризикував...

Мій "опікун" помилився,
Що до того він загнався,
Старавсь мене намовити,
Щоб йшов ляхам служити.

Як не згоджусь, оженити,
А швагер буде господарити,
Погодився, щоб не міняти
Інше прізвище приймати.

А цей непрошений "опікун"
Так поступив як Гун,
За один рік з половиною
Вліз у хату з родиною...

Працювати не було кому
Кричати припало йому,
Диктаторчик оцей зроду
Використав цю нагоду.

Лишив злого у пивниці
В цій багатій Америці,
З заздристи заліз у гори
Хоч і красні милі бори

Тут не було золота
Крім знаного болота,
Де потрібно працювати
А лінимим все лежати...

Я з хатини пішов "голим"
Не кривдив родини нічим,
Не кривдив і молодший брат
"Що робив "опікун" кат.

Люди в селі про це знали,
Завжди далі передавали
Свяшеник це потвердив,
"Що "опікун" лиха наробив.

Помстило вбити брата
Не обішлося і без ката,
Остались маленькі сироти
Та бідна вдова по роботі.

Ось такі в нас християни
Боже ти милий ми не погани,
Все робиться по християнськи,
Діють все лише по панськи.

А де рідна є Держава
І прадідная слава?
А хтож її завалив
Селяни чи пан зрадив?

Хто показав тайні входи
За їдам-ворогам до вигоди,
Козак, вояк чи шарлатан,
Який думав, що він є пан.

* * *

ТУГА ЗА БАТЬКІВЩИНОЮ

Сорок девять років тому
Коли пішов я із дому,
Коли я прибув тут за море
Стало легше знане горе.

Як я вже дістався
В цю вільну Канаду,
Дуже врадувався —
Щоб лиш мати раду.

Як перебув один рік
Трошки приглянувся,
Був молодий мій вік,
До праці забрався. ..

Почав гуртувати
Рідних з України,
Щоб силу зібрати
В ім'я Батьківщини

Закотив рукави,
Взявся працювати
Об'єднував в лави
Вже годились брати.

Вороги не спали,
Взялися шкодити,
Щоби відні лави
Завчасу розбити.

Як вже вирішили
Пішли наступати,
Зібрали всі сили,
Щоб нас поконати.

Перша офензива
Не була успішна,
Ще зробили дива
Не була їм втішна.

Рішили затягну
Війну провадити
Для молодих важну
Щоб всіх полонити..

Мене не зломали,
Всіх не полонили,
За це потішились,
Що кривду зробили.

Вороги горлали,
Щоб ми про це знали,
В лави приймати
Про всіх добре дбати.

Ми це так робили,
Хруні нам шкодили,
Брехали як знали
На нас наступали...

Я лишив Рідний Край,
Славну Батьківщину,
Як той небесний рай
Красну Україну.

Я лишив Карпати,
Прадідну Вітчизну,
Не можу вертати
В любу Лемковину.

Як лишав Рідний Край
Також всю родину
Подививсь на на наш рай
В останню годину.

Не мав много часу
Щоби розглядатись,
Ляшки без галасу
Старались злапати.

Коли ж і зловили,
Пробували вести,
Лиш не доставили —
Втратили на чести.

Завжди люті були
Що щастя не мали,
Що мене позбулись,
Хоч і в руках мали.

Я також бажаю
Ворогові своєму
Що я в серці маю,
Щоб пішов із дому.

"Гуляти по світі",
Завжди сумувати,
Як в зимі так в літі
Ціну Волі знати...

Волі і Свободи,
Як живуть народи,
В неволі у других
В червоних та бурих.

Катам одинока
Наука глибока,
Лютим я бажаю,
Що переживаю.

Я втратив Вітчину
Любу Лемківщину,
Славну Верховину,
Красну Україну.

Рідненську Завадку,
По ярочку Кладку
Любу між горами
Із автохтонами...

Автохтони це потомки
Білохорватів, всі лемки,
Знані Русини-Укляїнці
Жиють в Україні, її кінці.

Які в Київ приїздили,
Про Карпати говорили
Та про рідну Лемковину
Київської Руси частину.

Лемки з крові також з кости
Української народности
В Батьківщині живуть здавна,
Україна для них славна.

Треба свою віру мати,
Для Вітчизни працювати,
Щоб їй все допомагати,
Як треба обороняти...

Бо ми її всі є сини
Трапідної Батьківщини,
Не ставати зрадниками
Лиш чесними воїнами.

Не казати: "лиш від Сяну",
А до сходу: "лиш до Дону",
Бо за цими річеньками
Є українці з жінками.

Все кажімо: від Дунаю,
А до сходу: до Каспію.
Про усі землі я мрію,
Визволить маю надію.

Україна Рідний наш Край,
Багатий як небесний рай.
Пам"ятаймо завжди його,
Усе працюймо для нього.

* * *

Я ТУЖУ, СУМУЮ

Я тужу, сумую
За Краєм ридаю,
За рідними горами
Високими Карпатами.

За Лемківщиною,
Пра-батьківщиною,
Любими верхами,
Княжними землями.

Рідними Лазами
І за потоками,
Милими річками
Та за Обочами.

І за стежечками
Де міряв ногами,
Та за смереками,
Теж за ялинками.

Требішів дорогий,
Проз тебе я йшов
Та зболіли ноги,
До коршми зайшов.

Зайшов я до коршми
Люльку закурити,
Требешівські газди
Хтіли мене вбити.

Були б мене били,
Я бити не дався,
Як мене пустили
Я від них вирвався.

Я далі не знаю
І не пам'ятаю,
Варто було б знати
Як її співати.

В нас її співали
Котрі її знали,
Много років тому
У Краю рідному.

Треба було старших
Про це все питати,
Предків наших любих
Щоб цю пісню знати

В нас Білохорвати
Здавна проживали,
Гарненько співали
Любі пісні знали.

А ми їх потомки
Дешо затримали,
Знані наші лемки
Також продовжали

Що мої Родичі
Не були учені,
Якби довше жили
Були б більш навчені

А то молоденькі
Любі дороженькі
Давно повмирали
!Нас малих оставили.

Лишили сироти,
Коло саду плоти,
Тяжко працювали,
Другим помагали.

Ми так виростали,
І як могли дбали,
Щоби з чогось жити
Богу дякувати.

Знали це сусуди,
Що ми ми мали біди
Із тими драбами,
!Над нами панами.

Війни в нас бували,
З людьми воювали,
Що знайшли те брали,
Усіх грабували.

У нас чужі були,
Як ті вовки гули,
Села зруйнували,
Чемків розігнали.

"Русь" арештували,
В Талергоф загнали,
Страшну кару дали,
Там люди вмерали.

Я не міг згодитись,
Щоб ворогам служити
Лишив ріднеє село.
На душі не було весело.

А за кілька років
Зробив досить кроків,
Також й другі втікли,
До ярма не привикли.

Думали терпіти,
Ворогам служити,
Деякі служили,
Інші край лишили.

Я видів спочатку:
Че буде порядку,
Бо ворог є зайдою,
Не буде спокою.

Про це добре знаєте,
Дуже й пам"ятаєте,
Як зайда руйнував,
А наш нарід забував.

Лишилась пам"ятка,
Де буде про це лиш згадка,
В РІДНОМУ Народі
Чам забути – годі.

Казали, Славяни,
Були люті хани,
Славні католики
Польські "цирулики".

Кров знали пускати
Страшенні кати!
Діждуться ще свого,
Ними вдієного.

Так не може бути,
Щоб все це забути,
Не хтось пригадає,
Народ про це визнає.

Ще живуть тії предки
Рідні ровесники,
Вічно будуть жити,
Буряни чистити.

Наш Край величенький,
Знаний багатенький,
До нього все липне,
Ще наш газда свисне.

Тепер я змучений,
І тяжко утомлений,
Трохи тре спочити,
Потім все зладнати.

Чужі в нас плянують,
Нами все торгують,
Про нас і не дбають,
А лише грабують.

Треба їх звільнити,
Щоб всі могли жити,
За своїм порогом
Не бути ворогом.

Хай живуть як люди,
Чам жалю не буде,
Там в своїх країнах,
Хочби й на руїнах.

Хай в себе панують,
Як знають газдують,
В краю рідненькому,
Кожен по своєму.

В Рідненькому Краю
Грбарі зібрались,
Все, що наше рідне,
Вони все забрали.

Тяжкі часи стали,
Царід зграбували,
Треба рятувати,
Нема чим дихати.

Час так притиснули,
Щоб ми всі загинули,
Нам смерть злагодили,
Щоб ми вже не жили.

Ми не бажаємо
Також і не хочемо
На приказ вмерати,
Дурне виконати.

Що ворог бажає
Він не отримає,
Як дні наші линуть,
Так вороги згинуть.

Були великі імперії,
Як ті ядливі змії,
Гули канонами,
Всі були панами.

Вони все думали
Будуть панувати,
Всі кати минули,
Якби і не були.

Минуться і ції
Кати жортокії,
Як ті попередні
Були сильно брудні.

В світі нема вічного
Ката, хоч лютого,
Бо він має згинути,
Бо так мусить бути.

НАБОЛІЛИМ СЕРЦЕМ

ЗВЕРНЕННЯ ДО МОСКВИ

Москалику, советчику
Маєш силу ти велику,
Одним знаєш диктувати,
Іншим любиш "помагати".

Яка ж в цьому є причина,
Що є в тебе така зміна?
Ти "визволив" вже китайців
І піддержував бенгальців.

Москалику, советчику,
Чому маєш злість велику
На трудящих в Москівщині,
А найбільше в Україні.

Чом їм не даш виїхати,
Щоб місце могли зміняти,
Тільки в себе їх тримаєш –
Ти біду робити знаєш!

Подивись на союзників –
Не тримають закладників,
Хто лиш хоче виїхати,
Дозволяють все те мати.

Чому людей арештуєш,
Та у тюрми їх пакуєш,
Пощо й защо їх катуєш,
Защо й нащо їх мордуєш?

Скажи слово в обороні
Цій невільній Україні,
Дозволь волю їм здобути –
Суверенна хоче бути.

Чому ти так поступаєш,
Українців замикаєш
І по тюрмах їх катуєш
Україну експлуатуєш?

За це, що Русь-Україна
Навчила тебе, москвина?
Не тільки своєї мови,
А й створила міста нові.

Цивілізації навчила,
Із темряви визволила.
З Київа дістав культуру,
Та свою маєш натуру.

Чи знаєш предківські звуки,
Предків первісних науки?
За гарну київську мову
Дала нам тюрму сувору.

Защо й нащо ти караєш
Та українців бичуєш?
І то навіть комуністів,
Наших Москви льяоїстів.

Москалику, советчику,
Здобув силу ти велику,
Перестань ти мордувати –
Люди будуть пам"ятати!

А прийде час ти звалишся
І вже більш не підіймешся,
Будуть люди страшно бити,
Щоби кривди всі помстити.

Була така й Римська біда,
Котра зійшла на пса й діда,
Вміла людей в тюрми пхати,
Отаке й ти будеш мати.

Чи не краще спам"ятатись,
Всім народам волю дати?
Перестати час зброїтись,
Треба рани всім гоїти

Чи забув вже як втікати,
Ногам своїм знать давав ти?
Знаєш ти, що не втічеш,
Що з Москвою пропадеш?

Можеш Богу дякувати,
Що був Гітлер дурноватий,
Як здоровий розум мав би,
То ти давно вже пропав би.

Перестань таким вже бути,
Тобі світу не здобути,
Тобі розуму не з"їсти –
Мусиш з гори у низ лізти.

Ти дозволив християнам,
Молодим твоїм воїнам
В другу війну молитися,
Щоб за тебе там битися.

Вони молились і бились
Так що Гітлера знищили,
З котрим ти мав договір.
Гітлер і ти – один звір!

Краще з усіми миритись,
З народами в згоді жити,
Так як Бог вже приказав,
Ча те Він людям розум дав.

Як ти виграв, арештуєш,
Народам волі не даєш,
То що ти собі думаєш
Що ти атом уже маєш?!

Пам"ятай це москалику,
Між сильними советчику,
Що не всю ще силу маєш –
Ти ще всіх не подолаєш!

Дала тобі Америка,
Оця Вільна Республіка,
Все, що мала, щоб ти жив,
Від Гітлера себе звільнив.

Як ти тепер поступаєш,
До берегів приїжджаєш,
Заглядаєш до віконця
До свого оборонця.

Їхні риби виловляєш,
З Америки викрадаєш,
Як до тебе приїжджає
Оборонець клопіт має.

Бо ти його арештуєш
Та бритвою зарізуєш,
Як в твої руки попався,
Ти кричиш: "сам зарізався".

Про це народи добре знають
І це все добре пам"ятають,
Ї будуть завжди пам"ятати
Як ти можеш поступати. +

Як ти зробив у Вінниці
В Українській Республіці,
Скільки тисяч замордував,
Тайно в землю закопав.

Також само і в Катині
Люди знають про це нині,
Були неутральні доктори
Трупів було повні гори.

"Визволив" чехів і словаків?
А від кого, від поляків,
Вони ж були визволені,
А чи вони є вдоволені?

Ти визволив з москвофільства
І від твого ком-дурійства,
Вони добре теє знають
Й дуже добре пам"ятають.

Вони тобі не забудуть,
Пам"ятати довго будуть,
Як ти їх мав "визволяти"
Їхній спокій нарушати.

Ти думав, чехи дурніші,
Тепер будуть розумніші,
Не один чех себе спалив,
Ти їх практично навчив.

Тепер чехи знають добре
Як дивитися на те,
Прийде, прийде час розплати,
Мусиш ногам дати знати.

Ти поганий володар,
Все забереш як варвар,
Віддавать не віддаєш,
Ти завжди люд грабуєш.

Не, як знана Америка
Славетная Республіка,
Всім у біді помагає,
Тобі завжди поміч дає.

Так найкраще поступати,
Одні другим помагати,
Не так як ти, грабувати
І до тюрем замикати.

Пора уже поправитись,
По людяному тобі жити,
Всі народи ізвільнити,
Час війни похоронити.

За ці гроші дітей вчити
Щоби могли краще жити,
Здоровими по всіх країнах,
А не гинути на війнах.

Пощо й нащо оті війни,
Потрібно зробити зміни,
Щоби люди краще жили
І на землі рай зробили.

Люди творять все науку,
Зробили би добру штуку,
Щоб лиш мали добру волю,
Скасували б цю неволю. —

Як люди здібні дістатись
Місяченька оглядати,
Вони могли б й те вчинити,
Щоби було краще жити. —

Москалику дурисвіте,
Глянь на помилку велику,
Чого ж її продовжати
Краще скорше направляти.

Згодися всім волю дати,
Щоби могли право мати,
В себе господарювати
І суверенними постати.

Краще жити по дружньому,
Як шкоду робить другому,
Жити по справедливому,
Добра бажати кожному.

Москалику, советчику,
Маєш силу вже велику,
В тебе землі багатії,
Лиш трудящі голоднії.

Яка в цьому є причина,
Що є в тебе оця зміна,
За Миколи було хліба,
За советів ціла біда.

Був хліб уже за Леніна,
Чому зайшла оця зміна?
У буржуїв хліба просиш
Ще і гроші за те носиш.

Менші краї є від твого,
Мають хліба досить того,
Не тільки для себе самих,
А й на продаж для інших.

В тебе щось не є в порядку
Це вже в твоєму випадку,
Награ бував чужих країв
І найбагатших всіх гаїв.

Лише є важна причина,
Що в тебе закута людина,
Тому в тебе така зміна
Оце твоя така вина. —

Здійми з людей кайдани,
Подивись як діють пани.
В них людина є це вільна,
Працювати завжди згідна.

Москалику дурисвіте,
Звільни людину велику
Із божевільного дому,
Хай живе в краю рідному.

Звільни кожную особу,
Не кидай її до гробу,
Вона хоче також жити,
Чому маєш її вбити?

Якби ти був людиною,
Не тією гадиною,
Не катував би ти людину
У арешті до загибуні. –

Заглянь твої до сумління
Та порівняй животіння,
Своїх рабів в Москівщині,
А зокрема в Україні. –

Може в тебе є крихітки
Те почуття до сусідки,
Котра в тебе є в неволі,
Робить на рідному полі.

В тебе була рідна ненька,
Що вставала із раненька,
Працювала й доглядала –
Вона ж тебе виховала.

Скільки труду вона мала,
Вона щиро їх любила,
Так же само й інші мами,
Так же само люблять сами.

Хоча й ти не є з ньєю,
Зрозумій же долю злю,
Увійди ти у це знання,
Що паршиве це враження.

Не лиш сини й доні в ярмі,
Їхні нені сидять в тюрмі,
Ставлять собі це питання,
Що не добре це є знання.

Чому їх арештовано
І по тюрмах їх заслано,
Вони злого не вчинили,
Защо в тюрму їх всадили?

Інших на Сибір вислали
Щоб там важко працювали,
Голодні в снігах пропали,
Щоб їх рідні не дізнались.

Скільки ти вбив мільйонів
У всіх краях, без канонів,
По катівнях і засланнях
Серед мук і гарування.

Спам"ятайся, схаменися,
Зроби краще, оживися!
Дозволь додому вертати,
Перестань арештувати!

Лиш подумай: якби тебе
Всадить в тюрму, буде з тебе,
Та ще й кости тобі гнути
Чи не хтів би в дім вернути?

Ти хотів би повернути
Та на волі віддихнути,
Бо ця воля є над все,
Вірим, що зрозумієш це. —

А як вже так то випусти
Заборони ламать кости,
Усіх з тюрем, яких маєш,
Пощо невинних ти тримаєш?

Покажися поступовим,
Демократом науковим,
Ти вже є рафінований
І по всьому світі знаний.

Коли зробиш добре діло,
Поклонимось тобі сміло
"Ще будемо Бога просити,
Щоб тобі вину простити.

А коли ти не поправишся –
Ти до пекла дістанешся,
Там де Сталін вже бідує,
Враг кат тебе вичікує.

Щоб до смоли ти попався,
Разом з ним ошмарувався,
Так трудящим прикривався
До революти із ним взявся.

Били люди москалика
Злої долі советчика,
Тодішного біленького,
Будуть бити й червоного.

Правду треба говорити,
Тебе можуть й порізати,
Ти вже гірший за білого,
Арештуєш забагато. –

Білий менше арештував
Та в Сибір людей послав,
Де був також і сам Ленін
І спробував цей камінь.

Тоді люди краще жили,
Хоть за рідними й тужили.
В Сибірі були багаті,
Всі їли замість хліба, калачі.

Працювали так як знали,
Вони досить всього мали,
Хліба в чужих не купляли,
Лиш ще іншим продавали.

Ти міг би конкурувати,
На першому місці стояти,
Якби звільнив всіх рабів,
Мав би добрих працівників.

Чому не заведеш НЕП-у
Для хліборобів у степу?
Вони хліба нароби́ли б
Також тоді продавали б.

Яка в цьому є причина —
Це лиш твоя дурна вина.
Чому не робиш поступу,
А переводиш комуну глупу.

Ти подивись на Швецію
Також і на Швайцарію,
Ці країни малесенькі,
Які вони багатисенькі.

Подивися на Японію,
На ту їх країну і націю,
Вона перевищила всіх,
А ти лишився на сміх.

Москалику дурисвіте
Граєш штуку вже велику,
Взявсь і в простори літати,
Щоб ще більше земель мати.

Про експлоатацію думаєш,
Ти ще місяця не маєш,
Який від нас є близенько
Та всі інші далеченько.

Перше, вчись господарювати,
Щоб людей задовольняти,
Тоді будеш пам"ятати,
Як той місяць здобувати.

Проси Бога ти поважно,
Ти прогресу маєш мало,
Хотяй знаєш людську мову
Поступаєш як звір знову.

Всім не віриш, всіх боїшся,
Краще зробиш, лиш повішся,
Лиши людей всіх в спокою
Та працюйся із собою.

Тобі важко зрозуміти
Ком-теорію перевірити,
Вона ж знана утопія
Для нікого, навіть звіра. —

Диктатуру залишити,
Дуже краще можна жити,
Перестати грабувати,
Справедливо поступати.

Пам"ятай народну мудрість:
"Коли хтось багато їсть,
Той напевно вдавиться"
Та буває, що й сказиться.

Як не хочеш сказитися
Треба краще миритися,
"А як не тепер то в четвер"
Тебе хтось інший буде жер.

Ти багато шпйонів маеш,
Скрізь ти їх посилаєш,
По всіх краях землі цеї
На все маєш привілеї. —

Але і це закінчиться
Та не все тобі удасться
Повернеться проти тебе
Не пізнаєш самий себе

Хто під ким яму копає,
Сам до неї він падає,
Ти до неї також впадеш,
Як цим шляхом далі підеш.

Ти посилаєш агентів,
Зі зброєю бандитів,
Щоб убивати невинних
Людей тобі немилих.

Чому ти не помиришся,
З правдою не погодишся?
Щоб всі люди мали волю
І свобідну кращу долю.

Убивати не є гідно,
Мати волю є потрібно,
Люд повинен добре жити,
Краще Бога поважати. —

Ми віримо, що ти знаєш
І все добре пам"ятаєш,
Ми бувші твої граждани
Тут живемо як ті пани. —

В демократах доробились,
В тебе гірко набідились,
З рідних країв утікали,
Лиш життя своє спасали.

Ти свobodно хочеш жити,
А рабів своїх гнобити,
Диктувати кожній людині,
Як диктуєш вже до нині.

Поправися москалику,
Злої волі советчику,
Ти будь уже людиною,
А не злою гадиною.

Не пускай гадяче жало,
Щоб дальше людей вбивало,
Так, ти є рафінований,
Будь ти вже уміркований.

Ти старайся все робити,
Щоб всі могли вільно жити,
Будеш в книгах записаний,
Як чоловік людству знаний.

Маєш землю родючую,
Нехай про це всі почують,
Тільки волю усім дати –
Можна всього досить мати.

Комунізм є утопія,
Поводиться як повія,
Вдайся до демократії,
Правдиві прийми ідеї.

Ти сконкорував би всіх,
Маєш можливість, це не сміх:
Найбільші простори світа,
В тебе є також еліта.

Треба все реформувати,
Бо прийдеться пропадати,
Якщо хочеш іще жити,
Бога й правду тре хвалити.

Що без Бога ні до порога,
А ти з того насміявся!
Нарід добре тебе знає,
Гірше гадини тебе має.

* * *

ЗА СМІХ ВАМ ЩЕ ЗАПЛАТА БУДЕ

Московщина, хоч і сміється,
За це вбиває провідників,
Люта Москва розвалиться –
Є історія – свідок віків.

Грушевського в Кисловодську
Москва професора замордувала,
За цю історію гідну, людську,
А перше його зір забрала.

Петлюру аж у Франції,
На її вулиці міста Парижа,
За святі і людські ідеї
Забили нашого Патріота.

Коновальця в Роттердамі
Вже пекельною машиною,
І щоб панувати над нами,
І над нашою Україною.

Та Бандеру у Мінхені
З страшною отрутою –
Тата дітям, мужа жení,
Є сироти із вдовою.

Народові провідника,
Закутого в її ярмо,
Шкода його є велика,
Та ідеї не уб"еш, дармо.

Тобі, Москово, не вигідно,
Щоби народи визволились,
Це є доказ, не лиш слідно,
Хочеш, щоб тобі покорялись.

Не забудь, Москово проклята,,
Ще заплатиш за твій глум,
Прийде час, буде відплата,
І за твій сміх буде сум!

* * *

ДРУЖБА Є СПОКІЙ

Московщина дуже фанатична,
З природи імперіялістична,
Дуже є нахабна і самолюбна
А до того також є і дурна.

Наша Київська Держава
Московщину зорганізувала,
Після Русі татарщина мала,
Потім Катерина панувала.

Тепер нею крутять комуністи,
Дурні інтернаціоналісти,
Москва згодилася слухати,
Ба самі не вміють газдувати.

Якби Москва була сестрою
Жила би добре з Україною,
Тоді б чужі до нас не мішались –
Ми самі би справи ладнали.

Якби Москва була сестрою
З нашою Пра-Пра-Батьківщиною,
Не ділила б Пра-Батьківщину
Нашу Прадідну Русь-Україну.

Жила би як з рідною сестрою
І була б доброю подругою,
Як Північна Америка
Живе з сусідкою Канадою.

З'єднані Стейти та Канада
Кожна з цього є дуже рада,
Між собою справи ладнають,
Хоч чужу мову за свою мають.

Московія усе від нас взяла,
Нашу мову уже прийняла,
Нашу Русь "Росією" назвала,
А Русь-Україну загарбала.

* * *

ДИПЛОМАТ

Гора, гора горувата
Крута мова дипломата,
Вона створена брехнею,
Володіє завжди нею...

В кожному краю є гора,
А в кожній горі є нора,
З гори впливає водиця,
З нори вилазить кротиця.

Кротиця вертить на шкоду
Всюди для всього народу,
Прикривається землею
Чи вона має ідею? –

Є в нас такі як кротиця,
Що риють, не мають лиця,
Виховані в Московії,
Долярові їх "ідеї".

Отим не робить різниці
"що вони тут є заграниці,
В демократичному краю
Не у московському "раю".

Люди повинні вартувати
Як кротиця буде рити,
Бо в противному разі
Може бути зле на вазі

Не помагаймо кротиці,
Дбаймо про наші ялиці,
Їх потрібно шанувати,
Щоби користь собі мати.

Ленін вертів довгі роки,
Мав нагоду, зробив кроки,
Не створив раю, а лише пекло,
Скільки років вже протекло?

Кротиця лізе прикрита,
Вона в землі є зарита,
Потрібно бути чуйному
На полі рівнесенькому.

Пам"ятаймо про комуну,
Страшную червону гуму,
Котру агенти вживають,
Це завдання вони мають
Обдурюють всі народи,
Вживають підлі "доводи",
Коли здобудуть вітчину,
Зруйнують кожну родину.

Вони здібні руйнувати,
Родинне життя псувати,
Де тільки мають нагоду
Роблять шкоду для народу.

Комунисти знані змії,
Кати в шкірі хижацькїї,
З добробуту роблять лихо,
Кажуть завжди бути тихо...

Комунисти доказали
Як свободу зруйнували,
Усе майно скасували,
Люди з голоду вмерали.

Просять вони у сусїда,
Щоб сусїд продав їм хлїба,
Бо не вмїють газдувати,
Щоби могли свїй хлїб мати.

Отака то бїда в свїті,
Чи то в зимї, чи то в лїті,
Усе риють, як тї хрунї,
Бо так годиться комуни.

* * *

ВІЄ ВІТЕР З БАТЬКІВЩИНИ

Вїє вїтер з Батьківщини, вїє й повїває,
Голос в"язнїв з України до нас прилїтає,
Як москалї тї сатрапи по тюрмах катують
Молоденьких українцїв в землю закопують.
Але приїде час напевно – встане Україна,
Розвалиться, розпадеться московська руїна.
Втратить Москва свою силу – повстануть народи,
І всї себе привїтають словами свободи.

Бо не зможе Москва вїчно отак панувати,
Мусить її імперїя таки скрахувати.
І час такий вже надходить, а коли вїн гряне,
Розвалиться імперїя і воля настане.

Визволяться всі народи, відновлять держави,
Подивляться в історію, знайдуть давні справи.
І наш нарід має предків славою покритих,
Що за волю погинули, в могилах заритих.

Пра-правнуки наших предків усім пригадають,
Що в Києві давню славу відновити мають.
З'єднаються усі землі України - Русі
Від Дунаю до Каспію всі в одному дусі.

Синьо-жовтий Прапор Рідний буде повівати
Від старого Новгороду по гори Карпати.
І радісно заспівають села Батьківщини,
Звеселяться її поля, гори і рівнини.

У Державі Українській, Соборній, багатій
Українець буде паном, як у своїй хаті.
Бо так йому належиться по Закону Бога
Як над ворогом проклятим прийде перемога!

Чам з вірою в перемогу треба працювати
А як треба то за волю і життя віддати,
Все для Неї жертвувати з щирої любови,
То скоріше час настане, що спадуть окуви.

* * *

БАЙКА ПРО НАШОГО ВСЕЗНАЙКА

Я – сіль Землі, поет кричить –
І все дозволено мені! –
А ви, всі неуки, мовчіть!
А то вкорочу я вам дні!

Я все умію і все знаю!
І як захочу, то у раз
Страху такого нараблю,
Всі зорі з неба познімаю!

А ні – то й далі ще піду –
Сокиру замашну знайду,
Як розмахнуся сильно нею,
На щепки сонце порубаю!

А хочете – ще більше нароблю:
Додолу місяць я звалю!
І шилом землю проколю,
Страху такого нагоню!

На вас усіх знайду я дрюк,
Бо вчив мене колись цих штук
Великий "інженер" усіх наук!
Не думайте, що був неук!

Я вже не згадую – про встид , –
Ані про хліб, ані про сіль,
Бо дуже вже мені набрид
Володимирів кисіль.

А діда, лисого Дмитра,
Тягатиму за чуба,
Аж поки прийде вже пора
Й шасливо дасть він дуба!

Щоби він більше не писав
Про своїх опонентів,
Що забирають мені геть
Майже усіх моїх "клієнтів".

А від Шкільної Ради я
Не залишу ні "пуху ні пера",
Щоб не друкували більш книжок
Старого лисого Дмитра.

Ви ж чули як я Кмітові тому
Біду підсунув попід бока,
Щоби не здумалось йому
На коліні малювати Ока.

А як хто буде шкарбучать,
Й таким я ліки маю:
Я кулаком своїм з плеча
Їм голови всім позбиваю!

* * *

БРЕХНЯ І БІЛЬШ НІЩО

Говорили люди й говорити будуть
Про ролю комуні, – яку переводить,
Про неї люди ніколи не забудуть
Яка людей у сліпий кут все заводить.

Чому ж люди не люблять правдоньки,
А лише люблять приймати побрехеньки?
Правду люблять лише діти маленькі,
Як більші вивчають брехню помаленьки.

Тому наша правдонька закута є,
Бо наш нарід в неволі перебуває,
Говорять і пишуть про нашу правду,
Часами згадують про зроблену кривду.

Їздить знаний чолов"яга кілька років
По цій багатій Північній Америці,
Придивляється до наших людей з усіх боків,
Лис хитро діє від Тризуба до пшениці.

Кажуть : "Гроші говорять" – їх треба мати
Одна з його причин є, щоб їздити,
Долярчики від хрещених "визволяти",
Шкоди людям, скільки зможе, наробити.

А другая причинька це комуна,
У якій хитрун виріс, і витренувався.
Ця система, хоч є підла, а кругленька,
Він там в неї цього підступу набрався.

Кажуть: "Що брехня короткі ноги має",
Далеченько зайде, назад не вертається.
Так кожний хитрун поступати знає,
Шкода, що в нашому Роді це діється!

Такий не числиться з народом ніколи,
Діє так, як уже "тягнуть його воли",
Як тільки побачить, хто його пізнає,
Знайде давній спосіб, того відсуває.

Не дурили б нас різні дурисвіти,
Як би була держава, пильнували б того
Не змогли б дурити і найменші діти
Бо були б призначені, гідні до всього.

А покищо у нас хитруни гуляють,
Долярчики знані в кешеню ховають,
Будуть це робити, поки лише зможуть
Лишати людей тоді, як люди їх зрозуміють.

Є на те способи, як пізнати того:
Між словом а ділом немає рівного,
Одне він говорить, а друге робить,
Отак його брехні, наверх завжди виходять.

Треба тільки добре на те уважати,
Коли він говорить, добре пам"ятати,,
За його ж ділами також слідкувати,
Як уже змикитить, потрібно спіймати.

Такі хитрі люди є по всьому світі,
Праці вони не люблять, є дуже ліниві,
Завжди хочять жити з людської крові,
Дурні є й ледачі, та ще й паразити.

* * *

ГЕЙ РУСИНИ – УКРАЇНЦІ!

Гей, Русини–Українці,
Боронімо усі кінці
Неньки Руси-України,
Прадідної Батьківщини!

Враги наші, як сороки,
Обскубали наші боки!
Уже влізли в середину
Та руйнують Україну!

Нам не треба "опікунів",
Москалів, ляхів і гунів,
Обійдемо ми без них,
Тих диктаторів дурних!

Краще було б, щоб забрались,
Пішли домів й не вертались
Ми б лиш щастя їм бажали,
Щоб більш ніколи не вертали!

Таких сусідів лиш чорт любить,
Бо все діють по чортячи,
Все руйнують і забирають,
Гірше роблять як безроги.

Вони Бога проклинають,
А комуну визнають,
Коли б їм пшенички не продали,
Давно б з голоду пропали.

* * *

"БРЕХНЕЮ ІДУТЬ І НЕЮ ПОГАНЯЮТЬ"

Прикре, бо несправедливе,
Хто брехню скаже і її несе,
Рівнож все це є шкідливе,
Як хто інших дурить усе.

Ось скажу вам для прикладу:
Як скінчилась друга війна,
Мій друг вернув у громаду,
Де осталась ньенька рідна.

Як він вже мав виїхати
У Рідний Край, у Карпати,
Радив йому, там зле жити,
Там московські вже є кати.

Ти не зможеш того мати,
Бо не можна заробити,
Будеш хотів тут вертати –
У Канаді краще жити!

Мене не хтів послухати
Та про те все провiрити,
Сказав: "Я мушу виїхати.
"Юби дома господарувати".

Друг до року повертає
До Канади з Лемковини,
Лиш на жінку нарікає,
Хоч не вернув з її вини.

Якби не міг до дружини,
Що друг каже привикати,
Тоді з Карпат на долини
До радгоспів приїхати...

Не буде справа в "кабаті"
Щоб на жінку нарікати,

Тільки нема того в хаті –
У Канаді все міг мати.

Ще повинен був сказати
Правду одну, садинок,
Там не міг я привикати
До порабщеного блоку.

В Батьківщині зла година,
Про котру ми вже знаємо,
Найбільше терпить людина
Страшенну різницю маємо.

Як за рік сюди дістався,
До Канади вже чужини,
Радів, що живий остався
Із Рідної Батьківщини.

Навіщо тоді закривати,
Чорне білим називати?
Та червоних вихвалати,
Тут до панів утікати.

Не було куди скрутити –
Рішив жінку винувати,
Але зле так говорити,
Щоб комуну закривати.

Поплентачі, автомати
Усі навчені брехати,
Щоби лише перемогти,
Чуже добро забрати.

Тільки тому так є у них
Чарод в холоді і голоді,
Бідує в муках страшних,
Бо ком-кати у проводі.

Перше волю та свободу,
Якої в Україні нема
Для нашого там народу
Тільки велика є тюрма.

АМЕРИКО СПАМ"ЯТАЙСЯ!

Америко спам"ятайся!
Комуни відцурайся,
Вона тебе вже руйнує,
Бомбами бомбардує.

Влізли до твоєї хати
Тобі не дають дихати,
Нищать тебе по своєму,
В твоїй хаті у цілому!

Ти комуну врятувала,
Все їм добре помагала.
Коли комуни тримаєшся
Від неї злого дочекаєшся.

Тримай союз з народами,
Та не з тими бандитами,
Котрі тебе лиш руйнують,
За все тобі так дякують!

В тебе діють партизани
Із Московії прислані
Роблять саботаж повсюди
І так терплять твої люди.

В тебе живуть крутії,
Злі комуністичні змії,
Котрі тайни викрадають,
Московії передають ...

Ти Америко величенька,
В тебе мета є щиренька,
В тебе воля є, свобода
Та добробут для народа!

Америко, Америко,
Любо-мила республико,
Тримай своє бистре око,
Держи Прапор свій високо!

А ЧИ БУДЕ КОЛИСЬ ПРАВДА?

Як не було і немає
Правдоньки у світі,
Людина людину вбиває
Як в зимі так в літі.

А чи буду колись правда
Між людьми свідомими?
Бо до тепер є лиш кривда
Діється всюди що днини.

Мене признали вбити
Ще в Новому Йорку,
Для своїх любив робити
Це у Томкінс Парку.

Лише за це, що продавав
Всенародній часопис,
Мені його забороняв
Український "солтис".

Цей часопис п. Зеркаля
Він боронив народ,
Добре знаного "коваля"
До потрібних вигод.

Обороняв Лемківщину,
Рідних автохтонів,
Цю любов Русь-Україну
Всіх забутих синів.

На це його намовила
Баба з мого роду,
Вона мені заздростила
Зробила цю згоду.

Перше вбито мого брата
Ча рідному полі,
Пляновано з наказу ката,
Із підлої волі...

Як я, нічого злого не зробив,
Для народу працював,
Мій брат закону не зломив,
Про що я добре знав.

Юда таким уродився,
Він не любив братів,
І до того докотився,
Найшов знаних катів.

Писали з рідного села:
"Що це рідні вбили",
Прийшла вістка невесела,
Інші це ствердили...

Для мене сіти наставляв,
Щоби мене зловити,
Різні пляни все укладав,
Щоб зі мною скінчити.

КАРАЄ ТА МАЛО

(Бог москалів покарав,
Чого треба їм не дав,
Бо не можуть долетіти
Місяченька здобути).

Нахвалялись москалі
Як на місяць стріляли,
Перші місяць торкнули
А ще його не здобули. —

Це комуна їм шкодить
Бо вона в Бога не вірить.
Так! Бог всім помагає
Хто Бога в серці має!

Варто сказати амінь
Москалю, не руш камінь!
Хай місяченько світить,
Вільних людей хай хвалить.

Бо комуна страшная
Так! Вона ж поганая,
Зло робила і робить
А нарід усе гнобить.

Хоть і німці працюють
Їх москалі чильнують.
Бог не визнав комуни,
Комунисти гірше гуни. —

Варто Москві повчитись,
Комуністів позбутись,
І до вини признатись
А народам волю дати.

МУДРИЙ

В нас був такий межи нами,
Що вліз в хату з ледарями,
Він в чужині лишив злато,
Бо не мав рівноваги на то.

Лишив свободу і волю
Повернувся у неволю,
Мріяв бути дома паном,
Обернувся бісурманом.

Вважав мати коровину,
Дав подвійно за родину,
Давав гроші і чужому,
Не позичив рідненькому.

А в додатку ще убрання
Ранесенько, дуже зрання,
Коли не вдавалася штука
Була з цього вже наука.

Давав, давав грошенята
На горілку, щоб ляшата
Мали змогу забавляться,
Любку до любка пускати.

Бо за гроші на "здоров"я"
Ляшки мали безголов"я.
А відтак знову на дорогу
Давав гроші, бо мав змогу.

Лишень треба пригадати
Як Родину можна знати,
Подивитись в минувшину,
Провірити злу цю днину.

* * *

МУЧИТЕЛІ НАРОДА

Грошовиті патріоти
Все готові до роботи,
Як їм дати добру ставку,
Приймуть працю у ярмарку.

Їм не йде в оцю справу,
Щоби стати в нашу лаву,
А про красні рукавички
Це прийнято із привички.

Не про оцю справу нашу,
А про їх приватну пашу,
Щоб все були вдоволені
Та всі грішми обложені.

Як всі були б патріоти,
Взялись щиро до роботи,
Після сили, після змоги,
Не здолали б нас вороги.

Ми не були б у неволі,
Робили б на своїм полі,
Були би в себе панами,
А не, як тепер, рабами.

Ми в Європі не маленькі
І також не молоденькі,
Перші мали вже державу
У світі визнану славу.

Нема правди де подіти
Требаж її так видіти,
Яка вже в нас була сила
Сильну державу створила.

У нас була своя сила,
Своє право утворила,
Опісля не було згоди,
Для держави полагоди.

Нема її до сьогодні,
Хоч хочуть низи народні,
Бо між нами є різниця –
Хоми убивають Гриця...

Патріоти на все спритні,
Ні до чого непридатні,
Коли б їм було хоть нині
Що небудь попало в жмені.

* * *

НЕ МОЖУ МОВЧАТИ

В нас є такі между нами,
Що вродилися рабами,
Лиш вороже поступають
Для окупанта вони дбають –

Коли нас б'ють в одну شوку,
Підставляй їм й другу,
Отак нас вчать провідники
Оті раби та зрадники!

Ти Вітчину не борони,
Ворогам це залиши,
Бо як будеш боронити
Будем тебе сильно бити. –

Нас вороги в руки взяли
Тому, що попи нас так навчали
Нашу рідну Батьківщину
Вони цим хруням віддали –

Подивіться з усіх кінців
В неволі на Українців,
Як зайді їх арештують,
І в тюрми їх пакують.

Нас вже раби навчають,
"Щоб навчити, примір дають,
Про нашу долю не дбають,
Все на вітер вони пускають.

А нам радять працювати,
Свою працю їм давати
І скрізь, всюди їх слухати,
Лишень головами махати.

Як скажуть гріш давати,
Треба це і виконати,
Свою думку не казати,
А лиш рабів вихваляти.

* * *

МОСКВА ЧИСТИТЬ ГЕНЕРАЛІВ

Москва підла, Москва страшна
Веде діло це для паньства,
"Паньства" цього вже знаного
Шахрайства найпідлійшого...

Убивала пів століття,
Відновила своє віття,
Це вже у другій декаді
Чистить, хто є назаваді...

Так довго буде "чистити"
Доки буде "паньство" жити,
"Це "паньство" замасковане,
"Міжнародне", Москві дане...

Москва хитра, а не мудра,
Північна звірюка дурна,
"Гусударство" зруйнувала,
В царя життя відібрала.

Вона пішла на вмагання,
Невинних людей вбивання.
Так робить кожної ночі,
Нищить рабів, бреше в очі.

Коли скінчиться ця чистка,
Яку провадить вже Москва?
Хто має із тим справитись
Щоб там люди могли жити???

Щоби була якась воля,
Щоби була краща доля
Треба про те так подбати,
Щоб пропали знані кати.

Треба волі та свободи
Потребують всі народи,
Хай пропаде утопія –
Комуністичная змія.

* * *

НЕП І УКРАЇНІЗАЦІЯ

Більше десяти мільйонів загинуло
По селах і також по містах,
Народ хотів хліба, а його не було,
Валялись трупи, був великий страх...

А на півночі у тій Московії
Хлібець України пожерали
Кати страшні, робили свої дії,
Щоб в Україні з голоду вимирали.

Українізацію розгромлено,
А наші школи позамикано,

Українські книги попалено,
А вчителів вимордовано....

Маємо практичний взірець
Як була на "Радянській" Україні,
Який для НРП був тоді кінець
У Пра-прадідній Батьківщині...

Подібно було і на чужині
Як там в Українізації,
В Канаді, новій Вітчизні
В молодій організації.

Із її органом тодішньою
Газетою "Голос Карпат",
Все їх народньою справою
Це зробив Юдиний "брат".

Він виступив проти неї,
Хотя щей не бачив її,
Тому що була українська,
Не їх москофільська.

* * *

ЗВЕРТАЮСЯ ДО ВШИТКИХ БРАТІВ І СЕСТЕР З НАШОЇ ВІТЧИНИ ЛЕМКІВЩИНИ ВЖЕ ТЕПЕР

Звертаюся до всіх сестер
Та до рідних братів тепер
З красенької Лемківщини,
Карпатської Верховини.

Нам треба усім єднатись,
Щоби могли існувати.
Вже всі народи на світі
Знають себе розуміти.

Так само нам є потрібно
Вшитким жити вигідно,

Штоби бути всім руснакам,
Не пропасти нащадкам.

Жийме лемки з лемкинями,
Не розбиваймося сами,
Кооперуймо з бойками,
Дамо раду з ворогами.

Нам треба хату замести
Та порядок завести,
Бо чистота все потрібна,
Усім вона є вигідна.

Ми руснаки і русини,
Лемковини вшитки сини,
Тремаймося свого Роду
Та Київського Городу...

Ми повинні в Києві бути,
Рідну Столицю здобути,
Красеньку Русь-Україну,
Пізнати Славну Вітчину.

Треба бути все зеднані,
Як та мітла повязані.
Кооперуймо з братами,
З нашими подоляками...

* * *

ПРИСВЯЧУЮ ДЛЯ ВСІХ ХРУНІВ

Присвячую для всіх хрунів,
В овечій шкірі для вовків
Які чекають на свою жертву,
Її зроблять скоро мертву.

Хто не знає вовків з лісу,
Хай він іде аж до бісу,
Хто не знає вовчка хижого,
Той не знає діла свого.

Одні знають, все вважають,
Своїх рідних обороняють,
А ті другі себе продають,
Продавцями лише стають.

Ці всі типи ренегацькі,
Вони погані є, а не братські,
Продажні Рідної Ченьки,
Продаються по тихеньки.

"Патріоти" з них чудові,
Всі корисні ворогові,
Земель наших зрікаються,
Боронити не годяться...

На загал попихуються,
Вітчиною закриваються,
В цілості не обороняють,
Бо масло в головах мають.

Ми таких багато маємо,
На них уваги не звертаємо,
Вони чужі є між нами,
Між всіми українцями.

Хто лишає Землі Рідні,
Такі в нас не є вже гідні,
Це татарські люди знані
Всі на продаж виставлені.

Як Іскри і Кочубеї,
Боголюбські та Андреї,
Раби слуги Московії,
Ті Фенцики і Бродії.

Ці послідні мадярони
Плянували до "корони",
До мадяра і "Стефана",
До бувшого ката-пана.

"Господи, дивні діла Твої" –
Які в нас є диваки злії?
"А без Бога ні до порога" –
Чи треба нам такого безрога?

Тому не маємо держави,
Ні предківської слави,
Зате маємо п'ятьох "опікунів",
Придуркованих дикунів.

Усі в нашій Батьківщині,
В Неньці Руси-Україні,
Жеруть добро українське,
А не своє, те чортівське.

Коли позбудемося хрунів,
Ренегатів, підлих Юдів?
Женім уже на сто вітрів –
З них не буде міністрів..

Варто хруням подумати,
І хрунити перестати,
З хруніяди сповідатись,
Щиро й вірно покаятись.

Не шкодити Батьківщині,
Рідній Неньці Україні,
Не рити, як ті безроги
Попід рідні ці пороги.

"Бо хто Матір забуває
Того важко Бог карає",
Ми вже давно покарані,
По тюрмах позамикані.

Вернімось до свого народу
Та борімось за свободу,
Краще в борні загинути,
Ніж наймитом вічно бути.

Нам потрібно любителів,
Людяних, гідних жителів
Всіх нашої Батьківщини,
Неньки Руси-України...

Котрі хочуть волю мати,
Чесно жити й працювати,
Про Вітчину щиро дбати,
І її не зраджувати...

Присягнути це на віки!
Що оборонятимуть ріки,
Степи, гори всі рівнини
Предківської України.

Від нашого тихого Дунаю
Аж до теплого Каспію –
Всю Родину Руси-України
Кожної днини і години.

Сумеряни-Оріяни-Русичі –
Це теперішні українці,
Автохтони всі мешканці,
Де лиш є українські кінці,

Повинні жити по родинному,
Як порядні та по людяному,
На просторах Батьківщини,
Прадідної Руси-України..

Другої рецепти не знаємо,
Тільки цю єдину маємо,
На полі прабатьківському.
Оце на нашому рідному...

Так! Україна наш Край,
Із сивої давнини наш рай,
Лише про Чеї всім нам дбати,
Ми повинні Її вільною мати.

Всім українцям до згоди,
До єдності і полагоди,
Не кривити душею
Бути Батьківщині вірною.

Бо згода для нас потрібна
Також вона дуже є вигідна.
Нам краще бути вільними,
Як тими наймитами підлими.

Батьківщина на нас чекає,
Своєї волі і долі виглядає,
Час сказати зайдові у вічі,
Що далі не можемо терпіти.

Треба пам'ятати, що все йде
І наша прада колись прийде,
Як ніч минає і день настає —
Так це лихо пройти має.

* * *

КАТОВІ

Присвячую це катові,
Кровожадному галові,
Це північному звіреві —
Знаному вже москалеві.

За це, що про усіх "дбає"
І від всього "визволяє",
За мову рідну карає,
Все рідне забороняє.

"Москвин про все дбає",
Сорочки з людей здирає,
Все від людей забирає,
Людей у могили ховає.

Ось така є потвора
Та московська гадина,
Ротягнула підлу пащу,
Знану голодну, ледащу.

Полізла вдруге до Праги
Там люди зазнали снаги,
Робили все те, що знали,
Плакали і протестували...

А лютий москаль-звірище
На людське горе свище,
Всадовився з гарматами
Із своїми наймитами...

Весь світ оцим здивувався,
Того світ не сподівався,
Москаль зробив дурну ставку
На малесеньку державку...

Це на свого сателіта,
Який вірив Москві – літа,
Коли перестав вірити,
Почав по своєму робити.

Москалисько помилився,
Хоч він нібито й радився,
Щоб за це чехів скарати,
Котрі не хтіли слухати.

А що буде, як прийде
Розплата з Москвою?
А колись воно прийде,
Москво, купо гною!

* * *

МІСТ НА СЯНІ

Я стараюсь про міст на Сяні,
Оце є здавна в моім пляні,
Там є наші лемки в Карпатах,
У прадідних красних хатах.

Щоби був шлях в любі Карпати,
Де здавна житуть наші брати
Щоб вже жили як одна родина,
Де є люба наша Русь-Україна.

Я є автохтон Оріяни-України
Знані мені зроблені руїни,
Скільки можу, завсіди гарую
Про міст на Сяні пригадую.

Як рідні лемки розбрилися
Куди зайшли там поселелися
По великій Прабатьківщині
Оріяні-Скиті-Русі-Україні.

Де Карпати, а де є наш Львів,
Роман сина Льва у Львів увів,
Галич знаний в городі у Києві
І всьому рідненькому народові.

Лаборець дбав за Карпатами
З потомками білохорватами,
Газдував з нашими русинами
З тубильцями оце з лемками.

Злінчували Рідного Лабірця,
А немає цієї неволі кінця,
Бо наша Лемковина є забута
Терпить неволю злого кнута.

Нам треба моста на Сяні,
Щоб не втопились п"яні,
Щоби був шлях до Карпат
Там живе наш лемко брат!

Лемко хоче, усе дуже дбає
Більше копу років пам"ятає,
Щоб уся Ченя Русь-Україна
Була найскоріше визволена.

Також щоб ці рілні Карпати
Та знані гарні, сильні хати
Були ногами в Руси-України,
Щоб на віки пропали руїни.

* * *

ПЛАЧ ЛЕМКІВЩИНИ

Плаче, плаче Лемківщина
Завжди днями і ночами,
Стогне Ченя Батьківщина
Здавень-давна і віками.

Мене враги відірвали
Від Пня Руси-України,
Звірюки пошматували
Між собою на частини.

Одна бідить між ляхами,
А друга під мадярами,
Третя під словаками —
Всі закуті із синами.

Ченько Рідна, Україно!
Коли будеш Ти вільною?
Рідна наша Батьківщино
Коли буду я з Тобою?

Кати мене закували
У тяжкії ті кайдани,
Мое тіло порубали
І завдали страшні рани...

Лях є чортом ще з давнини,
Він наскочив із заходу,
Мадяр приліз на рівнини,
Варвар нашого народу...

А цей словак, брат наш бувший,
Використав цю нагоду
Теж частину загорнувши,
Потоптав мою свободу

Словак потомок білохорватів,
Зін повинен це вже пам"ятати,
Я, також з білохорватів,
Міг би зі мною кооперувати.
Ось які це наші брати
Ці поляки і словаки?
Не є ліпші тільки кати,
Оба знані ці диваки...

Всі нас поневолили,
Волі, свободи не дають,
Синів й доньок убивають
Нас закованими тримають...

Плачу, плачу і ридаю
У рідному своїм Краю,
Бо свободи я не маю,
Гірко плачу і ридаю.

Я молюся і благаю
Всемогучого Творця,
Волі, долі все бажаю
Від любого свого Отця.

Пішли ляхи з України,
Осілися над Вислою,
Верталися до Вітчизни
Із підлою руїною...

Нападали, руйнували
Свою бувшу Батьківщину,
Дивную ненависть мали
На рідну Русь-Україну.

Словак горлав: "реж Руснака!"
Ось який він Славянин?
Треба сказати: Доля така
Чк думає бувший Русин?

Більш тисячу літ у тюрмі
Завжди закуту тримають,
Орю нивку в чужім ярмі
Та ще зайди й побивають...

Отче всесвіту Єдиний,
Поблагослови невинну,
Одинокий, Всемогучий,
Не забудь за мене бідну.
Я бажаю визволитись,
Волю, свободу здобути,
Свобідною вільно жити,
Між рівними рівна бути.

Плачу, тужу і ридаю
Свою долю виглядаю
І з прадідного Галича –
Сумне є моє обличча.

Я вже давно звойована,
Від Галича відірвана,
На три часті поділена,
Сусідами уярмлена...

Із півночі поляками,
А з полудня мадярами,
Із заходу "словаками" –
Знущаються над лемками.

Лемковина заплакана,
Кайданами закована,
Вона плаче і ридає,
Волі й долі виглядає.

Ми віримо, прийде той час
Для Лемківщини і для нас,
Буде воля і свобода
Для кожного народу...

Як наш Київ допоможе,
Не забуде дівча гоже,
Визволити цю Вітчину,
Рідну любу Лемковину,

Та прилучить до Галича,
Відродить рідне обличча,
Ми, все Лемки Українці
Хочем разом, як ті вівці.

Тоді Лемки заспівають:
" Ой верше мій верше,
Мій зелений верше"
Тепер мені краще...

ПРОХАННЯ ДО ТВОРЦЯ ВСЕСВІТУ

Сотворителю Єдиний,
Прости нам усі провини,
Благослави нарід рідний,
Щоб мав право до Батьківщини.

Поможи нам визволити
Наш Рідний Край Україну,
Хочемо вільно жити,
Мати вільну Батьківщину.

Ми давненько у неволі,
Терпимо горе та злидні.
Нема в нас рідної долі,
Ми по тюрмах сьогодні.

Розсіяні по всіх краях,
Всюди для нас є чужина,
Хочемо жити на рідних ланах,
Там де є Пра-батьківщина.

Ми рідну Русь-Україну
Бажаємо Вільну мати,
Нашу Рідну, Пра-дідну,
У ній жити й газдувати...

Вороги наш Край забрали,
На п'ять частин поділили,
А наш нарід все карають,
Арештують та вбивають...

В минулому нашим предкам
Тобре жилось в Україні,
Як батьки передали синам —
Батьківщина є в руїні...

Прохаємо Творця Світа
Благословити наш народ,
Щоб спільно наша еліта
Визволила Київ-Город.

* * *

КОЛИ Я ВЖЕ ЗАСНУ НАВІКИ!

Коли я вже засну на віки
Поховайте мене коло ріки,
Щоб мої думки рікою пливли,
Щоби їх вороги не зловили.

Щоб допливли аж до моря
Та позбулись цього горя,
Щоби лиш море перепливли
Та в Україну попали.

В Україну, аж до Карпат
До прадідних рідних хат
Наших предків Лемковини,
Рідненької Батьківщини.

Щоби річеньками плавали
Свою свободу, волю поширяли,
По красних ярах, потоках,
По всіх долах і долинах,

Де я народився і виріс,
Від ляха тре було бігти в ліс,
В Лемківщині укривався,
Проклятим ворогам не здався.

Щоби з рідної Криниці
Дісталися до столиці
Ченьки Руси-України,
Оріяни - Батьківщини.

До прадідного Града-Киева,
У ньому слава життєва,
Де пливе Дніпро-Славута,
Воля рідна є закута...

Я люблю волю й свободу
Українського народу,
Бажаю Рідної Держави,
Наших прадідів слави.

Давно її вже втрачено
І ворожим вітром дуло,
Я ніччю пішов в чужину
Мусів лишити Вітчину.

"Тоби ми усі вже про це знали,
"Що нас вороги закували,
Ми повинні про це дбати,
Для України працювати.

Усе лемків організував
І не-лемків в ряди втягав,
Оце у прибраній Канаді.
Наші були цим вже раді.

Вірю, що Русь-Україна
Прадідная Батьківщина,
Буде Суверенна і Соборна
В будуччині непоборна.

* * *

ПІСНЯ ТЕПЕРІШНІХ БОРЦІВ ПРОТИ МОСКОВСЬКИХ КАТІВ

Повстаньте діти в Україні
Замучених наших батьків, –
Страшне пекло у Батьківщині,
В серцях у нас клекоче гнів!

Не чекаймо від нікого
Для нас усіх наших прав,
Позбудемось ярма ми цього,
Бо час розплати вже настав.

Ми всіх катів зітрем на порох,
Повстань же військо злидарів,
Все, що забрав наш лютий ворог,
Щоб відібрати час наспів.

Чуеш, сурми заграли,
Час розплати настав,
Ми є всі знедолені,
Здобудем наших прав.

ГАНЬБА ЗРАДНИКАМ РУСИ УКРАЇНИ

Присвячую для всіх хрунів,
Для злих людей і ворогів,
Вони чекають на жертву,
Щоби зробити її мертву.

Хто не знає вовків з ліса
Хай іле скорше до біса,
Хто не знає звіря хижого,
Той не знає діла свого.

Одні значуть і вважають,
Рідних своїх обороняють,
Перевертні себе продають,
Вони гендлярями стають.

Всі ті типи є ворожі,
Дуже погані і не гожі,
Продажники Рідної Неньки
Продалися по тихеньки.

"Патрійоти з них чудові",
Для ворога працьовиті,
Рідних Земель зрікаються,
Їх боронить не годяться.

Чазагал дуже гордяться,
Вітчиною закриваються,
А в цілості не обороняють,
Чого хочуть – самі не знають.

Ми таких багато маєм,
Та уваги не звертаєм,
Не хочять чесно жити,
Своє рідне будувати.

Хто лишає Землі Рідні,
Такі не є для нас гідні,
Риють вони як ті хруні,
"Щоб ми були уже в труні.

Як ті Іскри й Кочубеї,
Боголюбські ті Андрії,
Гнучкі раби Московії –
То злодії і шахраї.

Посліднії мадярони
Плянували до "корони",
До Мадяра та "Стефана",
До бувшого ката-пана.

Трудно усіх тут списати,
Про реєстр варто подбати,
Бо тих хрунів не бракує,
Тому вітер все злий дує.

"Господи дивні діла Твої",
Які є в нас диваки злії,
"Без Бога ні до порога" –
Вони ж риють як безрога.

Че шкочити Батьківщині
Рідній Ченьці Україні,
Че рити, як ті безроги
Топід ріднії пороги.

"Бо хто Матір забуває
Того Бог важко карає",
Ми вже давно покарані,
По тюрмах позамикані.

Нам вже пора спам"ятатись,
Рідним Юдам треба знати,
"Що зраджують Маму й Тата,
Свою сестру, свого брата.

Бо зраджують всю Родину,
Зраджують честь мамину,
Зраджують Батьківщину,
Ченьку любу – Україну.

Рабом-наймитом зле жити,
Світа вільного не бачити,
Не варто катові служити,
Лиш всім потрібно чесно жити..

Із нашої Батьківщини
З Ченьки Руси-України
Жеруть добро Українське
Москвини грабують усе.

Коли позбудемось тих хрунів,
Проклятих отих Юдів?
Їх женім під сто вітрів,
Цих шкідливих червяків.

Нам потрібно любителів,
Людяних гідних жителів
Всіх Рідної Батьківщини,
Ченьки Руси-України.

Чесним бути, працювати,
України не зраджувати,
Про Вітчину щиро дбати,
Котрі хочуть волю мати.

Присягнути всім на віки,
Що оборонятимуть ріки,
Степи, гори, всі рівнини
Предківської України.

Від тихого Дунаю
До теплого Каспію,
Всю родину Руси-України
Кожної днини і години.

Сумеряни-Оріяни-Русичі –
Теперішні Українці,
Всі автохтони мешканці,
Де є лиш України кінці.

Повинні жити по родинному,
Як порядні, по людяному,
На просторах Батьківщини,
Прадідної Руси-України.

Варто хруням подумати
Та шкодити перестати,
Зхруніяди висповідатись,
Вірно, щиро покаятись.
Другого ліку не маємо,
Тільки цю єдину маємо,
На полі пра-батьківському –
Це на нашому Рідному.

Не маємо ми держави,
Ні предківської слави,
Лиш маємо п"ятьох опікунів,
Придуркуватих дикунів.

Так! Русь-Україна наш Край,
Із сивої давнини наш рай,
Лиш про нього треба дбати.
Ми повинні волю мати.

Всім Українцям до згоди!
До єдності і полагоди,
Не кривити рідною душею,
Щоб була Батьківщині вірною.

Згода для нас є потрібна,
Без неї жить не можна,
Чам краще бути вільними
Ніж тими рабами підлими.

Вернімось до свого народу
Та борімось за свободу!
Краще в бою загинути,
Як зрадниками бути.

Батьківщина на нас чекає,
Своєї волі й долі виглядає,
Час сказати ворогові у вічі,
Що не можемо терпіти двічі.

Треба пам"ятати, що все йде,
І наша правда завтра прийде,
Як ніч минає, а день настає,
Так це лихо скінчитись має.

* * *

ОДНА ЄДНІСТЬ НАС СПАСЕ

Ми тому і тільки тому
Не живемо в своїм дому:
Не знали про себе дбати,
Всі для себе працювати.

Ми дома не знали цього
Дуже й дуже потрібного,
Як ми мали називатись,
Щоби правильно казати.

Всі наші сусіди знали
Та про себе завжди дбали,
На часі ставали в лави –
То ж мають свої держави.

Так було, так є і буде,
Доки будуть живі люди.
Як хто дбає, так і має,
Хто не дбає, той не має!

Родичі повинні знати,
Своїм дітям все сказати,
Історію рідну вчити,
Щоби дітей не згубити.

Так народи поступають,
Своїх дітей все навчають
Хто вони і чиї діти,
Щоб не згубились у світі.

Дітей мови їх навчають
Від дитинства про це дбають.
Так потрібно про все вчити,
Дітей в люди виводити...

Якби так усі робили,
Своїх дітей добре вчили
Які діти це спадщини
Та якої Батьківщини.

Можна більше написати,
Що нам треба усім знати,
Що до життя родинного,
Кожноденно потрібного

Як в полі треба орати,
Ниву зерном засівати,
Щоби добрі жнива мати —
Треба усім працювати.

Не тільки мала дитина,
Але й доросла людина,
Потребує в життю всього —
А це знання практичного.

Дуже треба нам учитись,
Свою долю поправити,
Щоби можна краще жити —
Потрібно всім працювати.

"Без праці нема колачів"
Як нема на ниві сіячів,
Котрі зерном засівають,
Потім жнива собирають.

Як хто про себе не дбає,
Той нічого не має;
Завжди мусить бідувати
І на себе нарікати.

Іначе не може бути —
Це не можна обминути:

Як людина рано встає –
То Бог їй допомагає.

Нам потрібно рано встати –
Бог нам буде помагати.
Бог тим усім помагає,
Хто про себе добре дбає.

Не конечно треба знати
І дітей так научати,
Ми противно, зле йийдемо,
Як дітей ми не навчемо.

Іншого шляху немає –
Лиш один він заступає,
Тож тримаймося ми його,
Пра-прапрадідного свого...

Моїм бажанням є знати,
Я вас прошу написати
Чи ви всі Лемки рідні
Є цілком зі мною згідні.

За сподівану відповідь
Наперед дякую, як слід,
Вам бажаю всього добра,
Як чиста є вода з відра.

В Зиндранові і в Тиляві
Люди лишились у славі,
Задержали рідні села,
Усіх туди любов вела.

Зиндранівці й Тилявяни –
Честь вам уже громадяни,
Щиро-сердечне признання,
До любих хат покликання.

Сміла думка перемогла
Люба-Воля не підлегла,
Все казала триматися,
До свободи перейтися.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Що це зробив свого часу,
Залишив Край і його красу,
30-го квітня в ночі
Помандрував в світ, за очі.

Сорок вісім років тому
Як пішов із свого дому.
Я все лишив – і Родину
І рідненьку Лемковину.

ІВАН ФРАНКО

Хоч я живу на чужині –
Я думками в Батьківщині,
Ле я вродився і ходив,
І по любих стежках бродив.

Наш любий Край Україна,
!Ія Карпатська Верховина.
Багатенька Батьківщина
В ній є рідна Лемківщина.

Таких хорів не видати,
Хоч би увесь вік шукати,
Такого з людей не має,
Тільки Бог Єдиний знає.

Ми маємо Великанів,
Які вийшли з наших ланів:
Рідного Т. Шевченка,
А також Івана Франка.

Вони вчать нас дуже гідно
Україну любить Рідну,
Показують шлях до Волі,
Як нам вирватись з неволі.

Ці два ріднії Пророки
Будуть славні на всі роки
Невмирущий наш Шевченко
Та Учитель Іван Франко.

Шевченко воскресив наш Край,
Рідний Український Рай
Приніс світло Україні,
Нашій рідній Батьківщині

Іван Франко це Велетень,
Як і Шевченко мислитель
Вони очі нам відкрили,
Щоб Україну любили.

Кобзар Тараса чимаймо,
Франка мудрощі пізнаймо,
Бо це ж Рідні наші Брати -
Із них приклад треба брати!

Коли я був юнаком
Я ночував в полі з татом,
Як ми рано повставали,
Красне світло оглядали.

Ми тоді, із Верховини,
Ливились на ці рівнини,
Тоді я видів в Коросні,
Гарне світло, як у сні.

Я дуже любив з раних літ
Цей наш любо-милий світ,
Як тільки міг ходити,
Рідний Край щиро любити.

Він так на мене вплинув.
"Що я в душі за ним гинув,
!Щого нікому не сказав,
!!Щоб мене хтось не осміяв.

Як я виїхав за море,
Все пам"ятав рідне горе,
Відважився всім описать
І любов свою признать:

Що я любив Батьківщину,
!Що Прадідну Лемківщину,
Рідненьку Русь-Україну,
Карпатськую !Верховину!

Я ще не читав творів Шевченка,
Ані мудрощв тих Франка –
И полюбив Україну –
Прарідну Русь – Батьківщину.

Наші серця – благородні,
Остатися в селах згодні,
Ми ділами доказали,
Що ми про села дбали.

Я є Лемко із Завадки,
Гратулюю вам, нащадки,
Бо ви на це заслужили.
Бо ви самі з Лемковини.

Людині треба признати
Що має на це всі дати,
Ви це зробили зарання
І заслужили на признання.

Жийте, рідні, в Лемківщині
У Карпатській Верховині,
У прадідній Батьківщині,
В ріднесенькій Україні.

Тим радійте, що маєте,
Що ви птахів слухаєте.
Які гарненько співають;
Красненькі голоси мають.

* * *

РІДНІ ЛЕМКИ В АМЕРИЦІ

Вже сто років з гаком тому
Як Лемки виїздили з дому
В тую далеченьку Америку,
В прославлену Республіку.

Тільки що подружились,
З юними повінчались,
За місяць, два полишали,
За долярами погнались.

Так, здавалось, попрацюють
Два три роки та повернуть,
А женихи все призабули,
За тринадцять літ повернули.

Всі думали, що там гарують,
Також доляри складають.
Що так давно не вертають
Та про жінок забувають.

Та коли вони повернули,
Чолоді роки проминули,
Їхні газди постарілись,
А жіночки розвинулись.

Виказали змарнований час,
Не вернулись з іншими враз
У свої хати, любі Карпати,
Щоб вже разом газдувати.

Як побачили всі провини
Вирішили такі зміни:
Від сиріт поле забирати,
Ненаситним продавати....

Отак було в Батьківщині,
У рідненькій Лемковині,
У Романівській Завадці,
За Гіркою, не на Кладці.

Потрібно книгу написати,
Щоб все це добре подати,
Цього ніяк проковтнути,
Мусіли загарбане покинути.

Такі були москофіли,
Що з Москвою вони раділи,
Радили мені цієї самої
Пісеньки московської.

"Як громада йде по болоті –
Ти повинен йти в охоті" –
Таку "пораду" мені давали –
І світ такого не чували.

"Все йде і все минає" ...
І де воно дівається,
Лише один Бог знає –
Прийде нове і нам усміхнеться.

* * *

МИ ТА НАШІ СУСІДИ

Ми чужого не бажаємо
А про наше дбаємо,
Ми прадідне пам"ятаємо
Зрікатись його не бажаємо.

Хай виють хижі вовки
За нашими городами,
Ще будуть наші полки
З прадідними облогами.

Чаші міста Київ і Львів
Із діда пра-пра-діда,
Кошиці, Пряшів і Тарнів –
Знає про це і сусіда.

Але вона закохалась
До Русинського Львова,
І дуже розплакалась –
Тепер вона є вдова.

Її має за служницю
Кудлатий із Півночі,
Ту крикливу молодицю –
В неї завжди є злії очі.

Потрібно було окуліста,
Щоб їх вже направити,
Московського комуніста
Щоб їй також "рай" створити.

Вона дивна і непоправна
Дуже здавна звихнена,
Тим самим вже не справна,
Бо неправильно є вчена.

* * *

ДИВНІ ДИВА В НАС БУВАЮТЬ

Непрошені "опікуни",
Нам знані ті дикуни
Які Українців різали,
Жінок ляшки вивозили.

Хочу про Лемків написати,
Книгу-збірник надрукувати,
Як ляшки до Лемків стріляли,
Лемкинь з дітьми з хат викидали.

Нам не потрібно "опікунів",
Знаних ляхів, ані гунів.
Ідіть ляшки з Лемківщини,
Ми не ваші, ми Русини.

Ой, не тішся ти ще ляше,
Що по ріки Сян Буг ваше,
"Не живе Стрілецька Слава –
Задрожить Краків й Варшава.

Не хочемо ляхів, щоб писали
Для нас книгу друкували,
Геть, ляхи, із Лемковини,
Непотрібно дряпанини...

А ви, Лемки, спам"ятайтесь
Хутко кругом обертайтеся,
Найміть брата рідненького
Хай пише для Лемка свого.

Пора, пора вже навчитись
Як нам треба в світі жити,
Обійдімся без тих катів,
Ми маємо своїх братів.

Пам"ятаймо, що ми Сини
Прадідної Руси-України,
Рідненької Батьківщини,
Наймилішої Лемківщини.

* * *

ЛЕМКІВЩИНА

Наша люба Батьківщино,
Ріднесенька Україно,
Дорогенька Лемківщино,
Верховинська Країно.

Ти із діда, пра-прадіда
Київська здавня була,
Много Ти перетерпіла
Як напала вража сила.

І тепер Ти зруйнована,
Від Києва відірвана,
На три часті покраяна
Катам лютим Ти віддана.

З краси Твої і земельки
Користають чужі панки,
Що з Тобою є вдіяно,
Як Твій нарід обкрадано.

Прийде час той і година,
Що Ти будеш ще звільнена,
Будеш жити як і жила
Дорогенька Ченько мила.

Бо нічого на цім світі
Марно так не пропадає,
А все йде по своїй суті,
Як Всевишній забажає.

* * *

ПРАЦЯ НА НАРОДНІЙ НИВІ

Працювати для народу
Це не легка штука,
Щоб вибороти свободу —
В цьому є й наука.

Орати народню ниву
І зерном засівати
У погоду, у щасливу,
Щоби жнива мати.

Треба дуже наробитись
Від рання до ночі,
А також приготувитись,
Щоб зібрати овочі.

Якщо на час не зібрати
Як жнива наспіють,
То не будуть хісна мати
Ті, що так воліють.

Жнива будуть скінчені,
Хоч би і спізнені,
Та засіки не засипані --
Для селян позамикані.

Маємо досить науки
Як предки працювали,
А скільки було звірів,
Котрі працю забирали.

Добрі люди придивіться
Як скрізь кліка шагує,
Лиш до неї доберіться,
Яка нашу працю марнує.

Коли вродить урожай
Слухай, дядьку, не дрімай,
Бо родить лиш раз на рік,
Треба вбрати як скорій.

* * *

ЛИСТОПАД

Про наш пам"ятний Листопад
Пра-прадідної Батьківщини,
Котрим наш народ все є рад.
Хоч ми мали досить руїни.

Першого дня Листопада
Вісімнадцятого року
Була Рідна наша Влада,
Її святкуємо що року.

На Ратуші : Синьо-жовтий
Сини Прапор вивісили,
На нім Тризуб наш золотий
А народіві все звістили...

За Пилиці той Лях лютий
Напав на нашу державу,
Її знищив кат проклятий –
У зброї мав перевагу.

Дістав зброю на заході,
Палив, нищив Україну,
Створив пекло у народі
Та зграбував Галичину.

Українці як льви знані
Батьківщину захищали,
В Батьківщині закохані
Вони за Волю умерали.

Хай Всевишній допоможе
Визволити Батьківщину,
Рідній Нені, їй дай Боже
Прадідну Русь- Україну.

Віримо, що прийде днина
В Україні для народу:
Всім дорога нам година —
Нарід здобуде свободу.

* * *

ЛЕМКИ

Наші лемки в Пряшівщині
У Південній Лемківщині,
Замикані у в'язниці —
Нема ради зі Столиці.

Усіх Лемків з Сяніччини
З Північної Лемківщини,
Викинено з їх землиці,
Нема опору зі столиці.

Тепер усі маєм шкоду
Відірвані від народу,
Не чекати нам нагоди —
Робім як інші народи!

Коли ще не знаєш того,
Що ми є з Краю одного?
Київ є наша Столиця
І ріднесенька Криниця.

Перестаньте час тратити,
Киньмо наші сварки,
Ми не діти москівщини,
Але Мами – України.

Доказ є, лиш з того всього
Що не навчилися ми свого,
Як нам усім поступати,
Волю, Правду здобувати.

Мати право в рідній хаті,
У білій, гарній палаті,
У пра-прадідному Раю
Маєм мати, так я знаю.

Щоби можна це здійснити
Треба силу нам творити,
Бо сила творить Закони,
Поборює перепони.

* * *

ЛЮБЛЮ РУСЬ-УКРАЇНУ

Дорога Русь-Україно,
Ріднесенький Краю,
Люблю Тебе Лемковино,
Тебе в серці маю.

Я люблю нашу Родину
Та ріднесеньку хатину
Як ту дорогую днину
Рідну Київську палату.

Я також люблю сади
І ліси, красні дерева,
На луках зелені трави,
Стежку, що в сад вела.

Пару слів хочу сказати
Про наших ріднесеньких,
І також щось написати
Про дівчат молоденьких.

Хто кого щиро любить,
Шкоди не буде робити,
Одне друге приголубить
І в любови будуть жити.

Котра підла є особа
Як в Родині так і всюди,
Вона діє як хвороба,
Мають клопіт з нею люди.

Зраджує сестру і брата,
Він любку, вона друга- -
Діло зробить за ката
Навіть і коло плуга!

Обдурюють тата й маму,
І потраплять їх зрадити,
Викопують для них яму,
Щоби коштом їх жити.

* * *

САМОЛЮБ

Хто не любить другого,
А тільки себе самого –
Того назвуть "самолюб" –
Це як вільха, а не дуб.

Не варто бути вільхами,
Краще бути вже дубами.
Бо вільха слаба і гнеться,
А дуб дужий упреться.

Дуба важко є зігнути,
Можна тільки ізломити,
Коли б була дужа сила,
Щоб вже дуба поломила.

Нам потрібно багато дубів,
Дуже бистрих, як голубів,
Як із розумом так з фізикою,
Скрізь для нашого постою.

Щоб в неволі не пропали
Та на волі не заспали,
Треба дубів якнайбільше,
Щоб росли вони живіше.

Дубе, дубе зелененький,
Ой ти дубе сильненький
Рости уже здоровенький,
Бажа тобі нарід рідненький.

Потрібно буде будувати,
Хати й мости ставляти
По всій нашій Лемковині,
Рідній Русі Батьківщині.

Нам до Львова, до Києва,
Де наша давнина сива,
Де реве Славути Дніпро,
Набрати води у відро!

* * *

КАРПАТИ, КАРПАТИ

Всім було весело
В любій Лемковині.
У горах Карпатах,
Де нас нема нині.

Кривду нам зроблено,
Що нас обдурено
Всім нам шкоду зроблено,
Із хат нас вивезено.

Ми такого краю
Ніде не знайдемо,
Прадідного раю –
Тут всі погинемо.

Сумно мені сумно
За всіми горами,
По котрих ходив я
Битими стежками

Нема краю в світі
Як наші Карпати,
Як в зимі і в літі,
Рідні, любі хати.

Карпати, Карпати
Я вас не забуду,
До самої смерти
Пам"ятати буду.

Хто був у Карпатах
Той про те все знає,
У лемківських хатах
Він все пригадає. –

Чому так зроблено
З рідними горами,
Що їх не з"єднаю
З усіми землями.

Немає так добре
Як в Карпатах жити,
З вівцями на поле
Частенько ходити.

Наша Батьківщина,
Де ми виростали,
Рідна Лемківщина,
Про що нам казали

Чого нам казали
Любу оставляти,
Як нас вивожали,
Щоб її не мати.

Рідна Лемківщина,
Складова частина,
Наша Батьківщина
Ненька Україна

Де гомонить наша
Рідна любя мова,
Там західня чаша –
Належить до Львова,

Сянів і Горлиці,
Ясло та Криниця,
Пряшів і Кошиці,
А Київ – Столиця.

Чи знає Столиця,
Матір всіх городів,
Що це є Криниця
Одна з наших родів.

Хто їй не дозволив
Цю Криницю мати
Хтось їй заборонив
Лемковину взяти.

Давно є сказано
Щоби визволяти,
Чом не виконано
І чому мовчати?

Як Ленін не може
Лемків визволити,
А Сталін не хоче —
Хто має зробити?

Брежньов "визволяє"
Чехо-Словаччину,
Лемків все лишає
Та їх Лемковину.

Пролетарі світу
Подивіться всуди,
Запитайте "Віта"
За що терплять люди?

В Рад. Союзі сила
Всім все помагає,
Лемків вже лишила,
Чом про них не дбає?

Лемки робітники
Москві помагали,
Слали долярчики
Партизанів дали.

Це "Ванько Гунянка"
Може це ствердити,
Як ця партизантка
Знала німців бити..

Лемки з Америки
Знали як робити,
Слали долярчики,
Щоб німоту бити.

Вислали мільйон
Нових долярчиків,
Партизан батальйон,
Також провідників.

А Цап-Донський живе,
Може вже сказати
Його ж життя пливе,
Щоби Лемкам дати.

Дати право жити
Лемкам в Лемковині,
Лемків прилучити
До Рад. в Україні.

Це одна Родина,
Наша Лемковина,
Уся Батьківщина
Це Русь-Україна.

Ми хочемо жити
Усі в Батьківщині,
Хочемо творити
Єдність в Україні.

Ми, одна Родина,
Повинні те мати,
Це Русь-Україна —
Треба усім знати.

Вже усі мурини
Здобули держави,
Теж їхні родини
Осягнули слави.

Чому нам не мати
Рідної Держави?
Чому не просити
До Києва — Лави?

Брати Українці
Києва та Львова,
Також і Лемківці
Приходять до слова.

Хотять уже бути
У своїй Криниці,
Хотять дещо чути
З Києва – Столиці.

Що до поєнання
Конче Лемківщини,
Це малоб значення
Для всеї Країни.

Було добре було
В Лемковині жити,
З милими вівцями
По верхах ходити.

Тут зла моя доля
Як добрая воля,
Добре ви це знаєте,
Робіть як умієте.

* * *

ТУГА ЗА КАРПАТАМИ

Тужно за горами
Рідними землями,
Ми сюди прибули
За море тисячами.

Славні рідні гори
Гарненькі Карпати,
Звідки ми прибули –
Будем пам"ятати.

Будем пам"ятати,
Будемо учитись,
Щоби рідні гори
Наші визволити.

Мусимо визволити
І кордони знищити
І гори Карпати
Собі повернути.

Прокляті всі зайди
Мордують невинних,
Тих, що хочуть волі –
Людей безборонних.

І чеські не краці,
Русинів саджають,
До тюрем рештують,
Правди не визнають.

Селяни голодні
Хліба вимагають,
За це пани чеські
У селян стріляють.

Які ж чехи брати?
Залізом годують,
Замість хліба дати –
Життя відбирають.

Змусили нас кати
Лишити Карпати,
Не хотіли попасти
Між мури, за ґрати.

України не забудемо,
Ми працювати будемо,
Що зможемо – поможемо,
А Карпати здобудемо.

Не довго вже кати
Будуть господарювати,
Бо Лемки зрозуміли
Де правди шукати.

Бо вже у Карпатах
Селяни повстають,
Свої українські
Газети читають.

І катів проженуть
З рідної Країни,
Карпати прилучать
До карти України..

Ми в горах Карпатах
Будем господарювати,
Синьо-жовтий прапор
В рідних хатах мати.

Щя наша Батьківщина,
Наша Русь-Україна,
Має бути самостійна
Та рівно Соборна.

Від Дунаю до Каспію,
Про це завжди мрію,
Де живуть наші брати,
Де долини й Карпати.

Де є Крим і Кавказ,
Живе там брат наш,
На Кубані і на Доні
Пасуть Лемки коні.

Тужу, тужу за горами,
Рідненькими землями,
Звідкілля ми прибули
З Вітчизни тисячами.

Щі рідні славні гори,
Височенькі Карпати,
Із звідки ми прибули
Нам треба пам"ятати.

А потрібно пам'ятати
Також нам учитись,
Щоби оці рідні гори
Конечно визволити.

Визволити, визволити
І кордони знищити,
Там в рідні Карпати,
У гарні повернути.

Погані ті ляхи-кати
Тортурують невинних,
Забирають їх з хати
Русинів безборонних.

Гори наші гори,
Ріднії Карпати
Не можна забути,
Вас мушу згадати.

Карпати, Карпати
Я вас не забуду,
До самої смерти
Пам'ятати буду...

Карпати, Карпати
У вас красні хати,
Дерева шпилькові
Як свічки воскові,

Карпати, Карпати
Варто вас згадати,
Про славні ялиці,
Із них є світлиці.

Карпати, Карпати,
Чи смерекам стояти?
А як дуби, буки, граби,
Котрі взяли драби?

Також всі ясені,
Їх нищать восені,
В Москву вивожають,
Ні гривня не дають...

Славнії Карпати
Не дайтесь витяти,
Поганим ворогам –
Їх вбивайте гіллям!

Ми ще повернемось,
В Карпатах будемо,
Де є Батьківщина,
Вся Русь-Україна.

* * *

ГОЛОС БАТЬКІВЩИНИ

Чути голос Батьківщини
Карпатської Верховини,
Всім знаної Лемківщини,
Пра-прадідної України.

Тужить наша Лемківщина
За лемкинями й лемками,
Дороженька Батьківщина
За доньками і синами.

В мене землі заростають
Бурянами і кущами,
А любі лемки страждають
Сумуючи за милими горами.

Приїзжайте із плугами
В любеньку сторононьку,
Із коничками й коровами,
Щоби орати земельку.

Вона плаче та ридає
Пошматана, зруйнована,
Своїх діток виглядає
Бідна Ненька закопана.

Вертайтеся автохтони
У ці прадідні Карпати,
Милі діти Лемківщини,
Вас благає ваша Мати.

Наші Лемки з роду славяни,
Одні з перших християни.
Ці Русини чесно поступали,
Між ворогами зла зазнали.

Лемкам потрібно зброїтись
І самим себе боронити,
Як ми Лемки хочемо жити,
Нам всім потрібно учитись.

Нашу Лемковину загарбали,
Проти нас усі з'єднались,
Як монголи також і славяни,
Хотяй вже були християни.

Нашим Лемкам треба знати,
Щоб жити треба силу мати,
Як фізичну також і умову,
Для забезпечення й здорову.

Ми вже те можемо осягнути,
Щоби собі право здобути,
Коли всі будем свідомими,
Поміж народами рівними.

* * *

ЩЕ ПРО КРИВДУ ЛЕМКІВЩИНИ

Пишуть наші ті писаки,
Дуже вчені "чухраїнці"
Про цю область України
В західному її кінці.

Що є між Сяном, Дунаєм,
Зоветься Лемківщиною,
Вона є українським раєм,
Батьківщини частиною.

Хотять нас переконати,
"Що там є лиш овес, бульба,
Не можуть нам доказати,
"Що там тільки біда, журба.

Лемківщина має гори
Малі, більші і високі,
Лемківщина має доли,
Також глибокі потоки.

На Лемківщині все росте
Хто що посадить, посіє –
Свята правда, там є оте –
Не кожний це розуміє...

Всі вороги хотять наш Край,
Славу нашу Лемковину,
Вони знають про наш врожай,
З давнини Русь-Україну.

Вороги тим не журяться,
Як ті вчені наші пани,
Вони завжди погодяться,
"Щоб тримати наші лани.

Хоч не мають, по їхньому,
Лиш овес і цю бульбу –
Лемки не лишали дому
Через цю вигадану журбу.

Бульба, овес Лемковини
Дають силу для людини,
Лемки люблять Україну,
Любо-милу Батьківщину.

Про Карпатську Верховину
Варто знати добре зроду,
Пам"ятати в кожен днину
Про ту прекрасну природу.

Подивіться трохи ліпше
До лемківської родини,
Чи збудована там гірше
Як деінде, щодо рівнини?

Може ви би перестали
Так про те галасувати?
Бажанням, щоб ви писали,
Щоб правильно поступати.

Ви бороніть золотую
В Україні пшениченьку,
А ми овес, бульбу тую
Та водицю здоровеньку.

Брати рідні Українці!
Не журіться, чим не треба,
Подивіться у всі кінці –
З Лемківщини аж до неба!

По вашому ми на вівсі
В Лемківщині виховались,
Чи ви від нас уже ліпші?
Ми також оборонялись...

Чи були ліпші сармати,
Половці, дуліби, анти,
Або печеніги, скити,
Ніж були біло-хорвати?

Або інші, що втопились
В нашому руському морі
Та в націю нашу влились
В багатій нашій коморі?

Пани брати Українці!
Так робити не годиться.
Ваші брати теж лемківці,
До них ліпше придивіться.

Потомки біло-хорватів,
Ми всі Лемки-Українці,
Не зрікаємось Карпатів,
Бо ми русини-лемківці.

Ми є правні автохтони
Карпатської Верховини,
Західної її частини,
Прадідної Лемковини.

Всі ті вороги нас хотять
Втримати в своїх державах,
І війни за нас провадять,
Щоб мати нас в своїх лавах.

Яка ж в цьому є причина,
Що ви лиш по Сян хочете?
Та чому ж ви Лемківщини
За рідну не признаєте?

Ліпше всіх об'єднувати
Все у найбільшу родину,

Дбати, щоби згоду мати
Щодня і в кожную годину.

А як ви поступаєте
Щодо нашої Країни?
Лемківщину лишаєте
За "межами" України.

Не хочемо від вас хліба .
Ми знаємо працювати
В нас не існує та біда,
Лиш хочемо Київ мати.

Київ – Матір всіх Городів
Нашої пра-прабатьківщини,
Усіх наших племен-родів.
Прадідної України.

Нам потрібно працювати,
Лемків освідомлювати,
Це їм треба уже знати,
Що ми усі рідні брати.

Яка є Русь-Україна,
Такі Русини-Українці,
Одна велика родина,
Де братами є й лемківці.

На це треба часу сили,
Щоби лемків направити,
Як до сіна сильні вили,
Братів русинів навчити.

Ми можемо визволяти
Славну Русь-Україну,
Як зможемо разом стати –
Здобудемо Батьківщину.

Якби усі за одного,
А один за всіх стали,
Тоді не було б такого,
Щоби ми діло програли.

Варто доброго учитись
Від розумного народу,
Щоби своє досягнути,
Мати волю і свободу

Ось тому і лише тому
Звертаємо цю увагу,
Щоб в утраченому дому
Мати нашу перевагу.

Як не будемо з'єднані
Ми не можемо виграти,
Так якби на океані
Порозкидані плавати.

Помагайте нам єднатись
Ви свідомі "чухраїнци",
Щоби свого домагатись,
З вами також і лемківці.

Ми горами Карпатами
Все і всюди тішимося,
Та рідненькими борами,
Де ми є, все гордимось.

А ми з вами, як з братами
Все і всюди поступаємо,
А ви чомусь не так з нами,
Хоч ми одну Неньку маємо.

Ми є горді з Лемковини,
Де ми росли, виростили,
З прадідної Батьківщини,
Що прадіди нам придбали.

В єдності сила народу,
Хотяй і поневоленого,
Як зі Сходу так Заходу
Визволимо брата свого.

Боронимо Суверенну
І Соборну Україну,
Не лиш саму Лемківщину,
Як ви "від Сяну до Дону"...

* * *

НЕМА ПРАВДИ

Чому нема тої правди,
Котрої потрібно всюди?
Більше є знаної кривди,
Добре знають про це люди.

Кривди людям не потрібно
Бо вона є шкідлива,
Правди людям є потрібно –
Вона завжди поблажлива.

Як дві особи в"яжуться
Та взаємно присягають,
В дусі того зрікаються,
А інших щоро кохають...

Де тої правди шукати,
А чи її можна знайти?
І як правду пізнавати,
Як у тому вив"язатись?

Нема правди у народі,
Хотя її всім потрібно,
До свободи у поході
Щоби нарід наш жив вільно

Щоби жив і мав свободу
Треба усім про те дбати,
Працювати для народу,
Волю разом здобувати.

Ми в неволі дуже давно,
Варто з неї визволитись,
Всі до бою стати явно,
Щоби кривду побідити.

Пошо очі закривати
Як це так і не інакше,
Всю підлоту викривати,
Щоб зробити завтра краше.

* * *

КРИВДА ДОНІ УКРАЇНИ

Кривда доні України,
Дорогої Лемківщини,
Злі сусіди її взяли,
Нашу милу розірвали.

Північну ляхи-кати
Лемковину зруйнували,
Від Висли аж до Сяну,
Коли Рідну ще огляну?

Південною ті "словаки",
Менші пани ніж поляки
Загарбали до ріки Гужу.
За Ненькою тяжко тужу.

Рідна Ненько Лемківщино
України Ти дитино,
Прийде, прийде ще година –
Буде вільна Лемківщина.

* * *

ЩОБ ВЖЕ БУЛА ЗГОДА

Нам потрібно згоди,
Згода скрізь буде,
Бо час вже полагодити –
Бо незгода все руйнує.

Хто мріє що лиш йому
Потрібно волю мати,
Він вже може другому
Добре про те пояснити.

Хто робить одне з двох
Він так зле розуміє,
Щоби інший лиш подох,
Або також вже дуріє

Ми знаємо, що сусіди
Нашої Руси-України,
Вони мають свої біди
З лії роблять руїни

Ми злого не визнаємо
Бо воно є шкідливе,
Сусідам не докучаємо,
Не йдемо на їх ниви.

Як всюди таке будемо
Всі між собою мати,
Одні других забудемо
Волю тую визнавати.

Тоді буде як й було –
Лишимось в неволі,
Усім лихо буде дуло
В прадідному полі.

Нам вже треба знати
Т. Шевченка й І. Франка,

Лиш написане виконувати
Не вдавати з себе "панка".

Щоб вже волю осягнути
Варто всім це знати,
Маємо завжди тягнути
І також себе шанувати.

А щоб була відновлена
Прадідная й добра слава,
Не мала б бути залишена
Рідна Земля Ярослава.

* * *

НАША МАТИ РУСЬ-УКРАЇНА

Ми є Лемки, як і Бойки
Чи Гуцули, Буковинці,
України сини й доньки,
Так само як Волинці.

В Україні ми родились,
В Україні й виростили,
Також там же й виховались,
Рідний хлібець споживали.

Україна наша Ненька,
Вона усіх породила,
Любо-мила та щиренька
Годувала й хоронила...

Рідні брати Верховинці
Славних й високих Карпат,
Так! Руснаки-Українці,
А в Києві там наш брат!

Так! Київ наша Столиця
Племен Руси-України,
В Карпатах є ще Криниця
Дорогої Лемківщини.

Русини або "Руснаки"
Ми ці самі Українці –
В Україні всі однакі,
В її західному кінці.

Там за Сяном і за Ужом
Коли Висли під Татрами
Працює Лемкиня з мужем
Поміж славними горами.

Наші Лемки бувші "Леми"
У горах жили з давнини,
А ми їх правнуки, де ми?
Кому ж платимо данини?

* * *

НАМ ВСІМ ТРЕБА ПРО ТЕ ДБАТИ

Наш народ у Новгороду
Від Висли , Пилиці і Дунаю,
Визволивсь, здобув свободу
По зимну Волгу та Каспію.

Я тоді був би дуже радий
Що наш нарід у Батьківщині
Від всіх зайдів визволений
В рідному Краю, Руси- Україні.

Щоби нам те осягнути
Потрібно всім про те дбати,
Щоби Батьківщину здобути
Корону Предків відібрати...

Десь в Кракові чи у Варшаві
Корона Вітччини захована,
Яка там є не в рідній славі –
Чекає на свого Пана.

Данилового пра-правнука,
І він це знаменито знає,
Історична, рідна наука
В Києві своє місце має...

Лиш її взяти до Столиці
Славетних Предків України,
Запевнити рідні границі
Прадідівської Батьківщини.

Славні Русини-Українці
Січ козацьку заснували,
Боронили Рідні Кінці
Про Батьківщину все дбали.

Допоможи нам Всемогучий
Пра-Батьківщину визволити,
Як Справедливий, Видючий!
Ми хочем в Батьківщині жити.

* * *

ЗМОВИЛИСЬ ВСІ ВОРОГИ

Змовились всі вороги
По українські пороги,
Щоб Україну розібрати,
Все понищити, пшеницю забрати.

Поділились нашим Краєм,
Україною, Божим раєм,
І панують всі над нами,
Вдали себе поганями.

Всі зуться християнами,
Більше з них католиками,
А декотрі православними –
Нема різниці між ними...

Дуже люблять вареники
Ті погані всі шкідники,
Такі вже є з них герої,
Піддаються в полі-бої.

Правильно треба сказати:
Можуть добре утікати,
То є зібрана голота,
Ховається до болота.

Втікали, втікали усі,
Пропадали на дусі,
Перед всіми воїнами,
Хоч звалися героями.

Ми пам"ятаємо цей час
Як утікали вже за нас.
Так будуть ще утікати,
Україну оставляти...

Коли прийде пора
Все буде втікати,
Як та нечемная мара
Буде їх весь світ гнати.

Я не Шевченко ні Франко
Лем Іванів Василенко,
Автохтон із Карпат Лемко,
Українець Карпатченко.

Нема в мене диплома,
Я не маю ніч від "Хома",
Поступаю, як Бог велів,
За те досить потерпів.

Наші лемки говорили,
Що з одного дерева є:

Хрест, лопата і не крили
Так було, так буде і є.

Я не патріот за гроші,
Не працюю за розкоші,
Я все роблю для народу,
За його життя й свободу.

Я доказував ділами,
А не голими словами,
Пояснював й інформував,
В громаду організував.

Що ми лемки робітники
Такі самі є великі
Як всі інші Українці
З усіх України кінців.

Ми мусимо волю мати,
Лемківщину об'єднати,
До Києва приєднати,
В Україні газдувати.

Згинуть усі ції зайди,
Знані наші кати-пани,
Визволиться Україна,
Також її Лемківщина.

* * *

ЗАЖУРИЛАСЬ ЛЕМКІВЩИНА

Зажурилась Лемківщина,
Що тяжко їй жити.
Потоптала ляцька орда
Лемківські діти.

Наші Лемки це сини
Козацького роду,

Всі вони готові вмерти
За нашу свободу.

Дай нам Боже добрий час,
Щасливу годину,
Стане сили усіх нас
Прогнать ворога гадину.

Приліз ворог із Заходу
В наші рідні Карпати
І став наших Лемків
До себе вивозити.

Став села палити,
Людей мордувати.
Вивіз Лемків у свій край,
Щоб на ворога працювати.

Наші Лемки витревалі,
В ярмі не загинуть,
Усіх зайдів проженуть,
Звільнять Лемківщину.

* * *

ЗА РІДНИЙ КРАЙ

Патріоти та герої
Які в лави стали,
Вони йшли у люті бої,
Де життя віддали.

Записались в УПА сини,
Щоби волю здобувати,
Усі права Батьківщини
Та свободу захищати.

Ворогів били наші брати,
Як ті добрі косарі,

Мали втрати в боротьбі
Ворогів теж добре били.

Там одного найбільшого
Зайду розчвертували,
Вбили зайду проклятого
Брати з Верховини.

Панські раби погодились
З тими зайдами заходу,
Щоб ці Землі залишились
Чомусь не мають виходу.

Як не дамо свого неба
Ть ше можуть сконати,
України також їм треба
Хоть до Сяну, але дати.

Лише по Вислі човнами
Могли б ляхи пливати,
На заході то з Гунами
Трудно ради уже дати.

Хай поляки дома живуть
Лише в себе за Вислою,
Коло Одри німці мають,
Як вони хочуть спокою.

Ми знаємо, що це слизько
Не добре з поляками,
Коло Висли ми є близько,
Потрібно згоди з нами.

Панським рабам ми радимо
Тихо завжди бути,
Ми сусідів завжди бачимо,
З голоду не дамо згинуту.

* * *

ЗАКОХАЛИСЬ

Та замало було цього,
І партії також порушили,
Щоб лиш осягнути свого,
Не дбали про це, як жили.

Чи не краще було б уже
Спокійненько любитися?
Ніж сваритись так дуже –
Практичніше годиться.

Знаємо: "Згода буде" –
Треба добре пам'ятати,
"Незгода лише руйнує",
Нащо сварню починати?

Мужі на цьому терпіли
Без потреби та вигоди,
А лисиці дуже пріли
Довго ждали полагоди.

Закохались молодичі
У студента молодого,
Вони знані як "лисиці"
Ще до того, бо вченого.

Одна була також вчена,
Уродлива й молоденька,
Друга вперта і невчена,
Лише дуже є хитренька.

Посварились без потреби
Із заздности вже знаної,
Чи не було теї нагоди
Взялись до "пісні іншої".

Замішали "рідних мужів",
Щоби лиш все закривати.
Самі грали зміїв-вужів,
Щоб свого осягати...

* * *

Я ЦЬОГО НЕ РОЗУМІЮ

Я не розумію цього
Засліплення партійного,
Яке шкодить народові,
Щоби вирватись з неволі.

Час вже про те подумати,
Засліпленність усувати
Та наш нарід визволити,
Щоб державу відновити.

Бо рідному народові
Треба свободи і волі,
Щоб міг сам господарити
Та в нікого не питати,

Не питати, що робити
Орати, сіяти й собирати,
Урожай позбирати
Й до порядку привести.

Придбане у себе мати,
Щоб вже більш не голодувати
Та з голоду не вмерати,
Хліб нікому не давати.

Щоби молодь училася,
Про рідне довідалась,
Знала рідну історію,
Справедливу географію.

Бо нам того усім треба
Як щоденного хліба,
Нема свого рідненького
У Вітчині свого рідного.

Не сварімось за партії,
Робім діла справедливії,
Щоби була єдність й згода
І скрізь рідна полагода.

Ми знаємо як бувало,
Сили було в нас замало,
Не було в нас тої єдності
Замість згоди – розєдності.

Партійщина зла погана
Має в себе ката-пана,
Де він туди просунувся
І дуже забезпечився.

А як ще в ній диктатура,
Де їм кричать: ура, ура,
Та автоматів не бракує,
Бо диктатура продукує.

Час вже було б нам навчитись
Та висновки витягнуть,
Ще з братовбивчої боротьби
Нічого доброго не зробили ми.

Так не вільно нам робити,
Щоб самі себе вже бити,
Бо це йде на ворожі млини
Лиш з нашої власної вини.

Нам ще треба зрозуміти
Та не треба зло робити,
Спитаймо серця і розуму,
Щоб відновити свою Думу.

Рідна Дума, так як Мати
Буде нам скрізь помагати,
Щоби свої справи знали,
Завчасно їх виконали.

Так, Рідні, крокуймо всі враз,
Працюймо як треба, бо вже час
І визволяймо Рідний Край,
Щоб був для нас всіх вільний.

Бо нам того всім потрібно,
Щоб жили ми всі вільно,
В Рідній Русі-Україні,
В любій, милій Вітчині.

Люди наші все чекають
Свободи й волі думають,
День і ніч не досипають
Про свободне життя мріють.

* * *

В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ

Любі сестри, брати милі,
Будьмо самі собі щирі,
Не кажімо: я не можу
І цеголки не доложу...

Не кажімо: я не лемко,
Я подоляк, а не бойко!
Ми всі з одної Родини,
Із прадідної Вітчини.

Всі знаємо прадідну мову,
Цюю нашу рідну і чудову,
Ми повинні всі зеднатись
Та до діла всім забратись

І тому варто про те знати
Як в цьому часі поступати,
Часописи та книжки читати
Про нашу соборність дбати.

Всім нам треба разом йти,
Щоб як нарід могли жити,
Бо розеднані не зможемо,
У чужому морю загинемо...

Тільки подаймо собі руки,
Руси-України сини-внуки,
Дбаймо про сильну Родину,
Любімо нашу Батьківщину.

І щоби її визволити
Та свобідними жити,
Розумно господарити
І ніколи не бідити.

Уже маємо Т. Шевченка
І також Івана Франка,
Розумну Лесю Українку,
Не бракує і барвінку.

* * *

ЛІПШЕ ПІЗНО НІЖ НІКОЛИ

Слухаємо і читаємо.
Що потрібно нам учитись,
Ми це уже признаємо,
Бо без знання важко жити.

Нам вказують для прикладу
Різних розумних народів,
Щоб в нас все було до ладу,
Як у хліборобів плодів...

Перших нам вказують жидів,
Мудрих, вчених працівників,
Других нам вказують чехів,
Гідних знаних робітників.

Також є інші народи,
Розумні всі, роботящі,
Всі дбайливі для вигоди,
Виконують праці найважчі.

Як німці, голяндці, данці,
Доказали хто вони є,
Норвежці, шведи, фінляндці,
В них порядок завжди є.

А що до самих японців,
Ті також вже доказали,
Випередили швайцарців.
Щоби ми так поступали.

Учімся від усіх людей,
Нам всім того є потрібно,
Дивімся як народ чужий
Живе кожний в себе гідно.

Учитися завжди треба.
Час міняється різно
Здобудемо собі неба,
Учитися не запізно...

Ми змушені признатися,
Що ми остались позаді,
Конче греба учитися,
Щоби не жити в біді.

Нам потрібна 'є наука,
Щоб ми могли визволитись,
Бо наука – добра штука,
Щоб ми вільні могли жити.

Ми маємо много ворогів,
А першими ми є самі,
Загляньмо до наших рядів
Перші ренегати рідні.

Потрібно до праці взятись,
Конче кукіль весь вибрати,
Про те треба нам подбати,
Щоб пшеницю чисту мати.

Ми українці є в неволі,
Запрягаймо ж наші "воли",
"Ліпше пізно, ніж ніколи"
Хай вивезуть нас з неволі.

* * *

ВОВЧИЦЯ В ОВЕЧІЙ ШКУРІ

Була собі в Московії
Револуція "славна",
Хвалилася, що визволить
Всі народи з ярма.

Вже шістдесят літ минуло
Як Москва диктує,
Прикрилася "рад-владою" –
Народи мордує.

Ця свобода, мов та мана
З орбіти щезає,
Люди терплять, а над ними
Диктатор гуляє.

Убиває й не питає
Хто якого стану,
Селянин чи робітник,
Чи маршал зі штабу.

Чи то вчений, чи звичайний
На те не зважає,
Без вагання всіх в могилі
Піском засипає.

Післав туди й Грушевського
Великого історика,
А вслід за ним Хвильового,
Сембая і Скрипника.

Трудно нам усі жертви
Отут почислити.
Щоби такий реєстр скласти
Треба вік прожити.

Цими свідками насилля
Над жертвами невинними
Є могили, що їх внутрі
Своїм давно схоронили.

А над ними тихий вітер
Сумно повіває,
Наче мати у колисці
Дитя присипляє.

А тим часом московська
Диктатура шкульгає.
Але виб"є ще година,
Зла вона сконає.

Тоді кожен сам побачить
Москви діла брудні,
Прокинуться, схаменуться
Проклятії дурні.

Жаліть буде, хто не слухав
Божого закону,

Відцуравсь своєї неньки,
Пішов у комуну.

Теперішні всі грішники
Мають ще нагоду
Покаяться і вернутись
До свого народу.

І до праці невпинної
Разом з нами стати,
Спільним трудом і силами
Все відбудувати.

Бо опісля може бути
Запізно для брата,
Коли буде збудована
Своя рідна хата.

Бо не штука "как" казати,
"Что ми такі самі,
Не руснаки, а українці
Від одної Мами".

Того ми не знали –
То не наша вина,
Лем "Вані Гунянки",
Маркса і Леніна.

Послухайте, брати милі,
Що хочу сказати:
Відцурайтесь ви Москви
І Вані Гунянки!

Бо той Ваня Гунянка
Замість шанувати
Свою рідну милу мову –
Він почав "какати".

А товариш Пільний
Скрився з того ляку,
Із Москви дістав наказ
Цілувать Гунянку...

Наказ прийшов дуже строгий,
Йому треба покоритись,
Хоч не любить Пільний Вані,
Мусить з ним миритись.

Бо Москва їм так велить
Любитись як ті брати,
Гуртом буде легше
Маму Рідну розпинати.

А з Вапенного Карпатин
Плете вінка тернового,
Хоч він казав у Брантфорді:
Нам потрібно свого рідного.

Отаких провідників
Маєте незграбів,
Ви за ними як ті вівці
Сунете свої голови до петель.

Московію вихваляють,
Котра вас буде мучить,
Бо вона є ніщо інше як вовчиця
У шкурі ове ч і й!

Москви треба берегтися
Поки жити будем,
Бо мені мій дід казав:
То великі блуди.

* * *

ЛЯЦЬКА ГОЛОТА

Присвячую це голоті
В її рідному болоті,
Західному сусідові,
Голодному хижаківі.

Котрий згодився з катом,
Із півночі "старшим братом",
Спільно наш Край поділити,
Нашим добром вдоволитись.

Підла, дурна голота
Лізе з брудного болота,,
Чіпляється як п"яниця
Українського лица.

Ой, підла, дурна голота
Не любить свого болота,
Вона здавна до нас лізе,
До українського плота.

Придумує небелиці,
Любить наші вечерниці,
Хоче Лемків присвоїти
Та з них кров хоче доїти.

Ви ляхи не хитруйте,
Але краще подумайте
Як вам треба поступати,
Щоби краще життя мати.

Ляхи, шануйте "ойчизну",
Свою рідну ляховшизну
На Заході, там де ваше,
Бо на Сході – це є наше.

У нас живуть козаки,
Ще вам дадуться взнаки.

Пам"ятають Хмельницького,
Пригадають вам ще його!

Ой, не гішся враже ляше,
Що до Сяну й Буга ваше!
До Пилиці здавна наше,
Це Русь-Україна, ляше!

Ти ненаситний ляше,
Залиши все, що наше!
Ти кров"ю обмазаний,
Геть з України, поганий!

Ще прийде та Красна Днина,
Звільниться Русь-Україна,
Буде вільна Лемківщина,
Наша люба Батьківщина!

Все йде і все минає,
Сильніший право встановляє.
Прийде пора і вороги
Залишать наші пороги.

* * *

ПОВІЙ ВІТРЕ З УКРАЇНИ

Повій вітре з України,
Із високого Кавказу,
Повій вітре із Вітчизни
Та без чужого наказу.

Повій вітре із Карпат,
Із снігових тих Татрів,
Тебе виглядає твій брат —
Все чекає рідних вітрів.

Нема вітру тай не буде,
В неволі там живуть люди...

Ворог тепер сидить нині
В нашій любій Лемковині.

Треба завжди це писати,
Щоб молодим пригадати
Про народну, рідну справу,
Щоб ставали в нашу лаву.

Наша справа є потрібна,
Також того вже є гідна
Щоб про себе усе дбати,
Те, що треба видвигати.

Нам не робить це різниці
Чи ми всі є із Криниці,
Дбаймо разом про Горлиці
І про знані нам Кошиці.

Ми, русини-українці
Подоляки, верховинці
З багатой Батьківщини,
З прекрасної України.

Не забудьмо Перемишля,
У нашому возі "дишля" –
Був столицею Країни,
Прадідної України.

Лемківська хата із ялиць

ТРОХИ ПРО ОДНОГО ЦИГАЧА

Цим разом про одного цигана,
За котрого в нас є рана,
Його привезла та каравана
Від римського зайди-пана.

Поселився в нашім Краю,
Недалеко є від Дунаю,
Таки коло Чорного Моря.
Від нього ми мали досить горя.

Він нам цю кривду зробив,
Частину Буковини захопив,
Та був Руський Господар,
Із давнини наш володар.

Також зайшов до Бесарабії,
Зродились в нього ті мрії
Бути паном в Русі-Україні,
В нашій прадідній Вітчизні.

Свого часу ліз до Галичини,
Короля Данила Батьківщини.
Циган все хотів загарбати,
Щоб у нас могутнім стати.

Він має натуру як та безрога
"Тая перерила нашого порога",
І там дальше безрога рие,
Ще й до того як собака вие.

Бо його прогнано з Бесарабії,
Нарушено великі, погані мрії,
Він часто про те знову гавкає,
Україну заберати охоту має.

* * *

РІДНОМУ БРАТОВІ

Сумний спомин в серці ношу
З того, що вже прогуло,
Жаль свій часто я голошу
Як згадую, що було.

В Лемківщині я родився,
У прекрасній Верховині.
Там я виріс; там молився
Свому Богу, як і нині.

Мав я брата молодшого
На шість років та від мене,
Працював усе для нього,
(Пообіцяв тобі, Нене!)

Через ворогів проклятих
Мусів дома укриватись,
Та за землю управляти
Треба було таки взятись.

Думав: буду працювати
Поки це є лиш можливо,
Не для себе, а для брата,
Нехай колись збере жниво.

Прийшла пора, що я мусів
Село рідне покидати,
Батьківщину святу Русів
Більше вже не оглядати.

Став скитальцем, як прибуду
В краях чужих працювати.
А перед тим отой Юда
До нашої прийшов хати.

Брат автора Теодор Челах

Хоч родився в Україні,
Як брат рідний, свій від свого —
Та "звихнувся" на чужині
І забув себе самого.

*На світлині брат автора Теодор Челах з дружиною
Марусею та сином Іваном.*

Диктатором став у хаті:
Щобі інші працювали,
Без вигоди і без платі,
Щоб лиш "він і вона" мали.

Мого ж брата в цій неволі
Супостати вражі вбили
На рідному таки полі,
А всю правду загирили.

Ось брат стоїть коло мене
І з сиком та дружиною.
Я скажи б міг: О, Нене,
Ще твій син є тут зі мною.

А він мені немов каже:
Зачо мене кат стріляє?
Нехай Оля про це скаже,
Бо про це все вона знає.

Тепер бідна в Україні
Живе біля сорок років.
(Девять лиш на Лемковині!)
Знає ката з усіх боків...

Із синами і донькою
Були разом вивезені –
Пращались з Лемковиною,
Тужно їм за нею нині.

Бо єдина Правда в Тобі!
Бог – Надія, Бог Всемог!
Нехай лихо буде в гробі –
Веди нас до перемог!

І мене хотіли вбити
Мої підлі вороги,
Та Ти дав мені прожити,
Вони ж зникли до ноги.

Дякую Тобі, мій Боже,
Що Ти мені допоміг
Пройти лихо все негоже,
Щоб Тебе славити міг!

Боже мій, Великий Боже,
Ти еси Правдивий наш!
Як не Ти, то хто pomoже
Із неволі вирвать нас?

* * *

МОЇМ ДІТЯМ

Постарівся на чужині...
(Хоч думками в Україні,
В її західній частині –
Незабутній Лемківщині.)

Молодим я був – прогуло,
Давно, давно це минуло,
Але ще є згадка нині,,,
Хай останеться по мені...

Моя любая дружина,,,
Дивлюсь теж на мого сина
І донечку, ще маленьку
Та прекрасну, хорошеньку,

Мої діти – мої мрії,,,
Тепер вони вже старшії,
Самі внуків уже мають,
Та мене не забувають,..

Дай вам Боже, мої діти,
Літа довгі ще прожити,
Дай вам, Боже, дочекати
Ваших дітей вдячність мати.

Автор Василь Челак з родиною, дружиною Анастасією, Синою Михайлом та дочкою Марусею. Світлина з 1938 року, зроблена в Торонті, Онтаріо, Канада.

З МОЛОДОСТИ ПАМ"ЯТАЮ

З молодости пам"ятаю,
Спогадів багато маю
Як я був у Роттердамі,
У тій злющій "вовчій ямі"

Був ще "кузин" мій хороший,
(Він ніколи не мав грошей)
Та якось ми проживали
І раду собі давали.

У пам"яті його бачу
(Хоч дечого не пробачу!)
Він прізвище моє носив,
Та не те, що я голосив.

Дай нам, Боже, пам"ятати,
Друзів щирих усе мати,
Пам"ятати, що бувало
А недругів мати мало!

МОЇ ДАВНІ МРІЇ

Вже минула сімдесятка
Як зродилась в мене гадка,
Щоб ворогам не служити,
А в Новому Світі жити.

Мріяв, мріяв "зелененький"
Як ще я був молоденький,
Ченавидів окупантів
Оцих вражих ляхів-панків.

Автор Василь Челах (з права) та його свояк Микола Челах. Світлина зроблена в Роттердамі.

Отягався з тим довгенько
Бо хотіло так серденько,
Щоб цих сиріт не лишати
От і взявся газдувати.

Передумав, що вже біда
І подумав я про діда,
Що жив тоді за морями
І поманджав Карпатами.

Перше самий, без дружини –
Хоч без її також вини,
Лишив синка в Ріднім Краю,
Так, як нині пам"ятаю,

За сім літ прибула рідня,
З Карпат рідних, а не з Відня,
Та до мене, до Канади.
Був я тому дуже радий.

Довго, довго вже мандрував.
Я молодим так не думав,
Бо не сподівався аж такого,
Що буду мати "Юду" підлого.

О, це все я добре пам"ятаю,
Скільки труда того маю,
Забрав рідню не з Єгипту,
А не дістав навіть лепту.

Може тому, що тихо сидів,
Дома "революції" не робив?
Це також смиренному
Нич не дали з його ж дому.

* * *

ІНЖЕНЕР КОЗАЧЕНКО

Наш Пан Інженер Козаченко
Пише вірші хорошенько,
Пише, пише, мов малює
І про Дніпро теж згадує.

Пише вірші та поему
На цікаву дуже тему,
Пише, пише, запитує,
Чому Дніпро наш сумує.

Пливе Дніпро як і перше.
Він сумує тепер більше,
Мовчить, тужить лише тому,
Що немає волі в дому.

Хатя Дніпро й далі пливе,
Життя в хатах нещасливе
У багатій Батьківщині,
В ріднесенькій Україні..

Так, Інженер Козаченко
Тут він живе хорошенко,
Щодня робить грошенята,
Якби коло свого тата.

Хоч осівся на чужині,
Має усе він вже нині.
Перше волю і свободу,
Яку любить уже зроду.

У Денвері поселився,
Також трохи постарівся,
Завжди тужить за Ненькою –
Країною Рідненькою.

В серці має Україну,
Дорогую Батьківщину,
Дуже тужить і сумує,
Правди й волі очікує.

* * *

ОБОРОНЯЙМО РІДНИЙ КРАЙ

Кривда є Кавказові,
Славетному Сходові,
Кривда також Лемківщині,
Шкода Рідній Україні.

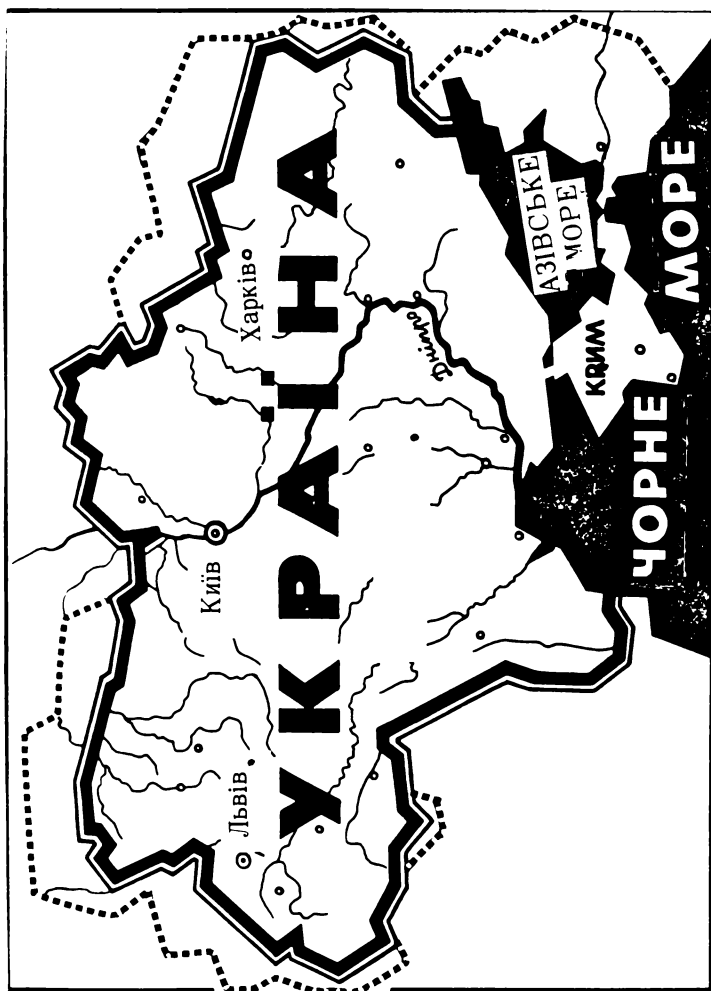
Маєм три ті Верховини
Прадідної Батьківщини,
Пам"ятаймо за рівнини —
Це всі землі України.

Лемківщину не лишаймо,
Про Кавказ не забуваймо,
України не меншаймо —
Соборну обороняймо.

Суверенну треба мати,
Господарем треба стати,
Про Соборність не забувати,
Славу предків відновляти.

"Колись Русин зпід Бескида
Дуже тяжко не думав,
В кращім життю себе видів,
Злої долі він не знав".

Орав ниву при Дунаю,
Орав також при Каспію,
Мав усього він доволі
На пра-прадідному полі.

КАРТА УКРАЇНИ

Землі України поза її теперішними межами

Після цього зайшли зміни:
Зруйнували Край наш війни,
Вороги край поділили
А нарід наш поневолили.

Ми, правнуки, повтікали,
По́за моря виїхали,
Одні других не знаємо,
Соборности не маємо.

Лемки, Бойки й Подоляки –
Це всі наші є земляки
Із нашої Батьківщини,
Трипільської України.

У нас племен є багато,
З різних земель їх узято –
З півдня, півночі, заходу
Аж до далекого сходу.

Від Дунаю аж до Баку
Батьківщину маєм таку –
Дев'ять десятих рівнини
І три славні Верховини.

Це Кавказ, Крим і Карпати.
Всюди рідні, білі хати,
Що їх предки збудували,
Коли вони газдували.

Створили свою Столицю,
Київ Рідний, мов криницю,
Над славним Дніпром рікою,
З його чистою водою.

Ми всі туди линемо,
Всі до Києва хочемо
Всі соборно належати,
Бо Київ є Рідна Мати.

Лемки, Бойки і Гуцули,
Хто миє і хто ми були,

Подоляки й Буковинці –
Але всі ми Українці.

Де ми жили, там хочемо
Жити вільно бажаємо
В Суверенній і Соборній
Україні непоборній.

Тепер іде ця мова,
Щоб була здійснена воля
Усім людям на землиці,
Ми прилучимсь до Столиці.

До Столиці, до Києва,
Де є Рідна Мама Єва,
Всіх своїх синів та дочок,
Наших прадідів діточок.

Славних Русів-Українців
Зі всіх земель її кінців.
З просторої Батьківщини –
Всі прагнемо України.

Не лишаймо і Молдави,
Цеї прадідної слави,
Свої краї боронити
Та всі землі визволити.

Холмщину і Люблинщину,
Прадідную цю частину.
Пам"ятаймо про Полтаву,
Не лишаймо на поталу.

Донеччину й Кубаньщину,
Цю прекрасную рівнину.
За Сян і Ярославщину –
Всю Західню Галичину.

Курсьщину й Вороніжчину,
Твердиню славно північну,
Наш історичний Новгород,
Де живе Український Народ.

* * *

ПОРАДА НАШИМ ЗЕМЛЯКАМ

Усі хай це уже знають
І добре запам'ятають,
Що я не зможу терпіти
Хто буде дальше дурити.

Я увесь час все старався,
Скільки міг напрацювався
Й також дуже натерпівся,
Кінець терпінню урвався.

Хто не хоче чи не знає —
Мені це не помагає,
Тільки шкоду з цього маю,
Котрої я не бажаю.

Хочу згоди потрібної,
Хто мову знає знаної,
Бо інакше гірше буде,
Не признають уже люди.

Я людина без науки,
Зате знаю тяжкі муки,
Загодити різні справи,
Як не дуже є куряві.

Є труднощі у родині
Статись у кожній годині,

Буває те і в народі,
Наладнати усе годі!

Тоді треба хоч те знати
Його конче виконати,
Можна буде і вступитись,
Коли трудно погодитись.

В мене нема іншої ради,
Хто не слухає поради.
Це рішив я написати,
Щоб усім про це узнати.

* * *

ПРОХАННЯ ЛЕМКІВЩИНИ

Україно, Рідна Мати,
Не дай мені загинати,
Прошу Тебе мене взяти,
До Києва приєднати.

Я в Карпатах уярмлена,
На три часті поділена,
Гори й доли порізані,
Мої уста завязані.

Ходити ходжув працюю,
В Рідному Краю гарую,
Тільки я не маю права
До рідненького закона.

Це до Львова і Києва,
Де наша Столиця Єва,
Там я хочу належати,
Де Ти моя Рідна Мати.

Тебе Рідну я благаю,
Лиш єдиний вихід маю,

Мушу Тебе ще благати,
Моя Ріднесенька Мати.

Я вірю, що Ти це знаєш,
Бо історію рідну маєш,
Що довгими віками
Бідую я між сусідами.

Давнесенько я вже мрію
Про Твою материнську дію,
Що Ти мене Ненько любиш
Та до себе приголубиш...

Ти маєш мільйони душ,
Свою машину лише руш,
Скажи мене визволити,
Щоб з Тобою зєдинити.

* * *

ПЕРЕСТАНЬТЕ КУРИТИ

Перестаньте курити
Зможете довше жити,
Курення не помагає,
Лише життя коротшає.

Вже доктори доказали
Скільки людей повмерали
Скорше як мали умерти,
Тютюн зумів життя стерти.

Пощо тютюн купувати,
Собі життя коротшати,
Того нікому не треба,
Не заведе вас до неба.

Всі кажете це привичка,
Це не так як рукавичка,
Її треба як вже зимно,
Скажіть самі чи не дивно?

Дітей творите хворими,
Ви з тютюном є "гордими",
Дим з тютюну вдихаєте,
Димом свою кров псуєте.

Діти родяться із крові
Каліками вже готові,
Пощо калік вам творити,
Краще здоровими жити.

Тютюн погана привичка,
Чепотрібна "рукавичка",
Нащо вам до зла звикати,
Гроші на тютюн давати?

Тютюн ворогом людини
Що години і хвилини,
Дуже шкодить кожному,
Не помагає нікому...

* * *

СПІВЧУВАЮ НАШИМ ЛЕМКАМ

Зажурилась Лемківщина,
Що гірко їй жити,
Потоптали ляхи кіньми
Українські діти...

Добре знають, що це Лемки,
Кожен є козацький син,
Підуть разом ці патріоти
За свободу, як один...

Дай Боже Лемкам добрий час
Ітую шасливу годину,
Злодіїв є досить в нас,
Щоб прогнати гадину.

Наші Лемки в світі живуть,
Знають Батьківщину,
Ворогів усіх проженуть,
Вернуть Батьківщину.

Передаю вам усім
Лемківську проблему –
Дати відсіч ворогам
Прогнати гадину.

Приліз ворог із Заходу
В гори Лемковини,
До українського народу
До нашої Батьківщини.

Нищив село й Лемківщину,
Нашу еліту убивав,
Нарід вивіз у польщину,
Щоб на ляхів працював.

* * *

РІДНА ХАТА

Рідна хата Чернакова
Коло міста Воронова,
Яку предки збудували,
У давнині наші мали.

Збудувана є предками,
Що звалися слав'янами,
Це наші Білохорвати,
Вміли хати будувати.

Вміли добре газдувати,
Смачні хліби випікати,
Вони жили на просторах
На долинах та у горах..

Годилися по рідному,
Не робили зла нікому,
Хотяй були поганями,
Добре жили із братами.

Від Дунаю аж по Сян
Мали ліси, гарний лан.
Влізли враги і забрали,
Много людей повбивали.

Належали до Києва,
Їх Столиця рідна була,
Славилися у ті часи
По сусідськи з Бойками.

Знана Єва Адамова
Гірша була як Туркова,
Наробила вона лиха,
Наслава монголів стиха,

Монгол поміч дужу тав,
Наших воїнів повбивав,
Дорогу Країну забрав
Та паном над нами став.

* * *

Трембітарі трембітають
У горах Карпатах,
Сумну вістку возвіщають
По лемківських хатах.

СКИТАЛЬЦІ

Скажу дещо про скитальців
Як про старих і про нових,
Про них дуже добре знаних,
Все, що міг робив для них.

Кожна людина, яка працює
Багато всього переживає,
Добра, незгоди і пригоди
Багато з нас були убогі.

Ми, скитальці, повтікали
Із рідної Батьківщини,
Життя своє рятували,
Бо зайди на Край насіли.

Ми на це мали причини.
В чужині ми є вільними.
Чи ми тут є без вини?
Придивімся, які ми.

Немає в нас теї згоди,
Лиш продовжуєм роздори,
Не дійшли ми до єдності,
Яку нам потрібно мати.

Чи не навчились від жидів
Того, що нам є потрібно,
Не навчились і від чехів,
Щоб жили в Краю спокійно.

Ми маємо Пророків
Як Шевченка так і Франка,
Щирих, любих Великанів
Й також Леся Українка.

Годі усіх пригадати,
В нас багато працювало,

Не є легко всіх списати;
Все когось би бракувало.

Наші Предки панували
На просторах Європи,
Могутню Державу мали
Добрі жнива мали.

Покутуєм за гріхи,
Що своїх не шанували,
Чужі тішились до втіхи,
Як Русинів розкладали.

Розкладали, в руки взяли
В нашій любій Україні,
Наші права потоптали;
Наробили шкоди у Вітчизні.

Дати помочі нема кому,
Бо ворогам це на руку,
Усі дурять і сміються,
Від правди відмовляються.

Усі хочуть свободу мати,
А ми й сліпі, не можемо,
Рішили нас і не чути
І хочуть нас й не бачити.

Хто читає, добре знає,
Що з нами так діється,
Чи мені рацію признаєш,
Чи лиш з цього засмієшся?

А як там не лише з мене,
Що я тобі оце пишу,
Але також сама з себе,
Бо я правдою дишу...

Нам не треба опікунів,
Нам пора вже самим дбати,

Відкинути усіх дурнів,
Усім взятись до роботи.

Ми повинні помагати
Батьківщину визволяти,
Щоби наші рідні брати
Суверенність могли мати.

Були рівні між рівними
Із вільними народами,
В Батьківщині знаними
Українськими газдами.

Газдами в своїй Державі,
В Суверенній та Соборній,
У прадідній знаній славі
Українській, непоборній.

З півночі за Новгород,
А з півдня аж за Карпат,
Щоб наш нарід мав свободу,
Де лише живе наш брат.

Щоби землі визволити
Наші рідні окраїні
До Столиці прилучити,
Щоб всі брати були вільні.

Від Дунаю до Морави
Й також горішньої Висли,
До Добружя і Молдави,
Де є Українські Землі.

У давнині газдували
Наші славні володари,
Тоді вони силу мали
Знані тоді господари.

* * *

СВІТ КРОКУЄ ДО ЗАГИБЕЛІ

Тепер вже є дивні діти
У теперішньому світі,
Замість вчитись покірности,
Виростають вони в злости.

В школах не є послушними,
Також і не є чемними,
Щоб людей респектувати,
Рішились все руйнувати.

Зробились аж такими
Дуже лінивими й дивними,
Оцими несриженими
Та навіть не голеними.

І не хочять працювати –
Допомогу люблять брати
Та на вулицях жєбрати,
Щоби грошенята мати

Вони ж бідні ті диваки
Водять з собою собаки,
Немає в них фарми й хати –
Чи потрібні їм собаки?

Хотя й другі їх годують
Вони себе цим руйнують,
Бо не добре поступають,
Не розумно розмішляють.

Локи будуть так бродити,
Не практично поступати?
В парках є вогко лежати,
Ревматизму набирати.

Хто їх навчив так робити,
Щоби тим їм пошкодити?
Краще скорше спам"ятатись,
Розумних людей питатись.

Були парки корисними,
А тепер не є чистими.
Треба добре уважати,
Щоб ногою там не стати.

Парки є вже забруднені,
"Перфумами" заповнені ,
Бо собакам право дано,
Гноем парки заповнено.

Дивні діла уже видно.
У всіх парках це маємо.
Запитатись де є закон,
Собак вигнать за кордон!

Маємо бажання знати
Та спробуєм запитати,
Чи важніша є людина;
Чи ця патлата тварина?

Навіщо того клопоту
Мати марну роботу,
Про собочее створіння
Дивне те удовоління.

Фармеру не потрібно
Коли йому вигідно
Мати на фермі сторожа,
Як у саді росте рожа.

По містах є ті різниці –
Скрізь великі камениці,
Люди живуть по кімнатах,
А фермері самі в хатах.

На молодих дивиться світ
На наш юний моноліт
В цій прекрасній Америці,
У вільній Республіці.

Дивна та молодь смутна
Чомусь не є вдоволена
Із своєї Батьківщини
Та найближчої родини.

Забула як піоніри
Не робили в мості діри,
Що створили те маємо,
А що "гіпі" роблять знаємо.

Америку про-пра-діди
Будували також діди,
Рівнож таки гарували,
А "гіпі" не дописали.

Шкода цієї Америки!
Не допустім до руїни,
Тут є великий добробут;
В цій державі, таки тут.

Тут є воля і свобода
Для розумного народу,
Всі дбайливі і працюють,
Вони часу не марнують,

Не є мудрість зруйнувати,
Лише треба збудувати,
Потрібно всім працювати,
Як потрібно поступати.

В нас також є це лихо,
Що приходить само тихо,
Різні земні вибухи,
Сильні повітряні рухи.

Це усім нам є на шкоду
Для усього тут народу,
Про те мусимо терпіти,
Рани зроблені гоїти.

Бо на те ради не має,
Що з природи вибухає,
А ми самі не руйнуймо
Лиш завжди будуймо.

Як хочемо добре жити
Нам потрібно всім робити,
Все потрібно будувати,
А не спати, спати й спати.

Всі будьмо острижені
І також й поголені,
Бо на те є вже машини
У культурної людини.

Пощо бути диваками,
Бородатими дідами,
Як ми ще є юнаками –
Можем бути щей панами.

Подумаймо, що робимо,
В цей спосіб загинемо,
Ми як треба не живемо,
Тільки животіємо.

Чема сенсу загинати,
Краще життя рятувати,
В хатах батьків слухати,
В школах науку засвоювати.

Про Державу усе дбати,
Поліцію респектувати,
Самих себе пильнувати
А закони обороняти.

Так! Це єдиний є вихід
Удосконалений як слід,
Тільки він добрий є
Бо кращого в нас немає.

* * *

У НАС ЧОМУСЬ ВСЕ ІНАКШЕ

Боже, Боже, що сталося,
Що в родині завелось,
Кругом лихо й знані дії
Християни ці рідніі.

Десять Божих заповіді
Понижені у висліді,
Сфальшовано, обкраяно
І землею завалено.

В Україні і в чужині
Кров пролита у родині,
Знають давно уже люди
По нашій родині всюди.

Це не можна затаїти,
Люди зуміли відкрити,
Влада знала покарати –
Вже запізно закривати.

А ще більше злого треба
Щоб втратити того неба?
Про що голосять християни,
Та чи діють так погани?

Кажуть: родини, родини
Аж до страшної години.
А чи є перед ким стати
І лише правду сказати?

Чому правда очі коле,
Поглянути лише в поле,
В полі дитя закопано,
Невинного застрілено.

Пробувано насміятись
Щоб чесноту покарати,
Лиш чеснота силу має
Та позиції не здає.

Звідки суддя уже взявся
Заперечити ще брався?
Важко гріхи всі закрити
В землі важко знаходити.

Як є чесний християнин
Все боронить людей він
Виринає з рук "канарка"
Лемка рідного бідака.

У нас чомусь все інакше,
Щоб грішити іще більше,
Не признатись до вини,
Чого закривати родини?

Це погане й не корисне
Затаювати щей навмисне,
"Шило вилізло з мішка"
Червонілась річенька.

А як було у Нью Йорку
О, це на тому горбку,
Що до сестри і швагра
Була радість і біда.

Кругом люди усі знали,
Одні другим передали,
Винуваті не закрились,
Хотя вони і старались.

Християни як погани
Роблять сильні вади,
Своїх знають убивати,
Щоб в історію попасти.

Раби чужинцями стали
До ворогів пристали,
Вітчині шкоду робити,
Самі себе нищити.

Чи в нашого володаря
Забракувало свого сала?
Пігнав, сарака, в чужину,
Не привіз сало, а гадину.

Та гадина так кусала
Аж Русь Київська упала,
До сьогодні розіп'ята –
Закували маму й тата.

Раби спини позгинали,
Рідних у Сибір загнали,
Сміливіших в Україні
Всіх катують щей до нині.

Лишають Рідні Землі
Пра-прадідні усі рідні,
Половину Батьківщини
Неньки Руси-України.

Ридаючи за ворогами
Щоб пливали човнами
По Вислі та по Сяні
Їхні приятелі знані.

Маємо татарських людей,
Кожен з них є чужий,
Шкоду велику роблять всьому
Для України і Народу.

Як ще я був у Ломному
Все заходив, як додому
До священика нашого,
Мене приймав як свого.

Як одного разу зайшов
Парох до дверей прийшов,
Сказав прошу заходити,
Ми вже будем говорити.

Як лиш присів на цю лаву,
Довідався вже про "славу".
"Чи дівчина Миколи сестра
В тюрму пилку принесла?"

Я за ним повторив це так,
Подумав робити як рак,
Парох: "Я вже їх перевірів
Тут на канапі освітив".

Я, братанець, на лаві сидів,
Дуже й сильно червонів
Тяжко було довго чекати,
Щоб про цю правду сказати.

Хоч там була б і жінка
Не лиш фраерка-дівка,
Я не лазивби до ліжка
До священичого "мішка",

Це було по християнськи,
Оце так не по поганськи.
Нехтувать Творця закони,
У церквах бити поклони.

Нема встиду ані чести,
Лізе як на ті "челюсти",
Як бугайчик на корову
Чіпляє дівку та вдову.

Треба бути як ті "дуби",
Мати вірність як голуби,
Голубка голуба не зрадить,
А християнин лише шкодить.

Немає чим чванитись,
Потрібно поправитись,
Християнство западає,
Рим з Москвою розмовляє.

Рим у Москві не учився
Хто до кого прилучився,
Хто від кого має старший,
Хто від кого є молодший?

Хто вже кому помагає
Та хто й кого обороняє,
Хто пильнує, то він знає
А скільки людей це не знає.

Треба бути свідомими,
Добрими знавцями,
Не продатись ворогові,
Служить Рідному народові.

А хто ці були, що постарались
Всіх тих північних, що зібрались,
Хто навчив їх наш руський язик –
Ті, що до нас обернулись як бик.

Наші предки Москву збудували,
А ті наш край зруйнували,
Хоч довго татарів слухали –
Прийшов час, вільними стали.

Вороги над нами панують
Русь-Україну руйнують
Невідпорних асимілюють,
А котрі сильні, тих мордують .

Хрищені били хрищених
Невинних і понижених,
Злі татари волю мняли,
А турки Європу брали.

Хрищені різали своїх,
А не поган отих чужих,
Убивали по християнськи,
По своєму, не по поганськи.

Пощо було брати чужинку,
Коли мав Русинку Українку?
Також міг мати свою господиню,
Не їздити по злую грекиню.

Греки Україну руйнували,
Бо грекиню у ній мали.
Її володар вже дозволив,
І з ними Вітчину палив.

Його ж батько Святослав
Русь Київську обороняв.
Він є славний в історії
За народні добрі дії.

Не маємо чим хвалитись,
В біді тепер мучитись,
Навіщо нам чуже любити,
А наше прадідне ганьбити.

У садочку між деревами
Були крапці із серцями,
Щиро слухали б діточки
Без жодної суперечки.

Дивувались про ту зміну,
Що язички мають вину,
Обертались сюди туди,
Не розуміли наші люди.

Перед тим була війна,
А по війні прийшла зміна,
Настала мертва тишина
Поза хатами і млина.

Тоді важко щось зробити,
Як кругом лише ворожити,
Котрі правди не признають
Лишень себе вихваляють.

Таких зовуть піратами,
Співпрацюють із чортами,
Не бракує їх між нами,
Лізуть в хвості за катами.

"Ой я люблю тебе, Василь,
Як око любить оту сіль",
Я тільки не знаю того,
Чого люблю я рідного.

Я любила старшу сестричку
І забрала її скарбничку,
В ній були золоті корони
Приготовлені для оборони.

Думала, що куплю вірній
Добрий дарунок рідній,
Рідна забрала хитро,
Гріш присвоїла мудро.

Як не має людина совісти,
Рівно ж вона не має чести,
Така не має Бога в серці,
У голові танцюють герці.

Знаменито знає закриватись,
Дуже чесно представлятись,
Навіть "добродійкою щирою",
Лише приглянутись, якою?

Вона продовжує старшого,
Щоби досягнути ціль його
Так як загнато молодшого,
Щоби не було мене живого.

Я дивлюся на всі боки,
На противні злії кроки,
Це не так як коло мами –
Ведуть круто аж до ями.

"Як попаде в руки ниточка,
Тоді дійдемо до клубочка".
Ця нитка давно тягнеться
І помалу пересувається.

Я укривався і працював
Та дуже довго бідував,
Лише тому, щоб допоміти
Як померли мої Родичі.

Із хати пішов "голим",
Не кривдив родини нічим.
Це зробив молодший брат,
А як поступив старший кат?

Люди про це в селі знали,
Завсіди даліше передавали.
Наш парох потвердив,
Що старший лиха наробив.

Мій "опікун" помилився,
Що до того він загнався –
Старавсь мене намовити,
Щоби йти ляхам служити.

Як не згоджусь – оженились,
Буде швагер господарити,
Погодився, щоб не міняти –
Інше прізвище приймати.

Оцей непрошений "опікун"
Так поступив, як той гун:
За один рік з половиною
Вліз у хату з родиною.

Працювати не було кому,
Кричати припало йому,
Диктаторчик оцей зроду
Використав цю нагоду.

Золото лишив у пивниці
В цій багатій Америці,
Із заздрости заліз в гори,
Вдерся до нашої комори.

Прийшла пора, вбито брата,
Не обійшлося і без ката,
По ньому осталися сироти
І також вдова до роботи.

Хто показав тайні входи
Зайдам, ворогам для вигоди?
Козак, вояк чи шарлатан,
Який думав, що він є пан?

А що я зроду не є поляк
Я не міг зробити так,
Щоб Варшаву обороняв,
Своїм життям ризикував!

* * *

СИНУ, ЛЕМКУ, СПАМ"ЯТАЙСЯ

Сину, Лемку, спам"ятайся,
Зі сну пробудися,
Глянь на мене, подивися
Та комуни ізречися.

Доню моя улюблена,
Дорога Лемкине,
Твоя Мама Лемковина
Пропадає, гине...

Мене Сталін пхнув в неволю
Передав ляхові
І на мої чесні руки
Наложив окови.

Діти мої дорогії,
Рідні соколята,
Одні терплять у Сибірі,
Другі у Карпатах.

Орли мої у Карпатах
Десь за волю б'ються,
По закону в своїх хатах
Смерти не бояться.

Знають рідні й пам"ятають
Де вони родились,
Не забули, виконують,
Як їх предки бились.

Проти них ідуть держави
З півдня і півночі,
І зі сходу і заходу
Мов ті темні ночі.

Я є одна тепер з усіх
В найгіршій неволі,
В моїх сінях ріднесеньких,
І в хатах і в полі.

Моїх дітей убивають
Як в день так і в ночі,
Одні в огні погибають,
Другі гинуть сплячи.

Приходять у мої хати
У кожную годину,
Гірше звірів мучать кати
Кожную родину.

Не було такого пекла
Давно у нікого,
Не записано ніколи
Навіть подібного.

Діти мої ріднесенькі,
Не з вини моєї
Були змушені податись
У чужії краї...!!

Чужі в мене панували,
Права вам не дали.
Ви тепер є там щасливі,
Пекла не зазнали.

Знаю про те, що вам було
Тяжко покидати
Своїх рідних, рідну хату,
Прадідні Карпати.

Пам"ятаєте ви добре
Кожну стежку дома,

Не забудете ви того
До самого гроба.

Як ви були в Батьківщині,
Важко працювали,
А в неділю в товаристві
Гарно ви гуляли..

Рано в церкві помолились
Богу Єдиному,
По обіді забавились
В товаристві своєму.

Захотіли у ліс піти
В неділю чи в свята,
Щоби ягід назбирати
Повні кошинята.

Як ви в лузі заспівали
На обшарі чули
Як голоси ваші дужі
По лугах лунали.

Як ви мали виїхати
З рідненького Краю,
Обійшли ви все і всюди –
Добре пам"ятаю.

Казали ви, ще обійду
Всю свою родину,
Бо не знаю чи поверну
В рідну Лемковину.

Як ви з хати виходили,
Стіл ви цілували,
Кругом нього аж три рази
Його ж обходили.

Пращалися з родиною
І з рідним порогом,
З пра-прадідною зеилею,
Даною нам Богом.

Знали тоді оцінити
Прадідне і рідне,
Не забудьте пам"ятати,
Бо це ваше гідне.

Надіюся, мої діти
Визволяться з пекла,
Всі тоді будуть радіти;
Що воля воскресла.

Тоді Україна Рідна
Збере своїх сестер,
Буде єдина і вільна
Далеко поза Дністер.

Буде тоді Батько Дніпро
Сильніше ревіти,
Аж тоді й моє ребро
Вже буде гоїтись.

Ми тут тепер заковані
В нашій Лемковині
Поможіть і вашій рідні –
Ми тут дуже бідні.

Я на вас чекати буду
Що ви зголоситесь,
І я вас вітати буду
Як ви повернетесь.

Ой було вам весело
На Лемківщині жити,
Тішилися всім, що було.
Я бажаю вас бачити.

Бажаю вам вилічитись
Без сталінської "волі",
Щоб вам більш не мучитись
В тій клятій неволі.

Будем жити як інші народи
У вільному світі,
Буде воля скрізь і всюди
Як в зимі так в літі.

* * *

ДО СИНА УКРАЇНИ

Сину, сину схаменися,
Подумай, що робиш,
Лише добре подивися
Як ти мені шкодиш...

Мене зайти всі катують
Закуту в кайдани,
Дітей моїх убивають
Прокляті тирані.

Дітей моїх арештують,
В тюрми замикають
Кости ломлять і мордують
Неправдою воюють...

А опісля убивають,
Сліди затирають,
Свою комуну будують
Тюрми звеличають...

Ти є вільний на чужині –
Міг би нам помагати,
Дати поміч Батьківщині,
Щоби волю мати.

А ти живеш та говориш
В тому вільному краю,
Тільки мене не борониш
Замість раю, пекло маю.

Рідні Землі називаєш
Чужими краями,
Що за Сяном не визнаєш
Рідними Землями.

Там є моя Лемківщина,
Рідненькая Мама, –
Карпатська Верховина
І завжди ця сама.

Ти повинен про це знати,
Що в горах Карпатах
Живуть твої сестри й брати
В ріднесеньких хатах.

На заході наші Лемки,
На сході Гуцули,
А між ними наші Бойки –
Здавна вони були...

Мої Лемки – добрі сини
Роду славетного,
Рідні внуки Верховини,
Всі боронить Рідного.

Україна – край веселий
Як квіти, вишневий,
Ти рідненький сину милий
Будь мені рідненький.

Передумай, дорогенький,
Та про Маму пам"ятай!

Всюди добре розглядай,
А про Рідний Край не забувай.

Бо хто Маму забуває –
Треба пам"ятати –
Того Бог важко карає
І буде карати,

Прошу тебе, схаменися!
Ти при правді усе стій,
На Край Рідний оглянися –
Від Дунаю аж по Каспій.!

Краще нема у світі
Як Рідная Мати –
Приголубить навіть у сні,
До смерти буде доглядати.

* * *

У ДЕНВЕРІ – КОЛОРАДО

У Денвері, Колорадо,
Обмовляють дуже радо,
Забирають чужих жінок,
Мають чужоложний вінок.

Щодо згоди у громаді
Тут не має, бо не раді,
Лише роздор і незгода,
Привезена зла колода.

А хто хоче згоду мати
Треба конче зачекати,
Щоб вирости нові сили,
Взяли в руки тії "вилі"

Щоб взялися і до плуга
Всім орати свого луга,

Також красні перелоги,
Щоби були повні стоги.

Нам потрібно працювати,
Щоб громаду дужу мати,
Рідні сили розвивати,
Свою згоду будувати.

Того вимагає будуччина
І вимагає Батьківщина
Щоб всі робили солідно,
Служили Батьківщині гідно.

Даймо змогу цій молоді,
Щоб мала волю в поході,
Також вчилась по новому
І думала по рідному.

Треба Вітчину визволити
Та Державу відновити,
В Україні вільно жити
І Бога за це хвалити.

* * *

У К Р А Ї Н І

Україно, Україно
Чого Ти нещасна,
Загарбана заїдами,
За що Ти пропадає?

Рідний Краю, Україно
Ненько наша рідна,
Коли вирвешся з неволі
І будеш свободна?

Вороги Тя розірвали,
Загарбали в пащі,
Пожерають Тебе Ченько
Вороги ледащі.

Потрібно всім Українцям
В рідні лави стати
І зайдів із Батьківщини
На завжди прогнати.

Україно, Рідна Мати,
Трудно вже мовчати,
Розривай же ці кайдани,
Щоб вільною стати!

Визволиться Україна
Велика і вільна,
Від Дунаю до Каспію –
Одна, неподільна.

* * *

НАША ТРАГЕДІЯ

В нас колись співали:
"Чи ви хлопці спали,
Або в карти грали,
Що за Україну
Ви війну програли?
Ані ми не спали,
Ані в карти грали,
Тільки ми команди
Доброї не мали..."

Так! Замість "команди"
Були всякі "банди",
Різні "отамани,
Самозванчі "пани",
Що на свої лади
Рвалися до влади.

Створилась держава,
Воскресла булава
Славетних гетьманів!
Через "отаманів"
Держава упала
І слава пропала...
Усім нам вказівка –
Це Мотовилівка:
Брат зарізав брата
Та на користь ката.
Коли була б згода,
Це була нагода
Втримати державу!
Коли б під булаву
Усі об"єднались
І до бою стали
Лавою одною

З ворогом – Москвою.
А так все пропало,
Як й давно бувало...

Від Володимира,
Що втопив "кумира"
Й до рідних порогів
Приніс інших богів
Почалась незгода
(На кривду народа!)
Братовбивчі бої
За чужі, не свої,
Чужі ідеали...
Так віки минали...

Знову відновилась
України сила:
Встав Богдан завзятий,
(Шевченком проклятий)
І хоч воїн славний
Та як православний
Він православному
Царю московському
Віддав Україну
І приніс Руїну.

За влади Мазепи
Знов зірвались степи,
Визволитись хтіли,
Але не зуміли
Через Кочубеїв,
Московських лакеїв.

Равбство в Україні...
А тут на чужині
Хоча ми свободні,
А чи брати рідні

В нашій Батьківщині
Мають щось з нас нині?
Замість об"єднатись,
Одноставно стати,
Що в змозі робити,
Щоб їм краще жити,
Ми всі поділені,
Усі розсварені.
Є націоналісти,
Є уердіпісти,
Є і сужерівці,
ОДУМ і сумівці,
Також бандерівці,
Ну і мельниківці.
Всі вони, як вівці
Йдуть за баранами,
Їх "провідниками".
До свого народу
(Та "бій за свободу")
Усі признаються
І всі в груди б'ються:
"Лише ми покірні
Україні вірні.
Хочем України,
Щоб встала з руїни,
Але лиш такої,
Яку думки мої
Є в змозі збагнути –
Іншої не бути!"

Це так "політично",
(Чи є це практично?)
Є ще інші речі
Тої колотнечі,
Що мушу згадати,
Чисту совість мати:

Є свари подвійні,
А це релігійні...
Є в нас православні
(Колись може славні),
Тепер поділились,
В "табори " включились.
Греко- православні
(Католики давні)
До автокефальних
Навіть мінімальних
Симпатій не мають,
Усюди їх лають!
Є й інші відлами
Православних з нами.
Знати їх не гоже,
Але всі вороже
Ставляться до себе.
Гризня без потреби!

Відсоток великий
У нас католики.
Виглядало б, друже,
Люблять папу дуже.
Та це неправдиво:
На велике диво
Вони поділились
(Часом навіть бились!)
На "патріярхатів" ,,
Сліпого аматів,,
Які все думають
(Хоч підстав не мають);
Що кардинал Йосиф
У папи випросив
Титул патріярха –
Рідного екзарха.
Є й інші на мапі,
Які вірять папі

Усе, що він скаже,
Рідне це чи враже.
А папа Войтила
(Ду жа в нього сила!)

Сказав своїм чистим
Єнзикем ойчистим;
Що не зайде зміна:
"Нема для русіна
Патріярха свеґо,
Поцо ім такеґо?
Нема і не бендзе,
Я то муве вшендзе!"
Отак порізнились,
І так поділились
Наші католики.
А це сум великий.

Є ще й протестанти
Чужих вір аманти.
Деякі і вчені,
Але вже втрачені
Для нашого діла.
Їх чужина з"їла!

Це є Боже діло,
Але так скоїлось
Як зайшла потреба,
Мов з рідного неба
Відродилась рідна
Віра непобідна.
Але – наше горе –
Вчені і доктори,
Кожний по своєму,
В перекір другому
Став імпретувати
Яку віру мати.

І так замість спільно
Йти сміло і вільно,
Правду голосити,,
По рідному жити,
Хочби й чужиною.
Вони між собою
Форотьбу почали
для горя, печали
Завели незгоду
На шкоду народу.

Я, при Божій волі,
Вирвався з неволі,
Прожив вік свобідно,
Багато чи бідно.
Тепер я вже стою
Перед могилою,
Та поки сил маю
Усіх вас взиваю:
Покиньте всі чвари,
Занехайте свари,
Хто любить Україну,
Любу Батьківщину
Свої, задля Неї,
Забудьте "ідеї".
Всі працюймо спільно
(А нам жеж тут вільно!)
Робім, що в нас в силі,
Щоби лани милі
Були знову з нами.
Щоби ми панами,
А не наймитами
Були в Україні,
Нашій Батьківщині.
Я вже при могилі,
Бо літа похилі,
Може й не діждуся,

Та тим не журюся,
Бо може нащадок,
Життя мого "спадок"
Піде в Україну,
Може й Лемківщину
І побачить волю,
Усім кращу долю —
Життя на вольності!
Тоді мої кості
Сявом засяють,
Волю привітають!
А покищо прошу
Та усім голошу:
Любіть Україну,
Нещасну руїну.
Будьте кращі люди
І все краще буде!

Я прожив багато,
Був і муж і тато.
Я мандрував світом,
А цим ЗАПОВІТОМ
(Як дасть Бог прожити-)
Хочу закінчити
Життя мого труди.
Нехай

так
і
буде!

ВАСИЛЬ ЧЕЛАК

ЗМІСТ

ЗАСПІВ	5
З КНИГИ МУДРОСТИ ЛЕМКА САМОУКА	9
Життєвий шлях Василя Челака	15
СТАТТІ І СПОМИНИ	21
Канадські Лемки і 30-ий Відділ ООЛ	21
30-ий Відділ ООЛ	31
Рідна правда	33
Пізнайте наших співробітників	34
Наші Лемки	37
Обороняймо прадідні землі Русі-України	39
Не забуваймо про Лемків	46
Хто зорганізував 418-ий Відділ УНС?	47
ПРИСВЯТИ ВАСИЛЕВІ ЧЕЛАКОВІ	50
За правду будь на сторожі	50
В сорокові роковини	51
Лист до Побратима Василя Челака	55
На пам"ять вірному другові	61
Для Лемка приятеля Василя Челака	62
На прощання	63
ПРИСВЯТИ ВАСИЛЯ ЧЕЛАКА ДРУЗЬЯМ	65
Це для мого приятеля	69
Присвята землякові	71
Соловейкові з України	72
Присвята краянам	76
Присвята Миколі Горішному	77
Щирому Другові	78
На спомин землякові	82
Землякові	83
Миколі Хустському	84
На пам"ятку	84
ПОКЛІН РІДНИМ ПОРОГАМ	87
Романова Завадка	88
Сам про себе	89
Ось що мені снилось	94
Нема ніде як в Карпатах	94
Оце для прикладу	95

На рідній землі на Кичері	99
Мусів залишити Рідний Край	100
Люблю Батьківщину	102
Вірний Батьківщині	103
Лемківські пісні	107
Яке зло зроблено нашій родині	109
Туга за Батьківщиною	111
Я тужу, сумую	115
НАБОЛІЛИМ СЕРЦЕМ	
Звернення до Москви	121
За сміх вам ще заплата буде	135
Дружба є спокій	136
Дипломат	137
Віє вітер з Батьківщини	139
Байка про нашого всезнайка	140
Брехня і більш ніщо	142
Гей Русини-Українці	144
Брехнею їдуть і нею поганяють	145
А чи буде колись правда?	148
Карає, та мало	149
Мудрий	150
Мучителі народа	151
Не можу мовчати	152
Москва чистить генералів	153
НЕП і українізація	154
Звертаюся до вшитких братів	155
Присвячую для всіх хрунів	156
Катові	160
Міст на Сяні	162
Плач Лемківщини	163
Прохання до Творця Всесвіту	167
Коли я вже засну навіки	168
Пісня теперішніх борців	169
Ганьба зрадникам Русі-України	170
Одна єдність нас спасе	175
Рідні Лемки в Америці	182
Ми та наші сусіди	184
Дивні дива в нас бувають	185
Лемківщина	186
Праця на народній ниві	187
Листопад	188
Лемко	189

Люблю Русь-Україну	190
Самолюб	191
Карпати, Карпати	192
Туга за Карпатами	197
Голос Батьківщини	201
Ще про кривду Лемківщини	203
Нема правди	208
Кривда доні України	209
Щоб вже була згода	210
Наша Мати Русь-Україна	211
Нам всім треба про те дбати	212
Змовились всі вороги	213
Зажурилась Лемківщина	215
За Рідний Край	216
Закохались	218
Я цього не розумію	219
В єдності сила народу	221
Ліпше пізно ніж ніколи	222
Вовчиця в овечій шкурі	224
Ляцька голота	228
Повій вітре з України	229
Трохи про одного цигана	231
Рідному братові	232
Моїм дітям	236
З молодости пам"ятаю	238
Мої давні мрії	238
Інженер Козаченко	241
Обороняймо Рідний Край	242
Порада нашим землякам	246
Прохання Лемківщини	247
Перестаньте курити	248
Співчуваю нашим Лемкам	249
Рідна хата	250
Скитальці	253
Світ крокує до загибелі	256
В нас чомусь все інакше	260
Сину Лемку спам"ятайся	270
До сина України	274
У Денвері – Колорадо	276
Україні	277
Наша трагедія	279

